

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

MERKEZ BANKASI

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

SAYI: 2022 / IV

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2022/IV

I: ÖNSÖZ

IMF tarafından 2023 yılı Ocak ayında yayımlanan Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda, ekonomik faaliyeti etkileyen olumsuz faktörler arasında yükselen enflasyon, Rusya - Ukrayna savaşı ve Çin'de yeniden harekete geçen Covid-19 salgınından bahsedilmiştir. Raporda, 2022'de yüzde 3,4 olarak gerçekleşmesi tahmin edilen küresel büyümenin 2023'te yüzde 2,9'a düşmesi ve 2024'te yüzde 3,1'e yükselmesinin beklendiği belirtilmiştir. 2023 için tahmin edilen düşük büyüme oranının, gelişmiş ekonomilerin ve özellikle gelişmekte olan piyasaların enflasyonla mücadele için faiz oranlarını artırması ve Ukrayna'daki savaştan kaynaklandığının altı çizilmiştir. Raporda, 2022 yılında yüzde 8,8 olan küresel enflasyonun 2023'de yüzde 6,6'ya, 2024'te yüzde 4,3'e düşeceği ancak salgın öncesi seviyeler olan yüzde 3,5'in üzerinde kalacağı tahmin edilmiştir.

KKTC'de 2022 yılının dördüncü çeyreğinde enflasyon, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında bir önceki aya göre sırasıyla yüzde 3,42, yüzde 2,48 ve yüzde 4,50 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının aynı döneminde aylık enflasyon sırasıyla yüzde 3,23, yüzde 5,52 ve yüzde 15,16 olarak gerçekleşmişti. 2022 yılının son çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla yüzde 120,72, yüzde 114,35 ve yüzde 94,51 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Aralık ayı sonunda yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu harcama grupları sırasıyla, yüzde 210,92 ile eğlence ve kültür, yüzde 132,01 ile lokanta ve oteller, yüzde 105,96 ile konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar ve yüzde 98,73 ile gıda ve alkolsüz içecekler kalemleridir. 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 19,85 ile en düşük artışı yaşayan kalem haberleşme olmuştur.

2020 yılında tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle toplam aktif sigortalı çalışanların sayısında yaşanan düşüş 2022 yılı itibarı ile salgın öncesi rakamlarının üzerine çıkmıştır. Covid-19 salgını öncesinde 119.568 olan kayıtlı çalışan sayısı, 2021 yılı Ocak ayına geldiği zaman 105.945'e gerilemiş, 2022 yılı Kasım ayı itibarıyla 127.172 seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde çalışma iznli toplam sigortalı çalışan sayısı yüzde 41,7 artarak, 38.340'dan 54.355'e, KKTC vatandaşı çalışan sayısı ise 67.605'ten 72.817'e yükselmiştir.

2021 yılında, Covid-19 salgınına karşı alınan önlemlerin devam etmesine bağlı olarak ülkeye giren yolcu sayısı düşük seyretmeye devam etmiş, 2022 yılında ise salgın öncesi seviyelere yaklaşılmaya başlanmıştır. Hava ve deniz yolu ile ülkeye gelen yolcu sayısı 2022 yılının Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla 159.553, 130.981 ve 142.848 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı tamamında gelen yolcu sayısı 1,4 milyon, 2022 yılı son çeyreğinde ise 433.382 olmuştur. Son çeyrekte gelen yolcu sayısının 354.027'si TC uyruklu, 79.355'i ise üçüncü ülkelerden gelen yolculardan oluşmaktadır. 2021 yılında, kara kapılarından ülkemize giren KKTC uyruklular hariç kişi sayısı 1.527.803 iken 2022 yılında bu rakam 4.672.126'ya ulaşmıştır. Salgın öncesi dönem olan 2019 yılında kara kapılarından girişlerin toplam 4.531.644 olarak gerçekleştiği ve 2022 yılında bu toplamın üzerine çıktığı görülmektedir.

2022 mali yılı dördüncü çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 4.434,3 milyon TL artış göstererek 7.921,9 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2022 yılı dördüncü çeyreği içinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 135,3 artış yaşayarak 4.858,3 milyon TL olmuştur. 2021 yılının dördüncü çeyreğinde vergi gelirleri kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 59,2 iken, 2022 yılı aynı döneminde yüzde 61,3 olmuştur. 2022 yılının dördüncü çeyreğinde 2021 yılının aynı dönemine göre vergi dışı gelirler kaleminin payı yüzde 13,6'dan yüzde 10,9'a, alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin payı ise yüzde 26,9'dan yüzde 26,5'e gerilemiştir.

2022 yılı tamamında bütçe gelirleri ve giderleri toplamı sırasıyla 20.547,7 milyon TL ve 20.796,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı bütçe gerçekleştirmelerine kıyasla, 2022 yılında bütçe gelirlerinde yüzde 117,9, bütçe giderlerinde ise yüzde 100,2 artış yaşanmıştır. 2021 yılında 954,7 milyon TL olarak gerçekleşen bütçe açığı, 2022 yılında yüzde 73,9 azalışla 248,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılının ikinci yarısından itibaren kamu kuruluşlarının finansman ihtiyaçları bankalardan kredi almak yerine ikrazen DİBS ihracı yoluyla karşılanmaya başlanmıştır. Bankacılık sektörünün kaynak yapısı da göz önüne alınarak 2022 yılının ikinci yarısından itibaren kamu borçlanma stratejisinde değişikliğe gidilmiş ve hem Hazine'nin hem de Toprak Ürünleri Kurumu, Sosyal Sigortalar Dairesi, Cypfruvex Ltd. gibi kamu kuruluşlarının finansman ihtiyaçları, yabancı para cinsinden DİBS ihraçları yolu ile karşılanmaya başlanmıştır. Bu çerçevede yapılan ihraçlar yolu ile elde edilen yabancı para cinsinden kaynaklar kur riski üstlenmemek için, swap ile Türk lirasına çevrilerek kullanılmış ve kamunun daha düşük maliyetle borçlanmasına imkân sağlanmıştır.

2022 yılının dördüncü çeyreğinde, bankacılık sektörünün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 45,15 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 34,02'lik payla nakit ve nakit benzeri kalemler, yüzde 12,32'lik payla MDC ve yüzde 8,51'lik payla diğer aktifler kalemi takip etmektedir. Aralık 2022 itibarıyla, pasif toplamının yüzde 83,24'ünü mevduat, yüzde 7,4'ünü özkaynaklar, yüzde 4,85'ini bankalara borçlar ve yüzde 4,51'ini ise diğer pasifler oluşturmaktadır.

2022 yılı dördüncü çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 1,93 puan azalarak yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 15,33 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2022 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla seçilmiş ekonomilere ve KKTC ekonomisine dair güncel temel göstergelerin yer aldığı ve KKTC bankacılık sektörünün genel görünümünün detaylı şekilde yansıtıldığı bu bültenin konuya ilgi duyanlara fayda sağlamasını umar, hazırlanmasında emeği geçen çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Rifat GÜNAY

Başkan

KKTC Merkez Bankası, 2022 / IV

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Web Sitesi

<http://www.mb.gov.ct.tr>

E-posta

ileti@kktcmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdeki veriler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkündür. Kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

II: KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
ATM	Otomatik Vezne Makinesi/Bankamatik
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
Brexit	Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışı
DİBS	Devlet İç Borçlanma Senedi
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EA 19	Avro Bölgesi
EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi
ESA	Avrupa Hesaplar Sistemi
Fed	ABD Merkez Bankası
FOMC	ABD Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Komitesi
GLP	Geç Likidite Penceresi
GSMH	Gayrisafi Milli Hâsıla
GSYH	Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla
IMF	Uluslararası Para Fonu
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
KVA	Kısa Vadeli Avans
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
ONS	Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
OVP	Orta Vadeli Program
PMI	Satın Alma Yöneticileri Endeksi
PPK	Para Politikası Kurulu
RAV	Risk Ağırlıklı Varlıklar
RG	Resmi Gazete
SYSR	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜFE	Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜK	Toprak Ürünleri Kurumu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimi
UEA	Uluslararası Enerji Ajansı
YP	Yabancı Para
YEP	Yeni Ekonomik Program
Yİ-ÜFE	Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi
\$/USD	Dolar, ABD doları
€/EUR	Euro, Avro
£/GBP	Sterlin

III: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP İşlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: KISALTMALAR	v
III: TANIMLAR	v
İÇİNDEKİLER	vii
IV: TABLO LİSTESİ	ix
V: GRAFİK LİSTESİ	xi
1 ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1 Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2 Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm	2
1.2.1 Büyüme	2
1.2.2 Enflasyon	3
1.2.3 Politika Faizleri	3
1.2.4 Döviz Kurları	4
2 İSTİHDAM VE FİYATLAR	5
2.1 İstihdam	5
2.2 Sosyal Sigortalara Kayıtlı Çalışanlar	5
2.3 Enflasyon	6
3 DIŞ TİCARET ve TURİZM	9
3.1 İhracat ve İthalat Gelişmeleri	9
3.2 Turizm	11
4 BÜTÇE GELİŞMELERİ	15
4.1 2022 Yılı Dördüncü Çeyrek Sonuçları	15
4.2 Gelirler	15
4.3 Giderler	16
4.4 Bütçe Uygulama Sonuçları	17
4.5 Finansman Dengesi	18
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	21
5.1 Bankacılık Sektörünün Genel Görünümü	21
5.1.1 Finansal Derinleşme	21
5.1.2 Bankacılık Sektörünün Performans Rasyoları	21
5.1.3 Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma	22
5.1.4 Banka, Şube, Personel ve ATM Sayısı	22
5.2 Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu	24
5.2.1 Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler	25
5.2.2 Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	27

5.2.3	Krediler.....	28
5.2.4	Menkul Değerler Cüzdanı.....	30
5.2.5	Mevduat.....	31
5.2.6	Özkaynaklar.....	34
5.3	Para Arzı.....	35
5.4	Bankalararası Para Piyasası Genel Görünüm	36
5.5	Kredi Kartları Azami Faiz Oranları	39
6	<i>FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ</i>.....	41
6.1	Sermaye Yeterliliği.....	41
6.2	Tahsili Gecikmiş Alacaklar	42
6.3	Aktif ve Özkaynak Kârlılığı.....	44
EK A.	<i>EKONOMİK KARARLAR</i>.....	45
EK B.	<i>İSTATİSTİKİ VERİLER</i>	47
EK C.	<i>NOTLAR</i>	91

IV: TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1: GSYH Gerçekleşme ve Tahminleri	2
Tablo 2.1: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)	7
Tablo 3.1: İhracat ve İthalat.....	9
Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları).....	9
Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay).....	11
Tablo 3.4: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)	11
Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı	12
Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler.....	12
Tablo 3.7: Uyruklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler	13
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL).....	15
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL).....	15
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL).....	16
Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)	17
Tablo 4.5:Finansman Dengesi (Milyon TL)	18
Tablo 4.6: Yıllar İtibarıyla Bütçe Yerel Gelir – Gider Reel Değişimleri(%)	18
Tablo 5.1: Performans Rasyoları	21
Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%).....	22
Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler.....	22
Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi	23
Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler	23
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)	24
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)	25
Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)	26
Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)	26
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	27
Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL).....	28
Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)	31
Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)	32
Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)	33
Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Hacim - Milyon TL, Adet – Hesap Adeti)	33
Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	34
Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)	35
Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi.....	36
Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000)	37
Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)	38
Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%).....	39
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar (Milyon TL)	41
Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	43
Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%).....	44
Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası.....	45
Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler	46
Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)	48
Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)	49
Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (TL)	50
Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)	51
Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları (Ay Sonu).....	52
Tablo B.6: Çapraz Kurlar	53
Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%).....	54
Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%).....	55

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%).....	56
Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%).....	57
Tablo B.11: Karşılıksız Çekler.....	58
Tablo B.12: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Adet).....	59
Tablo B.13: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Tutar)	60
Tablo B.14: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbrahim Edilen Çekler (Adet).....	61
Tablo B.15: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbrahim Edilen Çekler (Tutar).....	61
Tablo B.16: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Adet).....	61
Tablo B.17: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Tutar).....	61
Tablo B.18: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Adet).....	62
Tablo B.19: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Tutar)	62
Tablo B.20: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL).....	63
Tablo B.21: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	64
Tablo B.22: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	65
Tablo B.23: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	66
Tablo B.24: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL).....	67
Tablo B.25: Krediler - Kamu Özel Ayrımı (Milyon TL).....	68
Tablo B.26: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL)	69
Tablo B.27: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	70
Tablo B.28: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%).....	71
Tablo B.29: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL).....	72
Tablo B.30: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	73
Tablo B.31: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	73
Tablo B.32: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	74
Tablo B.33: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	74
Tablo B.34: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	75
Tablo B.35: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	75
Tablo B.36: Para Arzı (Milyon TL).....	76
Tablo B.37: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	77
Tablo B.38: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler	78
Tablo B.39: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	79
Tablo B.40: Gayrisafi Yurt İçi Hasılabın Yüzde Dağılımı	80
Tablo B.41: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	81
Tablo B.42: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%).....	81
Tablo B.43: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)	82
Tablo B.44: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim	82
Tablo B.45: KKTC ve TC Enflasyon Oranları.....	83
Tablo B.46: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100)	83
Tablo B.47: Asgari Ücret Gelişmeleri	84
Tablo B.48: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları	85
Tablo B.49: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)	86
Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)	87
Tablo B.51: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı.....	88
Tablo B.52: 2021 - 2022 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı)	88
Tablo B.53: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı.....	89

V: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)	2
Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları	3
Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları	4
Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti	4
Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)	4
Grafik 2.1: Sigortaya Kayıtlı Çalışan Sayısı	5
Grafik 2.2: Çalışma İzinli Aktif Sigortalı Çalışanlar	5
Grafik 2.3: Kayıtlı Çalışan Sayısının Dağılımı	5
Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.7: Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları	7
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat	10
Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ithalat + ihracat), Dış Ticaret Dengesi (ithalat + ihracat)	10
Grafik 3.3: 2022 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2020 ve 2021 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması	12
Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)	13
Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi	13
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)	15
Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı	18
Grafik 4.5: Yıllar İtibarıyla Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı	19
Grafik 4.6: TC Yardım ve Kredilerinin GSYH'ye Oranı	19
Grafik 4.7: İlgili Çeyrek İçinde Yapılan DİBS İhracı ve Geri Ödemesi	19
Grafik 4.8: Kurum Bazında DİBS Stoku ve KVA Bakiyesi	20
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)	21
Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi	23
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)	25
Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)	26
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi	27
Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)	27
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)	29
Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)	29
Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)	29
Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)	30
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Topamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	30
Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)	31
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)	32
Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi	32
Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark	34
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı	34
Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı	34
Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları	35
Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı	36
Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	41
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar	41
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerdeki Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)	42
Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı	42
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi	42
Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı	43
Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA	44

1 ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1 GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

IMF tarafından 2023 yılı Ocak ayında yayımlanan Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda, ekonomik faaliyeti etkileyen olumsuz faktörler arasında yükselen enflasyon, Rusya - Ukrayna savaşı ve Çin'de yeniden harekete geçen Covid-19 salgınından bahsedilmektedir. Raporda, 2022'de yüzde 3,4 olarak tahmin edilen küresel büyümenin 2023'te yüzde 2,9'a düşmesi ve 2024'te yüzde 3,1'e yükselmesinin beklendiği belirtilmektedir. 2023 için tahmin edilen düşük büyüme oranının, gelişmiş ekonomilerin ve özellikle gelişmekte olan piyasaların enflasyonla mücadele için merkez bankası faiz oranlarını artırması ve Ukrayna'daki savaştan kaynaklandığı belirtilmiştir. Raporda, 2022 yılında yüzde 8,8 olan küresel enflasyonun 2023'de yüzde 6,6'ya, 2024'te yüzde 4,3'e düşeceği ancak salgın öncesi seviyeler olan yüzde 3,5'in üzerinde kalacağı tahmin edilmektedir.

Belirtilen etkenlere bağlı olarak çoğu ülkede ekonomik aktivitenin yavaşladığından bahseden IMF raporunda, 2023 yılında Covid-19 salgını kaynaklı kısıtlamaların kaldırılmasıyla birlikte Çin'in büyümesinde toparlanma beklendiğini, ancak göstergelerin diğer bölgeler için yavaşlamaya işaret ettiğini vurgulamaktadır. Raporda, sıkı parasal koşullar ve düşük büyümenin finansal istikrarı etkileyebileceği göz önüne alınarak, dezenflasyon için makro ihtiyati araçların kullanılması ve borç yeniden yapılandırma çerçevelerinin güçlendirilmesinin öneminden bahsedilirken, Çin'de Covid-19 aşılama çalışmalarının hızlandırılmasının ve yeşil yatırımların artırılması yoluyla iklim değişikliğinin azaltılması için daha güçlü çok taraflı işbirliğinin de elzem olduğunun altı çizilmiştir.

Dünya Bankası tarafından 2023 yılı Ocak ayında yayımlanan Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'na göre, küresel ekonomik büyümenin 2023 yılında keskin bir şekilde yavaşlayarak yüzde 1,7'ye gerilemesi beklenmekte ve bunun neredeyse otuz yıldır görülen en zayıf üçüncü büyüme hızı olabileceği vurgulanmaktadır. Raporda, yavaşlamanın başlıca nedenleri olarak yüksek enflasyonu kontrol altına almayı amaçlayan senkronize politika sıkılaştırması, kötüleşen finansal koşullar ve Rusya - Ukrayna savaşıyla kaynaklanan olumsuzlukların devam etmesi gösterilmektedir. Dünya

Bankası raporuna göre, yavaş büyüme, sıkılaştırılan finansal koşullar ve yüksek borçluluğun yatırımları zayıflatması ve şirket temerrütlerini tetiklemesi olasılığının küresel ekonomiyi bir resesyona itebileceğinin altı çizilmektedir.

Dünya Bankası raporunda, küresel bir resesyondan kaçınmak için, gelişmekte olan ülkelerde resesyona ve temerrüt risklerini azaltmaya yönelik acil eylemlere ihtiyaç olduğu vurgulanırken, enflasyon beklentilerinin iyi bir şekilde yönetilmesinin ve finansal sistemlerin dirençli olmasının önemine de vurgu yapılmaktadır.

OECD tarafından 2022 yılı Kasım ayında yayımlanan Ekonomik Görünüm Raporu'nda, küresel büyümede önemli bir yavaşlama uyarısında bulunularak dünya büyümesinin 2023 yılında yüzde 2,2'ye düşeceği, 2024 yılında ise yüzde 2,7 olacağı tahmin edilmektedir. Rapor, küresel ekonomik zorlukların, büyük enerji krizine ve Rusya - Ukrayna savaşına bağlı olduğunu vurgulamakta ve ortaya çıkan yüksek enflasyon ve düşük büyümenin, küresel ekonomi üzerindeki etkisi olduğundan bahsetmektedir. OECD, para ve maliye politikalarının birlikte kullanılarak, enflasyonla mücadele edilmesinin en önemli politika önceliklerinden biri olduğunun altını çizmektedir.

Rapora göre, ekonomi üzerindeki başlıca aşağı yönlü riskler arasında enerji piyasaları ve hâlihazırda borç sıkıntısı içinde olan düşük gelirli ülkelerin para biriminin değer kaybetmesi gibi riskler yer almaktadır. Bu nedenle OECD, politika yapıcılarının cesur politika tedbirleri alması gerektiğini ve bunu yaparken para ve maliye politikalarının ortak kullanımını teşvik etmeleri gerektiğini vurgulamaktadır.

OECD raporunda, küresel ekonomik sorunların üstesinden gelmek için cesur politika eylemlerinin gerekliliğinden bahsedilmektedir. Bu eylemler arasında, enerji güvenliğine yatırım yapmak ve enerji kaynaklarını çeşitlendirmek; piyasaları açık tutmak ve uluslararası ticaretin akışını sağlamak ve istihdamı teşvik etmek yer almaktadır. Raporda, politika yapıcıların küresel ekonominin toparlanmasını desteklemek adına bu eylemleri uygulamaya geçirmesinin çok önemli olduğunun altı çizilmektedir.

Tablo 1.1: GSYH Gerçekleşme ve Tahminleri

	2021	2022 ¹	2022 ²	2023 ¹	2023 ²	2024 ¹
IMF	6,2	3,6	3,4	3,6	2,9	3,1
Dünya Bankası	5,9	4,1	2,9	2,8	1,7	2,7
OECD	5,9	5,6	3,1	3,6	2,2	2,7

Kaynak: OECD, Dünya Bankası, IMF

¹ İlgili yılın ilk tahmini.

² İlgili yılın son tahmini.

TCMB tarafından 2023 yılı Ocak ayında yayımlanan Enflasyon Raporu'nda, Türkiye Cumhuriyeti'nde tüketici enflasyonunun 2022 yılını yüzde 64,3 ile Ekim Enflasyon Raporu'nda sunulan tahmin aralığı içinde tamamladığı belirtilmiştir. Raporda, doğal gaz fiyatlarındaki normalleşme, diğer emtia fiyatlarındaki ılımlı seyir, hafifleyen arz kısıtları ile taşımacılık maliyetleri ve yavaşlayan küresel talep sonucunda tüketici fiyatlarındaki artışın gücünü kaybetmeye devam ettiğinin altı çizilmiştir.

Raporda, küresel iktisadi faaliyetlerdeki yavaşlama eğiliminin 2023 yılı ilk yarısında devam edeceği ve enerji ile emtia fiyatlarında devam eden ılımlı seyrin süreceği tahmini yapılmaktadır. Liralaşma politikasının ise Türk lirasına olan yapısal talebi destekleyeceği ve kredi ve faiz politikalarının ise parasal istikrarı sağlayıp arzı desteklemeye devam edeceğinden bahsedilmektedir. Bunlara bağlı olarak, fiyatlama davranışlarında ve enflasyon beklentilerinde hedeflenen iyileşmenin devam edeceği öngörülmektedir.

1.2 SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FİNANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1 BÜYÜME

ABD ekonomisi, arka arkaya iki çeyrekteki daralmanın ardından, 2022 yılının üçüncü çeyreğinde yıllık bazda yüzde 3,2 büyüme kaydederek beklentileri aşmıştır. 2022 yılı dördüncü çeyreğinde ise, ABD ekonomisi yıllık bazda yüzde 2,9 büyüme kaydederek, resesyon endişelerine rağmen yine beklenenden fazla büyüme kaydetmiştir. 2022 yılı son çeyrek döneminde yaşanan büyümede, özel stok yatırımları, tüketici harcamaları, federal hükümet harcamaları, eyalet ve yerel yönetim harcamaları ile konut dışı sabit yatırımlardaki artışın konut sabit yatırımları ve ihracattaki düşüşle dengelenmesi etkili olmuştur.

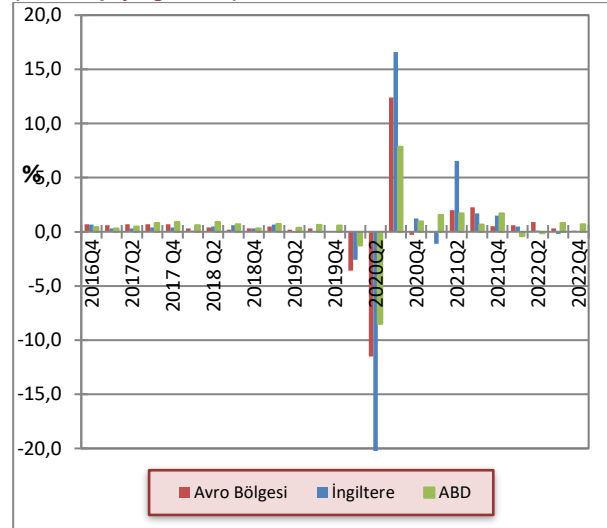
Birleşik Krallık ekonomik büyümesi, zincirlenmiş hacim endeksine göre 2022 yılı üçüncü çeyrek döneminde bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,2 olmuştur. 2022 yılı son

çeyreğinde ise büyüme kaydedilmemiştir. ONS tarafından açıklanan aylık öncü ekonomik büyüme tahminlerine göre, 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya kıyasla yüzde 0,1'lik büyümenin ardından, 2022 yılı Aralık ayında yüzde 0,5 aylık büyüme kaydedilmiştir. Ulusal İstatistik Bürosu, inşaat sektöründeki yüzde 0,3'lük büyümenin, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde üretim sektöründeki yüzde 0,2'lik düşüşle dengelendiğini açıklamıştır.

Avro Bölgesi ekonomisi EUROSTAT tarafından açıklanan öncü verilere göre 2022 yılı dördüncü çeyreğinde mevsim etkisinden arındırılmış olarak bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,1, yıllık bazda ise yüzde 1,9 büyüme kaydetmiştir.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre, GSYH 2022 yılı üçüncü çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,9 büyümüştür. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,6 artmıştır. GSYH 2022 yılı dördüncü çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,5, bir önceki çeyreğe göre ise yüzde 0,9 artmıştır. Üretim yöntemine göre dört dönem toplamıyla elde edilen yıllık GSYH, 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5,6 artmıştır.

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: OECD

Türkiye ekonomisinde GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde 2022 yılının üçüncü çeyreğinde, bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 21,6, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 13,9, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 12,6, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 7,6, hizmet

faaliyetleri yüzde 6,9, diğer hizmet faaliyetleri yüzde 4,9, gayrimenkul faaliyetleri yüzde 4,1, tarım, ormancılık ve balıkçılık yüzde 1,1 ve sanayi yüzde 0,3 artmıştır. İnşaat sektörü ise yüzde 14,1 daralmıştır.

1.2.2 ENFLASYON

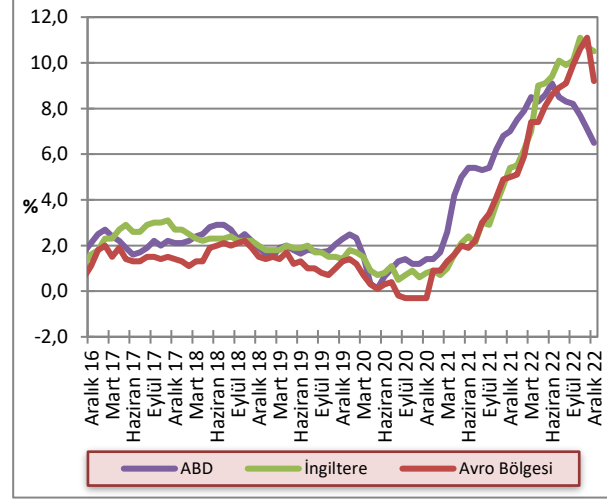
ABD’de yıllık TÜFE 2022 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla yüzde 7,7, 7,1 ve 6,5 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Aralık ayı TÜFE verisi, 2021 yılı Ekim ayından bu yana en düşük yıllık artış olarak kaydedilmiştir.

ONS tarafından açıklanan verilere göre Birleşik Krallık’ta 2022 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarındaki yıllık TÜFE artışı sırasıyla yüzde 11,1, yüzde 10,7 ve yüzde 10,5 olmuştur. Birleşik Krallık’ta 2022 yılı Aralık ayında fiyat düzeylerindeki yıllık artışa en büyük yukarı yönlü katkılar elektrik, gaz ve diğer yakıtlar ve gıda ve alkolsüz içecekler ile ulaşım kalemlerinden gelmiştir. Kasım ve Aralık 2022 dönemindeki değişime en büyük aşağı yönlü katkı ise ulaştırma (özellikle motor yakıtları), giyim ve ayakkabı ile eğlence ve kültür sektörlerinden gelmiştir.

EUROSTAT verilerine göre 2022 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında Avro Bölgesinde harmonize edilmiş yıllık TÜFE sırasıyla yüzde 10,6, 10,1 ve 9,2 artış göstermiştir. 2022 yılı Aralık ayında Avro Bölgesi’ndeki yıllık enflasyonun yüzde 2,88’i gıda, alkol ve tütün ürünleri, yüzde 2,79’u enerji, yüzde 1,83’ü hizmetler ve yüzde 1,7’si enerji dışı sanayi ürünlerinden kaynaklanmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre 2022 yılı Aralık ayında aylık TÜFE artışı yüzde 1,18 ve yıllık enflasyon yüzde 64,3 düzeyinde gerçekleşmiştir. Ana harcama gruplarına göre yıllık bazda en yüksek fiyat artışı gösteren ana grup yüzde 25,9 ile giyim ve ayakkabı olurken, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise yüzde 79,8 ile konut olmuştur. 2022 yılı Aralık ayında Yİ-ÜFE yüzde 0,24 azalmış ve Yİ-ÜFE yıllık artış oranı yüzde 97,7 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları

Kaynak: OECD

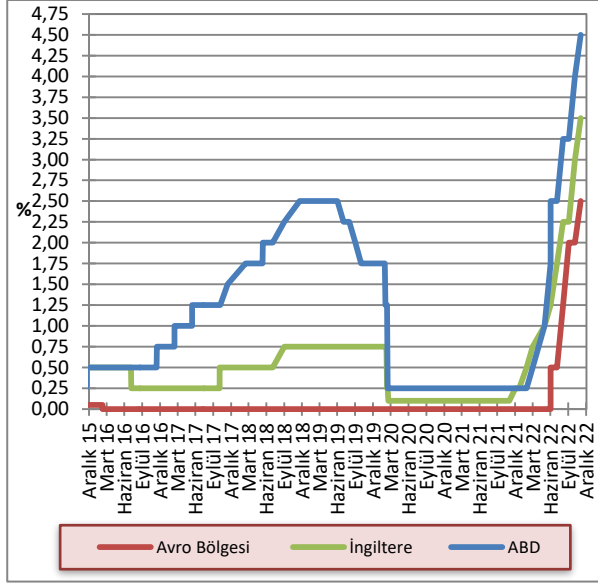
1.2.3 POLİTİKA FAİZLERİ

Fed 2022 yılı Kasım ayında yaptığı Federal Açık Piyasa Toplantısı’nda (FOMC) faizi 75 baz puan artışla yüzde 3,25-4,00 bandına yükseltmiştir. Fed tarafından toplantı sonrasında yapılan açıklamada, faiz artırımının arkasındaki nedenin enflasyonu kontrol altına almak olduğu değerlendirilmiştir. Fed 2022 yılı Aralık ayında yaptığı FOMC toplantısında politika faizini 50 baz puan daha artırarak 4,25-4,50 aralığına yükseltmeye karar vermiştir. Fed tarafından toplantı sonrası yapılan açıklamada enflasyon risklerine karşı son derece dikkatli olduğu vurgusu yapılmıştır.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) Para Politikası Komitesi (PPK), 2022 yılı Kasım ayı toplantısında politika faizini 75 baz puan artırarak yüzde 3’e çıkarmıştır. 2022 yılı Aralık ayı toplantısında ise Para Politikası Komitesi, politika faizini 50 baz puan artırarak yüzde 3,50’ye çıkarmıştır. BoE, faiz kararları ile birlikte yaptığı açıklamalarda, faiz artırım kararlarının yüzde 2’lik enflasyon hedefini, büyümeyi ve istihdamı sürdürülebilir kılmayı hedeflediğini belirtmiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 2022 yılı Ekim ayında gerçekleştirdiği para politikası toplantısı sonrasında, politika faiz oranını 75 baz puan artırdığını açıklamıştır. 2022 yılı Aralık ayında gerçekleştirdiği para politikası toplantısı sonrasında ise politika faiz oranını 50 baz puan artırdığını açıklamıştır. Avrupa Merkez Bankası para politikası toplantılarında, bu faiz artırım kararlarının enflasyonu yüzde 2'ye çekmeye ilişkin orta vadeli hedefe yönelik olduğu açıklanmıştır.

Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları

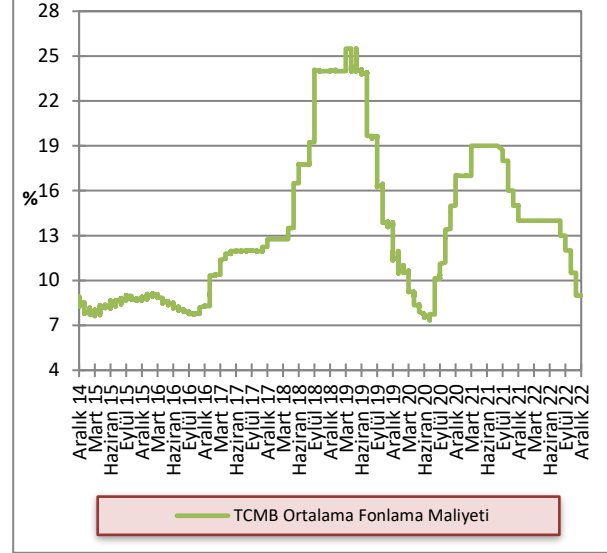

Kaynak: FED, ECB, BoE

20 Ekim 2022 tarihinde yapılan TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında 1 haftalık repo faizi olan politika faizinin yüzde 12 seviyesinden yüzde 10,5'e indirilmesine karar verilmiştir. TCMB PPK 2022 yılı Kasım ayı toplantısında ise yüzde 10,5 olan politika faizini yüzde 9'a indirmiştir. TCMB tarafından toplantılar sonrası yapılan açıklamalarda, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşıncaya kadar TCMB'nin elindeki tüm araçları liralama stratejisi çerçevesinde kararlılıkla kullanmaya devam edeceğinin altı çizilmiştir.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) 2022 yılı Aralık ayı toplantısında yüzde 9 olan faiz oranını aynı düzeyde tutmaya karar vermiştir. TCMB tarafından toplantı sonrası yayımlanan metinde, yine fiyat istikrarı ve enflasyonda kalıcı düşüş hedefleri vurgulanmıştır.

Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti

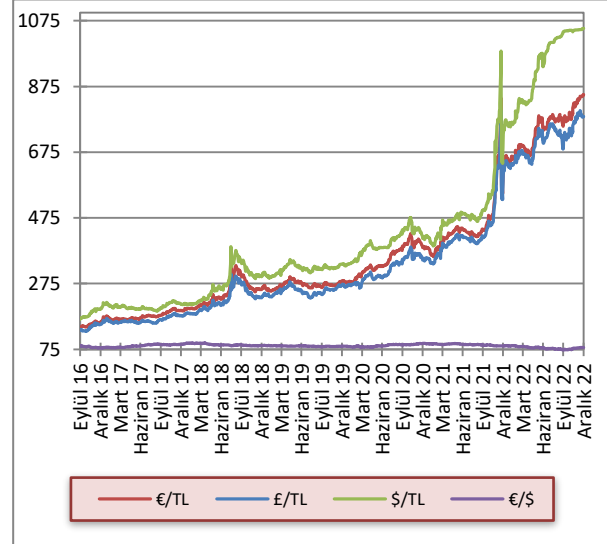

Kaynak: TCMB

1.2.4 DÖVİZ KURLARI

2022 yılı dördüncü çeyreğinde, önceki yılın aynı dönemine kıyasla Türk lirası, Avro ve Sterlin karşısında ortalama yüzde 48, ABD doları karşısında ise yüzde 66 değer kaybı yaşamıştır. 2021 yılı dördüncü çeyreğinde döviz alım kurları ortalamaları GBP/TL, EUR/TL, USD/TL için 15,01, 12,76, 11,22 iken, 2022 yılı aynı dönem ortalamaları 21,78, 18,98 ve 18,59 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)

Kaynak: KKTCMB

2 İSTİHDAM VE FİYATLAR

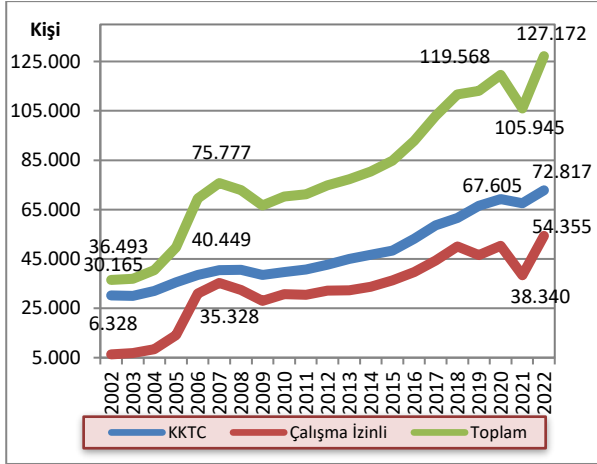
2.1 İSTİHDAM

Çalışma Dairesi tarafından hazırlanan 2021 yılı dördüncü çeyrek Kasım, Aralık ayları ve 2022 yılına ait istihdam verileri temin edilemediğinden, ilgili dönemler için güncelleme yapılamamıştır.

2.2 SOSYAL SİGORTALARA KAYITLI ÇALIŞANLAR

2020 yılında tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle toplam aktif sigortalı çalışanların sayısında yaşanan düşüş 2022 yılı itibarı ile salgın öncesi rakamlarının üzerine çıkmıştır. Covid-19 salgını öncesinde 119.568 olan kayıtlı çalışan sayısı, 2021 yılı Ocak ayına geldiği zaman 105.945'e gerilemiş, 2022 yılı Kasım ayı itibarıyla 127.172 seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde çalışma izinli toplam sigortalı çalışan sayısı yüzde 41,7 artarak, 38.340'dan 54.355'e, KKTC vatandaşı çalışan sayısı ise 67.605'ten 72.817'e yükselmiştir.

Grafik 2.1: Sigortaya Kayıtlı Çalışan Sayısı

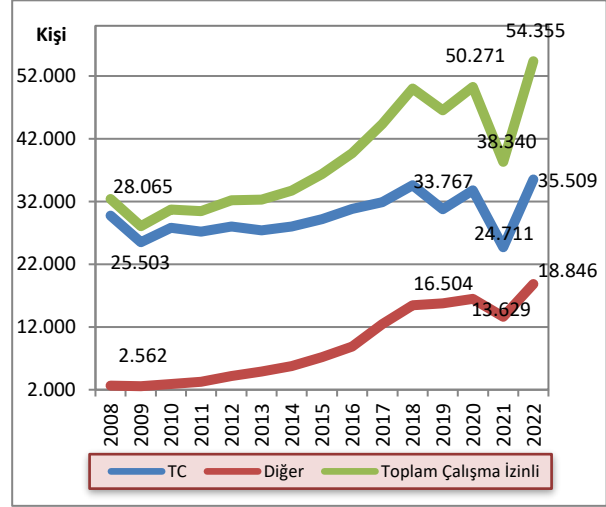

Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

*2002-2019 yılları arasında Mart, 2020-2021 yılları için Ocak, 2022 yılı için Kasım ay kayıtları kullanılmıştır.

2020 yılında 50.271 olan toplam çalışma izinli sigortalı sayısı, 2022 yılı Kasım ayı itibarı ile 54.355'e yükselmiştir. Çalışma izinli sigortalı sayısındaki bu değişimde en büyük pay Türkiye Cumhuriyeti uyruklu sigortalıların sayısındaki değişimden kaynaklanmaktadır. 2020 yılı başında 33.767 olan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu sigortalı sayısı, 2021 yılında 24.711 kişiye gerilemiş, 2022 yılında ise yüzde 43,7 artarak 35.509'a yükselmiştir. Aynı dönemde diğer ülke vatandaşı sigortalı çalışanların sayısı ise 16.504'ten 13.629'a gerilemiş ve sonrasında 2022 Kasım ayı itibarı ile 18.846'ya yükselmiştir.

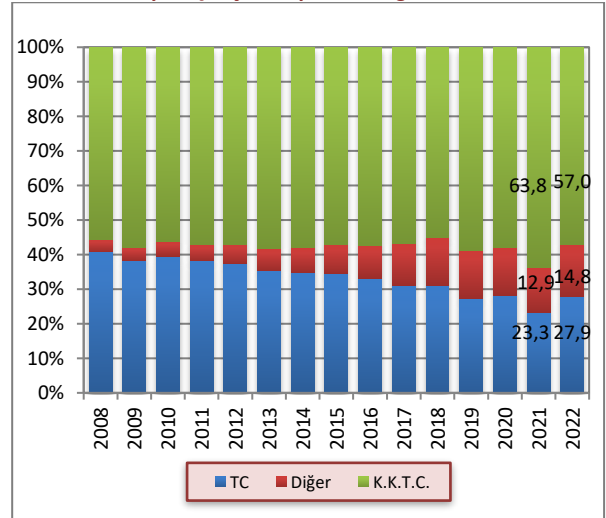
Grafik 2.2: Çalışma İzinli Aktif Sigortalı Çalışanlar

Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

KKTC vatandaşı sigortalı çalışanların toplam sigortalı çalışanlar içindeki payı 2008 yılından 2020 yılına kadar yüzde 55 ile yüzde 58 arasında değişkenlik gösterirken, Covid-19 salgınının etkisiyle çalışma izinli çalışan sayısındaki düşüş sonrası, 2021 yılında yüzde 63,8'e yükselmiştir. 2022 yılı başlangıcında salgın etkilerinin geçmesiyle tekrar artan çalışma izinli nüfus ile birlikte, KKTC vatandaşı sigortalı çalışanların payı 2022 yılı Kasım ayı itibarıyla yüzde 57'ye gerilemiştir. Türkiye Cumhuriyeti uyruklu sigortalıların toplam sigortalılar içindeki payı 2008 yılında yüzde 40,8 iken bu oran 2021 yılında yüzde 23,3'e gerilemiş, 2022 yılında ise yüzde 27,9'a yükselmiştir. Diğer uyruklu sigortalıların payı ise aynı dönem içinde yüzde 13,8'den yüzde 12,9'a düştükten sonra 2022 yılı ile birlikte yüzde 14,8 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 2.3: Kayıtlı Çalışan Sayısının Dağılımı

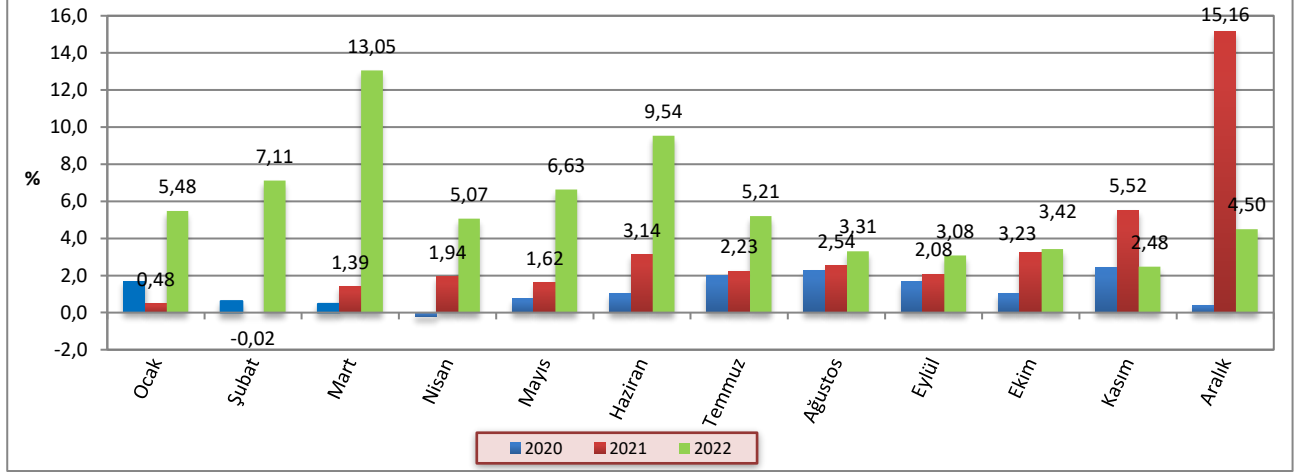
Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

2.3 ENFLASYON

2022 yılının dördüncü çeyreğinde enflasyon, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında bir önceki aya göre sırasıyla yüzde 3,42, yüzde 2,48 ve yüzde 4,50 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının aynı döneminde aylık

enflasyon sırasıyla yüzde 3,23, yüzde 5,52 ve yüzde 15,16 olarak gerçekleşmişti. 2021 yılının tamamında ortalama yüzde 3,28 olan aylık enflasyon, 2022 yılında ortalama yüzde 5,74 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı

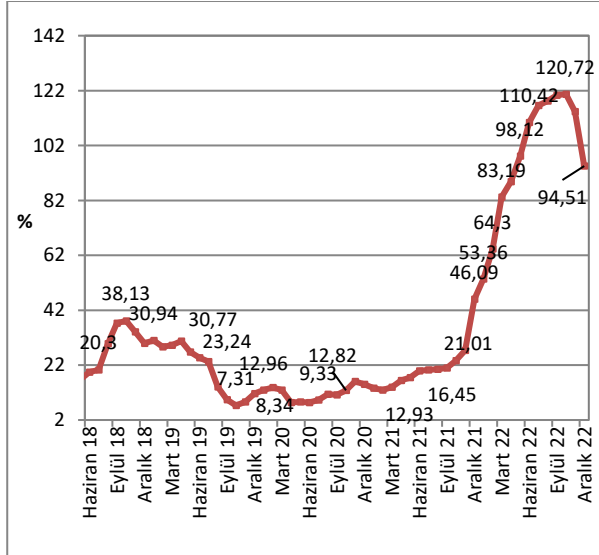

Kaynak: İstatistik Kurumu

2022 yılının son çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla yüzde 120,72, yüzde 114,35 ve yüzde 94,51 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının aynı döneminde enflasyon sırasıyla yüzde 23,63, yüzde 27,39 ve yüzde 46,09 olarak gerçekleşmişti.

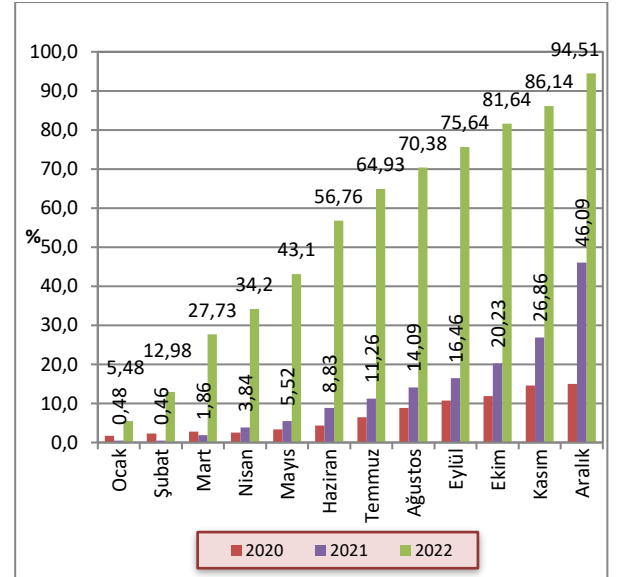
2022 yılının son çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla yüzde 81,64, yüzde 86,14 ve yüzde 94,51 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı son çeyreğinde ise önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon sırasıyla yüzde 20,23, yüzde 26,86 ve yüzde 46,09 olarak gerçekleşmişti.

Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı

Kaynak: İstatistik Kurumu

Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı

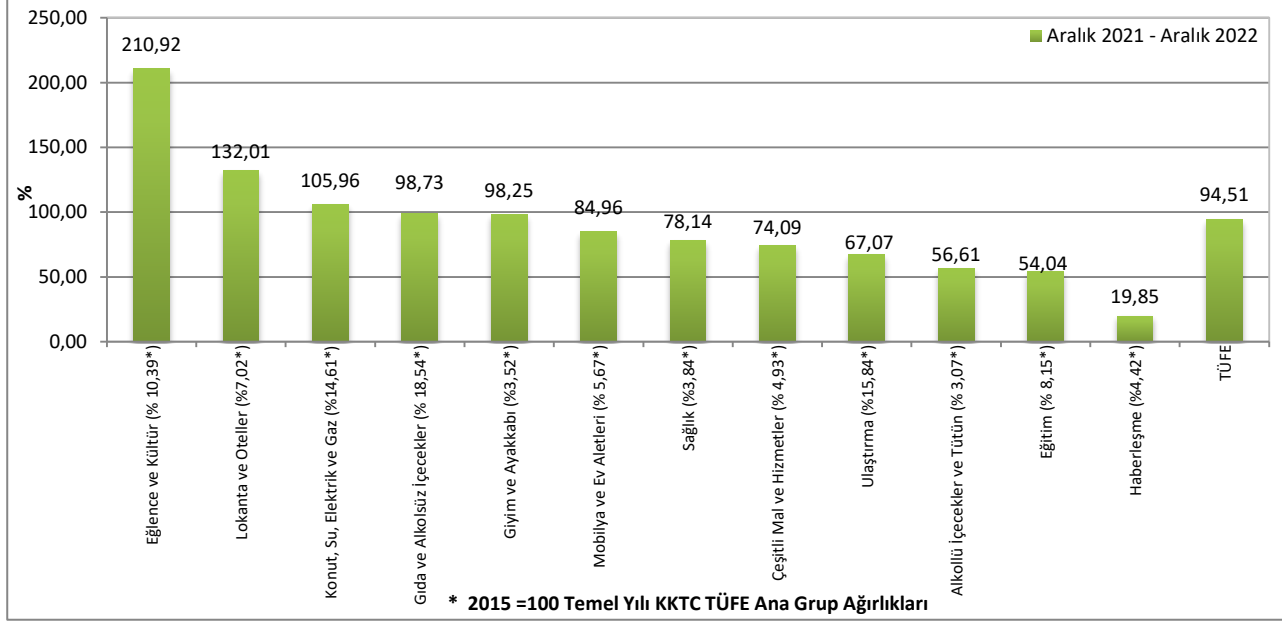
Kaynak: İstatistik Kurumu

2022 yılı Aralık ayı sonunda yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu harcama grupları sırasıyla, yüzde 210,92 ile eğlence ve kültür, yüzde 132,01 ile lokanta ve oteller, yüzde 105,96 ile konut, su, elektrik, gaz, diğer yakıtlar ve yüzde 98,73 ile gıda ve alkolsüz içecekler kalemleridir.

2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 19,85 ile en düşük artışı yaşayan kalem haberleşme olmuştur.

Grafik 2.7: Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları

Kaynak: İstatistik Kurumu

2021 ve 2022 yıllarına ait Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları aylık, bir önceki yılsonuna göre ve yıllık olarak Tablo 2.1'de verilmektedir.

Tablo 2.1: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)

	Aylar	Aylık	Bir Önceki Yılsonuna Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre
2021	Ocak	0,48	0,48	13,65
	Şubat	-0,02	0,46	12,93
	Mart	1,39	1,86	13,97
	Nisan	1,94	3,84	16,45
	Mayıs	1,62	5,52	17,46
	Haziran	3,14	8,83	19,93
	Temmuz	2,23	11,26	20,23
	Ağustos	2,54	14,09	20,54
	Eylül	2,08	16,46	21,01
	Ekim	3,23	20,23	23,63
	Kasım	5,52	26,86	27,39
	Aralık	15,16	46,09	46,09
2022	Ocak	5,48	5,48	53,36
	Şubat	7,11	12,98	64,3
	Mart	13,5	27,73	83,19
	Nisan	5,07	34,2	88,81
	Mayıs	6,63	43,1	98,12
	Haziran	9,54	56,76	110,42
	Temmuz	5,21	64,93	116,56
	Ağustos	3,31	70,38	118,18
	Eylül	3,08	75,64	120,32
	Ekim	3,42	81,64	120,72
	Kasım	2,48	86,14	114,35
	Aralık	4,5	94,51	94,51

Kaynak: İstatistik Kurumu

3 DIŞ TİCARET VE TURİZM

(KKTC Ticaret Dairesi tarafından hazırlanan 2022 yılı Mayıs ayı dönemi sonrasına ait ihracat ve ithalat verileri temin edilemediğinden, ilgili dönemler için güncelleme yapılamamıştır.)

3.1 İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

Ticaret Dairesi tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verilerine göre 2022 yılının birinci çeyreğinde ihracat toplamı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 7,99 azalmıştır. 2022 yılının ilk 5 ayında ise 2021 yılının ilk beş ayına göre toplam ihracat yüzde 3,25 düşüş göstermiştir. 2021 yılının ilk beş ayında yapılan ihracat 70,5 milyon ABD doları iken, bu rakam 2022 yılının aynı döneminde 68,2 milyon ABD dolarına düşmüştür.

İthalat toplamı ise, 2022 yılı ilk beş ayında önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 39 artmıştır. 2022 yılı birinci çeyreğinde ithalat toplamında, önceki yılın aynı ayına göre, Ocak ayında yüzde 14,81, Şubat ayında yüzde 77,32 ve Mart ayında yüzde 43,22 artış gerçekleşmiştir. 2022 yılı Nisan ve Mayıs aylarında ise önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 51,42 ve yüzde 23,34 artış görülmüştür.

Tablo 3.1: İhracat ve İthalat

	İhracat (ABD doları)			İthalat (ABD doları)		
	2021	2022	Yüzde Değişim	2021	2022	Yüzde Değişim
Ocak	9.849.486	11.054.223	12,23	109.658.129	125.899.346	14,81
Şubat	15.494.626	15.223.304	-1,75	73.823.466	130.900.557	77,32
Mart	20.788.634	16.168.588	-22,22	104.678.766	149.918.578	43,22
I. Çeyrek	46.132.746	42.446.115	-7,99	288.160.361	406.718.481	41,14
Nisan	14.642.293	14.373.797	-1,83	106.240.144	160.870.566	51,42
Mayıs	9.728.960	11.393.292	17,11	123.841.344	152.750.359	23,34
Haziran						
II. Çeyrek (Nisan – Mayıs)	24.371.253	25.767.089	5,73	230.081.488	313.620.925	36,31
Toplam (Ocak – Mayıs)	70.503.999	68.213.204	-3,25	518.241.849	720.339.406	39,00

Kaynak: Ticaret Dairesi

Not: 1) Kıbrıs Rum kesimine yapılan ihracat dâhil değildir.

2021 yılının ilk beş ayında yapılan ithalat içerisinde en büyük ikinci paya sahip olan yakıt ithalatı, 2022 yılı aynı döneminde yüzde 171,36 artış göstermiş ve toplam içerisindeki payı yüzde 15,07 ile ilk sırada yer almıştır.

2022 yılının ilk beş ayında ikinci en yüksek paya sahip taşıt araçları ithalatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18,34 azalma göstermiştir. Üçüncü en yüksek paya sahip olan inşaat demiri kalemi, bir önceki yılın

aynı dönemine göre yüzde 50,98 artmış, toplam ithalat içerisindeki payı ise yüzde 3,75'e yükselmiştir. İthalat kalemleri arasından seçilmiş en yüksek on kalemin toplam ithalat içerisindeki payı 2021 yılının ilk beş ayında yüzde 36,42, 2022 yılında ise yüzde 38,93 olmuştur. Seçilmiş on kalemin toplam ithalatı 2022 ilk çeyrekte bir önceki yıla göre yüzde 48,60 artış göstermiştir.

Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları)

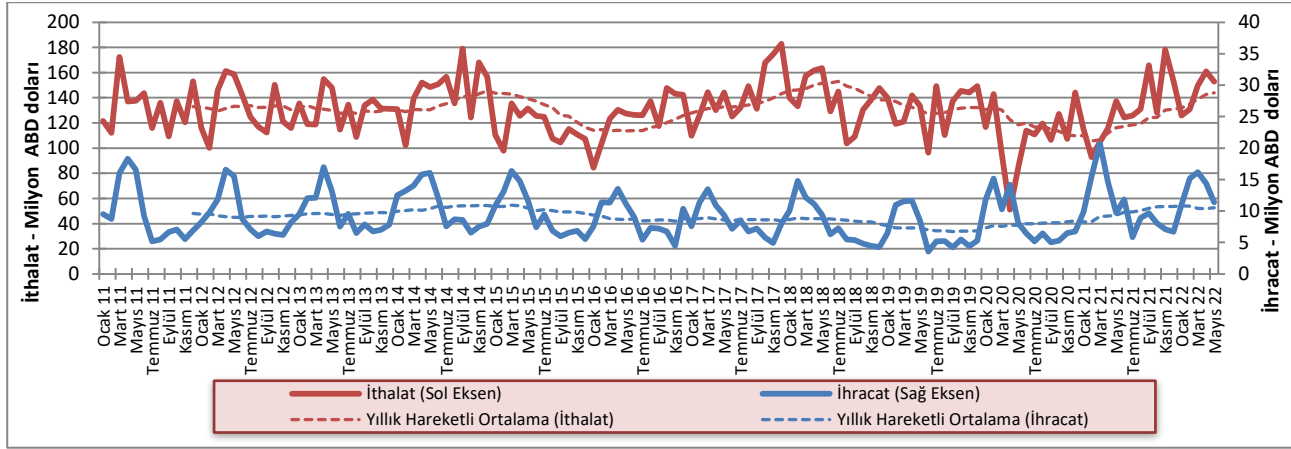
Mal Cinsi	2021	Genel Toplam İçindeki Payı	2022	Genel Toplam İçindeki Payı	Yüzde Değişim
Yakıt	40.014.556	7,72	108.581.994	15,07	171,36
Taşıt Araçlar	52.353.519	10,10	42.751.829	5,93	-18,34
İnşaat Demiri	17.874.498	3,45	26.986.834	3,75	50,98
Konfeksiyon	12.176.468	2,35	16.549.267	2,30	35,91
Hayvan Yemleri ve Katkı Mad.	15.387.235	2,97	16.233.067	2,25	5,50
İlaçlar	14.944.060	2,88	15.230.290	2,11	1,92
Arpa	9.500.629	1,83	14.974.075	2,08	57,61
LPG Gazı	7.509.440	1,45	13.497.888	1,87	79,75
Alkollü İçecekler	6.397.283	1,23	12.958.943	1,80	102,57
Cep Telefonları	12.565.808	2,42	12.685.425	1,76	0,95
Toplam (Ocak – Mayıs)	188.723.496	36,42	280.449.612	38,93	48,60
Genel İthalat Toplamı (Ocak – Mayıs)	518.241.849		720.339.406		26,95

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ihracat ve ithalatının 2011 ve 2021 dönemleri arasındaki 10 yıllık seyri incelendiği zaman, her yılın ilk yarısında artan ihracat hacminin, ikinci yarıda düŐtüđü görülmektedir. 2019 yılında 6,9 milyon ABD doları seviyesinde olan ortalama aylık ihracat 2020 yılında 8,4 ve 2021 yılında ise 10,7 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2022 yılının ilk beş ayında ise ortalama ihracat 13,6 milyon ABD doları seviyesindedir. İthalat ise, 2022 yılı Nisan ve Mayıs aylarında sırasıyla 160,9 ve 152,8 milyon ABD dolarına yükselerek artışını sürdürmüŐtür. 2008 yılının Ağustos ayından itibaren gerçekleşen en düşük seviye, 2020 yılının Nisan ayında

51,2 milyon ABD doları ile kaydedilmiştir. İthalatın yıllık hareketli ortalamasına bakıldığında, 2020 yılı Şubat ayına kadar normal seyrettiği, Covid-19 salgını sebebiyle 2020 yılı Mart ayından itibaren hızlı bir düşüşe geçtiği ve 2021 yılının ikinci çeyreğine kadar düşmeye devam ettiği görülmektedir. 2019 yılında aylık ithalat ortalaması 132,4 milyon ABD doları seviyesinde iken, 2021 yılında aylık ithalat ortalaması 131,0 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş, 2022 yılının ilk beş ayında ise 144,0 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir.

Grafik 3.1: İthalat ve İhracat

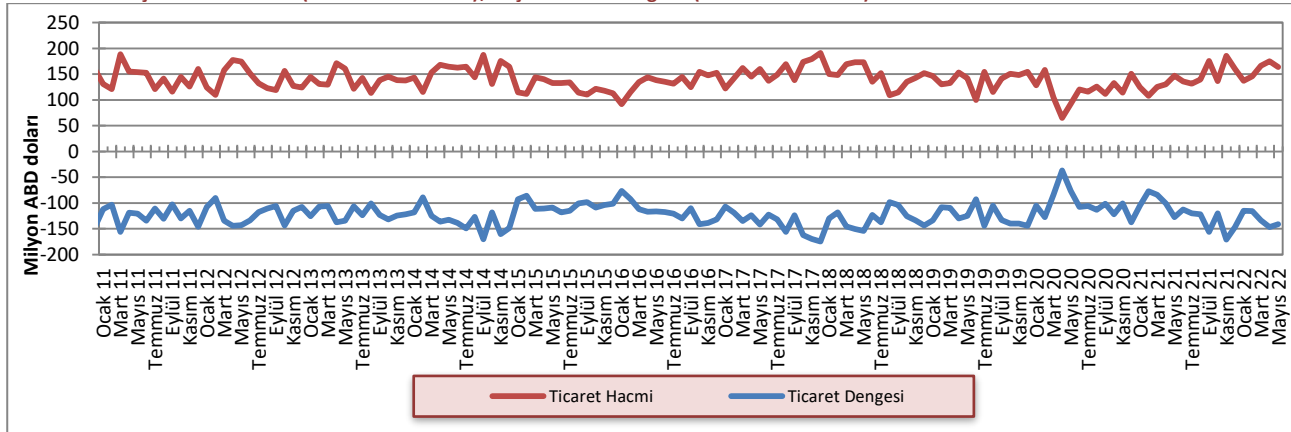

Kaynak: Ticaret Dairesi

2020 yılında 118,4 milyon ABD doları olan ortalama aylık ticaret hacmi, 2021 yılında 141,7 milyon ABD dolarına, 2022 yılının ilk beş ayında ise 157,7 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. Ortalama dış ticaret açığı ise 2020 yılında 101,5 milyon ABD doları iken 2021 yılında 120,3 milyon ABD doları, 2022 yılının ilk beş ayında ise 130,4 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir.

2006 - 2010 yılları arasında ihracatın ithalatı karşılama oranı ortalama olarak yüzde 5 olurken, 2011 - 2015 döneminde yüzde 7,3'e yükselmiştir. 2016 - 2020 yılları arasında ise ortalama yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 8,68 iken, 2021 yılında yüzde 8,86 seviyesinde gerçekleşmiş, 2022 yılının ilk beş ayında ise yüzde 9,52 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ithalat + ihracat), Dış Ticaret Dengesi (ithalat - ihracat)

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin gerçekleştirdiği toplam ihracat içinde en büyük paya sahip olan Türkiye'nin payı 2022 ilk beş ayı itibarıyla yüzde 60'a ulaşmış, diğer tüm ülke gruplarının payı ise azalmıştır.

Tablo 3.3: KKTC'nin lke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB lkeleri	Diğer Avrupa lkeleri	Orta Doğu lkeleri	Diğer lkeler
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013	52,2	7,6	2,3	31,9	6,0
2014	60,1	3,7	0,6	31,1	4,5
2015	56,1	5,2	3,2	30,2	5,3
2016	62,5	10,2	0,9	22,7	3,7
2017	60,4	7,9	1,6	21,1	9,0
2018	51,7	10,3	2,5	25,9	9,6
2019	52,3	2,6	2,7	37,0	5,4
2020	49,0	2,0	10,3	31,2	7,5
2021	49,3	1,5	4,7	26,0	18,5
2022 (Ocak – Mayıs)	60,0	1,1	0,0	24,9	14,0

Kaynak: Ticaret Dairesi

2022 yılının ilk beş ayında toplam ithalatta Türkiye'nin payı 492,6 milyon ABD doları ile yüzde 68,4, AB lkelerinin payı ise 60,7 milyon ABD doları ile yüzde 8,4'dr.2021 yılı ile kıyaslandığında Türkiye, Diğer

Avrupa lkeleri ve Diğer ülkelerden yapılan ithalatın payında artış, AB lkeleri, Orta Doğu lkeleri, Uzak Doğu lkeleri ve Diğer lkeler gruplarının paylarında ise düşüş gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 3.4: KKTC'nin lke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB lkeleri	Uzak Doğu lkeleri	Diğer Avrupa lkeleri	Orta Doğu lkeleri	Diğer lkeler
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8
2013	66,7	15,8	6,6	3,8	5,4	1,7
2014	64,7	15,5	8,1	4,6	4,9	2,2
2015	64,5	18,1	7,7	3,0	4,7	2,0
2016	60,4	20,9	8,7	3,3	4,5	2,2
2017	58,6	21,7	8,4	3,4	4,9	2,7
2018	58,8	19,6	8,2	4,9	5,5	2,8
2019	58,4	18,1	9,6	5,4	6,0	2,4
2020	60,4	17,0	12,1	3,2	4,4	2,9
2021	62,9	15,0	8,9	3,7	6,5	2,9
2022 (Ocak – Mayıs)	68,4	8,4	7,4	4,1	6,0	5,7

Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2 TURİZM

2021 yılında, Covid-19 salgınına karşı alınan önlemlerin devam etmesine bağlı olarak ülkeye giren yolcu sayısı düşüş seyretmeye devam etmiş, 2022 yılında ise salgın öncesi seviyelere yaklaşılmaya başlanmıştır. Hava ve deniz yolu ile ülkeye gelen yolcu sayısı 2022 yılının Ekim, Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla 159.553, 130.981 ve 142.848 olarak gerçekleşmiştir. Salgının olmadığı 2019 yılının aynı döneminde bu rakamlar 177.127, 148.408

ve 129.416 idi. Bu rakamlara göre 2022 yılının son çeyreğinde ülkeye giren yolcu sayısı, 2019 yılının aynı dönemine göre yüzde 4,74 daha düşüş gerçekleşmiştir. 2022 yılı tamamında gelen yolcu sayısı 1,4 milyon olmuş ve 2019 yılından yüzde 19,14 daha düşüş gerçekleşmiştir. 2022 yılı son çeyreğinde ülkeye gelen toplam yolcu sayısı 433.382 olmuştur. Son çeyrekte gelen yolcu sayısınının 354.027'si TC uyruklu, 79.355'si ise nc ülkelerden gelen yolculardan oluşmaktadır.

Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı

Dönem	TC Uyruklu			3. Ülke Uyruklu			Toplam		
	2021	2022	Yüzde Değişim	2021	2022	Yüzde Değişim	2021	2022	Yüzde Değişim
Ocak	3.079	45.065	1.363,6	2.216	9.239	316,9	5.295	54.358	926,6
Şubat	2.307	52.582	2.179,2	4.641	15.385	231,5	6.948	67.967	878,2
Mart	3.639	79.811	2.093,2	6.393	25.380	297,0	10.032	105.191	948,6
I. Çeyrek	9.025	177.458	1.866,3	13.250	50.004	277,4	22.275	227.516	921,4
Nisan	5.688	57.120	904,2	4.973	21.926	340,9	10.661	79.046	641,5
Mayıs	7.686	104.061	1.253,9	3.368	25.281	650,6	11.054	129.342	1.070,1
Haziran	14.892	95.125	538,8	4.224	25.195	496,5	19.116	120.320	529,4
II. Çeyrek	28.266	256.306	806,8	12.565	72.402	476,2	40.831	328.708	705,0
Temmuz	31.561	98.343	211,6	7.489	27.447	266,5	39.050	125.790	222,1
Ağustos	60.296	104.263	72,9	10.863	30.131	177,4	71.159	134.394	88,9
Eylül	79.749	127.278	59,6	21.935	37.998	73,2	101.684	165.276	62,5
III. Çeyrek	171.606	329.884	92,2	40.287	95.576	137,2	211.893	425.460	100,8
Ekim	91.130	119.722	31,4	22.719	39.831	75,3	113.849	159.553	40,1
Kasım	73.020	107.720	47,5	14.161	23.261	64,3	87.181	130.981	50,2
Aralık	65.653	126.585	92,8	10.630	16.263	53,0	76.283	142.848	87,3
IV. Çeyrek	229.803	354.027	54,1	47.510	79.355	67,0	277.313	433.382	56,3
Toplam	438.700	1.117.675	154,8	113.612	297.337	161,7	552.312	1.415.066	156,2

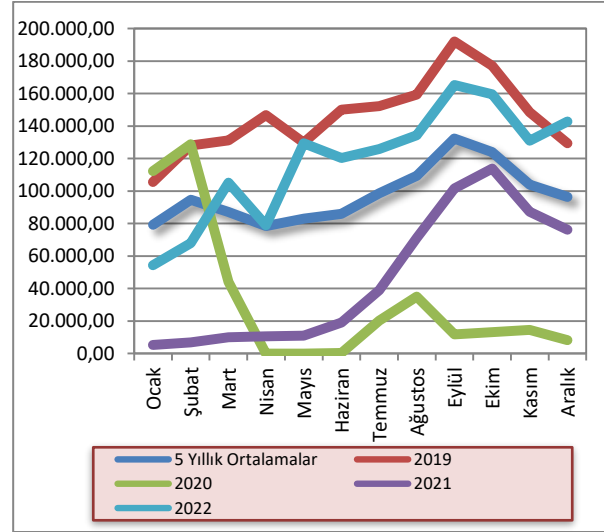
Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2022 yılının birinci çeyreğinde gelen yolcu sayısı, salgının etkilerinin azalması nedeniyle ilk üç ayda hızlı bir artış göstermiş ve Mart ayı itibarıyla, salgının da etkisi ile düşüş gösteren 5 yıllık ortalamaların üzerine çıkmaya başlamıştır. 2022 yılı Mayıs ayında gelen toplam turist sayısı 129.342 seviyesine yükselerek 2019'daki seviyesine yaklaşmıştır. Sonraki üç ayda ise 2019 yılı gelen yolcu sayısına paralel yükseliş göstererek Eylül ayında 165.276'ya ulaşmıştır. 2022 yılının Eylül ayı sonrasındaki düşüş, Aralık ayına kadar 2019 yılına benzerlik gösterse de, Aralık ayında gelen yolcu sayısı 2019 yılı seviyesinin üzerine çıkmıştır. Gelen yolcuların son beş yıllık ortalaması Ekim ayı için 124.030, Kasım ayı için 103.834 ve Aralık ayı için 96.473'dür.

2021 yılında, kara kapılarından ülkemize giren KKTC uyruklular hariç kişi sayısı 1.527.803 iken 2022 yılında bu rakam 4.672.126 olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında kara kapılarından girişlerin toplam 4.531.644 olarak gerçekleştiği ve 2022 yılında bu toplamın üzerine çıktığı görülmektedir. 2022 yılının dördüncü çeyreğinde kara kapılarından girişlere bakıldığında

Güney Kıbrıs uyruklu kişilerin 704.809'e, diğer ülke vatandaşlarının girişlerinin ise 482.935'e yükseldiği görülmektedir.

Grafik 3.3: 2022 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2020 ve 2021 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamaları Karşılaştırılması

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

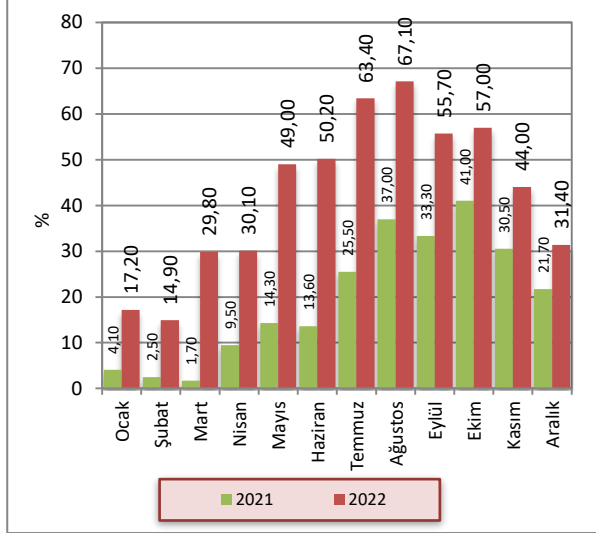
Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler

Uyruk	Güney Kıbrıs		Diğer Ülkeler		Toplam	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Ocak	134	173.327	959	68.131	1.093	241.458
Şubat	213	176.744	907	74.437	1.120	251.181
Mart	1.099	204.509	2.484	107.582	3.583	312.091
Nisan	1165	231.192	2.395	149.582	3.560	380.774
Mayıs	3729	248.181	2.916	167.434	6.645	415.615
Haziran	90680	264.064	39.340	177.737	130.020	441.801
Temmuz	119.204	272.994	57.318	196.884	176.522	469.878
Ağustos	142.201	311.463	63.570	223.088	205.771	534.551
Eylül	138.218	248.213	67.400	188.820	205.618	437.033
Ekim	177.506	242.822	102.357	197.577	279.863	440.399
Kasım	167.748	215.055	86.390	148.633	254.138	363.688
Aralık	182.064	246.932	77.806	136.725	259.870	383.657
Toplam	1.023.961	2.835.496	503.842	1.836.630	1.527.803	4.672.126

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Ülkemizde bulunan turistik tesislerin doluluk oranı, 2022 yılı Ekim ayında yüzde 57,0, Kasım ayında yüzde 44,0 ve Aralık ayında ise yüzde 31,4 olmuştur. 2021 yılının aynı döneminde doluluk oranları Ekim ayında yüzde 41,0, Kasım ayında yüzde 30,5 ve Aralık ayında ise yüzde 21,7 olmuştur.

Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'deki turistik tesislerde konaklayan kişi sayısı 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla 401.516 ve 1.030.458 olarak gerçekleşmiştir. Geceleme toplamları ise aynı dönemlerde sırasıyla 1.296.205 ve 3.747.029 olarak gerçekleşmiştir.

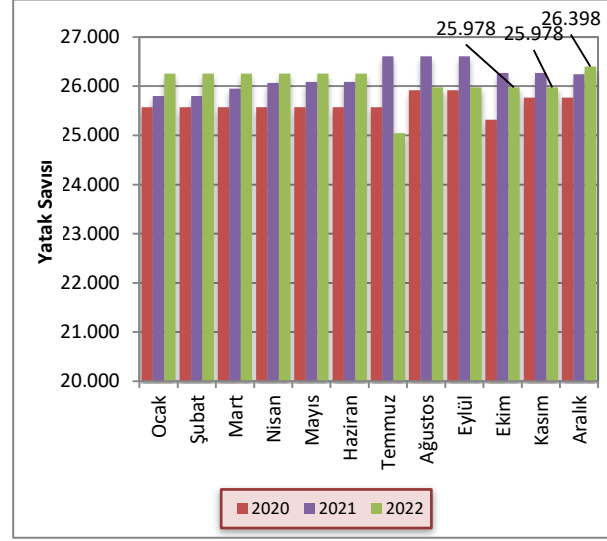
Tablo 3.7: Uyruklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler

	Konaklayan Kişi Sayısı			Gecelemeler		
	2021	2022	Yüzde Değişim	2021	2022	Yüzde Değişim
TC	265.911	707.284	166,0	869.301	2.187.184	151,6
Diğer	71.276	251.362	252,7	290.776	1.389.044	377,7
KKTC	64.329	71.812	11,6	136.128	170.801	25,5
Toplam	401.516	1.030.458	156,6	1.296.205	3.747.029	189,1

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Sektörün 2021 yılı sonu itibarıyla 26.244 olan yatak kapasitesi, 2022 yılının sonu itibarıyla 26.398'e yükselmiştir. Yatak sayısında 2021 yılı sonuna kıyasla 2022 yılında yüzde 0,59 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Gecelemeler toplamının turistik tesislerde konaklayan kişi sayısına bölünmesi ile elde edilen ortalama konaklama süresi 2021 yılında TC uyruklular ve diğer ülke vatandaşları için 4 gece olarak hesaplanmıştır. Bu rakamlar, 2022 yılında TC uyruklular için 3 gece, diğer ülke vatandaşları için ise 5 gece olarak hesaplanmıştır.

4 BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1 2022 YILI DÖRDÜNCÜ ÇEYREK SONUÇLARI

2022 mali yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında yüzde 127,1, gider toplamında ise yüzde 115,8 artış olmuştur. Bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2022 yılı dördüncü çeyreğinde sırasıyla 7.921,9 ve 8.237,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının dördüncü çeyreğinde 329,8 milyon TL olan bütçe açığı, 2022 yılının aynı döneminde 315,5 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

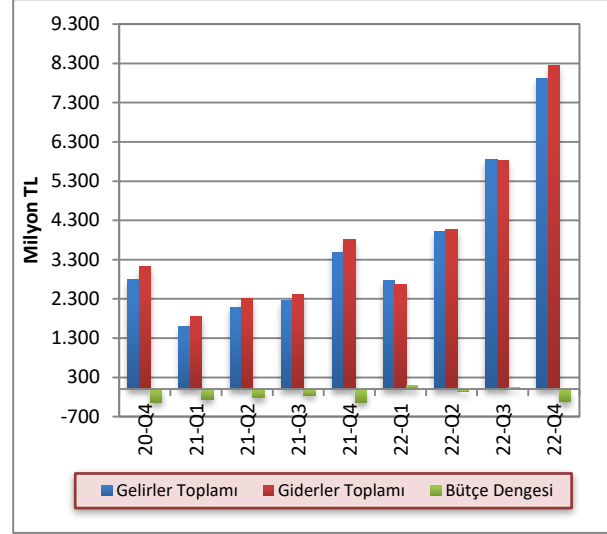
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)

	2021		2022		% Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Ekim-Aralık Gerçekleşme	Yıllık Gerçekleşme	Ekim-Aralık Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	9.431,4	3.487,6	20.547,7	7.921,9	127,1
Bütçe Giderleri	10.386,1	3.817,4	20.796,5	8.237,4	115,8
Bütçe Dengesi	-954,7	-329,8	-248,8	-315,5	-4,3

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2021 yılının tamamında elde edilen 9.431,4 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 37'si dördüncü çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2022 yılı tamamında elde edilen 20.547,7 milyon TL toplam bütçe gelirlerinin yüzde 38,6'sı dördüncü çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2022 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde harcanan 20.796,5 milyon TL'nin yüzde 39,6'sı dördüncü çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 37 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2 GELİRLER

2022 mali yılı dördüncü çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 4.434,3 milyon TL artış göstererek 7.921,9 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2022 yılı dördüncü çeyreği içinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 135,3 artış yaşayarak 4.858,3 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2021 yılının aynı döneminde 2.064,4 milyon TL olarak gerçekleşmişti.

Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan alınan bağış, yardım ve krediler kalemi 2022 yılı dördüncü çeyreğinde 2.099,4 milyon TL, önceki yılın aynı döneminde ise 937,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi dışı gelirler kalemi 2021 yılının dördüncü çeyreğinde 475,9 milyon TL iken, 2022 yılının aynı döneminde 863,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı dördüncü çeyreği içinde diğer gelirler kalemi 100,3 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

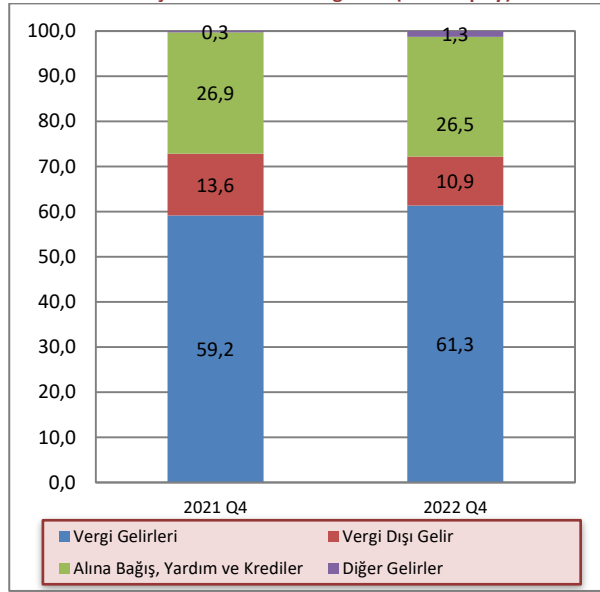
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)

	2021	2022	% Değişim
	Ekim-Aralık	Ekim-Aralık	
Vergi Gelirleri	2.064,4	4.858,3	135,3
Vergi Dışı Gelirler	475,9	863,9	81,5
Alınan Bağış, Yardım ve Krediler	937,4	2.099,4	124,0
Diğer Gelirler	9,9	100,3	913,1
Toplam	3.487,6	7.921,9	127,1

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2021 yılının dördüncü çeyreğinde vergi gelirleri kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 59,2 iken, 2022 yılı aynı döneminde yüzde 61,3 olmuştur. 2022 yılının dördüncü çeyreğinde 2021 yılının aynı dönemine göre vergi dışı gelirler kaleminin payı yüzde 13,6'dan yüzde 10,9'a, alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin payı ise yüzde 26,9'dan yüzde 26,5'e gerilemiştir. 2021 yılının dördüncü çeyreğinde diğer gelirler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 0,3 iken, 2022 yılının aynı döneminde yüzde 1,3 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3 GİDERLER

2022 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 115,8 artış göstermiş ve 3.817,4 milyon TL'den, 8.237,4 milyon TL'ye yükselmiştir. 2022 yılı dördüncü çeyreğinde cari transferler, personel giderleri ve mal ve hizmet alım giderleri kalemlerinde 2021 yılının aynı dönemine göre sırasıyla yüzde 170, yüzde 113,7, yüzde 100,2 artış yaşanmıştır. Aynı dönemlerde sermaye giderleri ve transferleri, diğer giderler kalemlerinde sırasıyla yüzde 33,1, ve yüzde 307,8 artış, faiz giderleri kaleminde ise yüzde 56,1 düşüş yaşanmıştır.

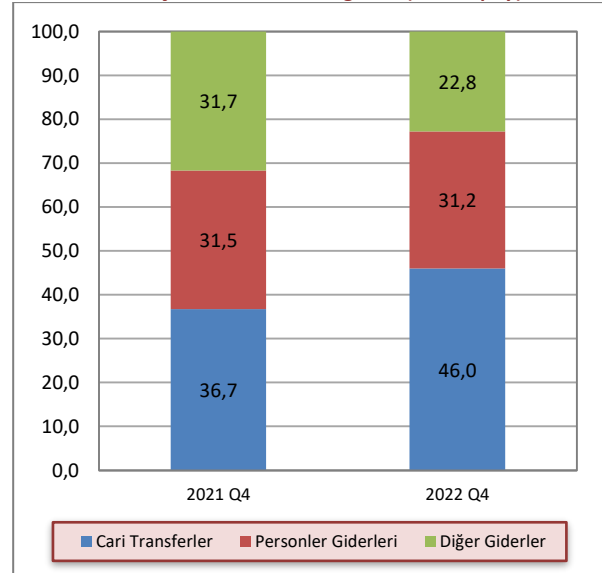
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)

	2021	2022	% Değişim
	Ekim-Aralık	Ekim-Aralık	
Cari Transferler	1.402,6	3.786,4	170,0
Personel Giderleri	1.204,0	2.573,4	113,7
Sermaye Giderleri ve Transferleri	697,0	927,6	33,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	320,3	641,2	100,2
Faiz Giderleri	132,0	58,0	-56,1
Diğer Giderler	61,5	250,8	307,8
Toplam	3.817,4	8.237,4	115,8

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2021 yılı dördüncü çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 36,7'sini oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2022 yılı aynı dönemde artış göstermiş ve yüzde 46 olmuştur. Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2021 yılı dördüncü çeyreği içinde yüzde 31,5 iken, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 31,2 olmuştur. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, 2021 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 68,2 iken 2022 yılı aynı dönemde yüzde 77,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer giderler kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2021 yılı dördüncü çeyreği içinde yüzde 31,7 iken, 2022 yılı aynı dönemde yüzde 22,8 olmuştur.

Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Not: Diğer giderler kalemi içerisinde sermaye giderleri ve transferler, mal ve hizmet alım giderleri ve faiz giderleri yer almaktadır.

4.4 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

2022 yılında bütçe gelirleri ve giderleri toplamı sırasıyla 20.547,7 milyon TL ve 20.796,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı bütçe gerçekleştirmelerine kıyasla, 2022 yılında bütçe gelirlerinde yüzde 117,9, bütçe giderlerinde ise yüzde 100,2 artış yaşanmıştır. Bütçe gelirleri içerisinde en yüksek paya sahip vergi gelirleri kalemi 2022 yılında 2021 yılına kıyasla yüzde 126,4 artış yaşamış ve 13.352,4 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Vergi dışı gelirler kalemi ise 2022 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 98,6 artarak 3.084,7 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılında 1.839,5 milyon TL seviyesinde gerçekleşen alınan bağış, yardım ve krediler kalemi, 2022 yılında önceki yıla kıyasla yüzde 106,9 artış göstererek 3.805,9 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Diğer gelirler kalemi ise 2022 yılında bir önceki yıla

kıyasla yüzde 115,5 artış yaşayarak 304,7 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılında bütçe giderleri içerisinde en yüksek paya sahip cari transferler kalemi, 2022 yılında önceki yıla kıyasla yüzde 132,4 artış göstererek 9.972,2 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Bütçe giderleri içerisinde ikinci en yüksek paya sahip personel giderleri kalemi ise bir önceki yıla göre yüzde 89,6 artış göstererek 6.663,8 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. 2022 yılında mal ve hizmet alım giderleri kalemi 2021 yılına kıyasla yüzde 120,6 artarak 1.666,4 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye giderleri ve transferleri, faiz giderleri ve diğer giderler kalemlerinde ise sırasıyla 217,8 milyon TL, 7,5 milyon TL ve 442,5 milyon TL artış yaşanmıştır.

2021 yılında 954,7 milyon TL olarak gerçekleşen bütçe açığı, 2022 yılında yüzde 73,9 azalışla 248,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)

	2021 Yılı Gerçekleşme	2022 Yılı Gerçekleşme	2021-2022 Değişim (%)	
Gelirler	Vergi Gelirleri	5.897,4	13.352,4	126,41
	Vergi Dışı Gelirler	1.553,1	3.084,7	98,62
	Alınan Bağış Yardım Krediler	1.839,5	3.805,9	106,90
	Diğer Gelirler	141,4	304,7	115,49
	Genel Toplam	9.431,4	20.547,7	117,86
Giderler	Cari Transferler	4.290,2	9.972,2	132,44
	Personel Giderleri	3.514,1	6.663,8	89,63
	Sermaye Giderleri ve Transferleri	1.326,8	1.544,6	16,42
	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	755,5	1.666,4	120,57
	Faiz Giderleri	282,3	289,8	2,66
	Diğer Giderler	217,2	659,7	203,73
	Genel Toplam	10.386,1	20.796,5	100,23
Gelirler - Giderler	-954,7	-248,8	-73,94	

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.5 FİNANSMAN DENGESİ

Bütçe gelirlerinden TC kredileri kaleminin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde 947,5 milyon TL açık vermiştir. Bütçe açığının finansmanı için kullanılan TC kredileri 2022 yılı dördüncü çeyreğinde 632 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yerel gelirler kalemi yüzde 128,3 artış yaşamış ve 5.822,5 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

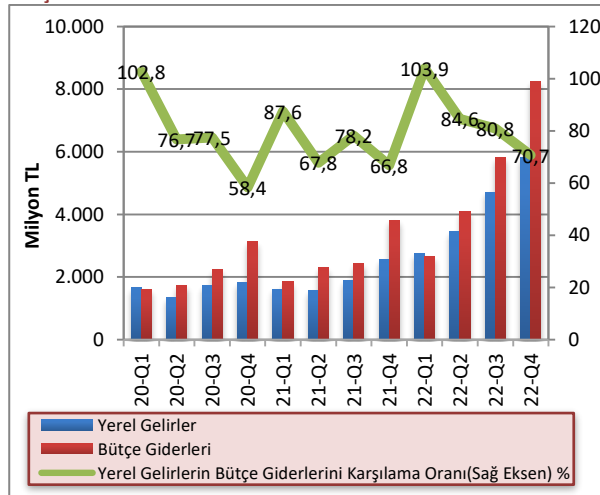
Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)

	2021	2022
	Ekim-Aralık	Ekim-Aralık
Bütçe Gelirleri – TC Kredi	3.315,1	7.289,9
1. Yerel Gelirler	2.550,2	5.822,5
Vergi Gelirleri	2.064,4	4.858,3
Vergi Dışı Gelirler	475,9	863,9
Diğer Gelirler	9,9	100,3
2. Dış Yardımlar	764,9	1.467,4
TC Yardımları	764,9	1.467,4
Bütçe Giderleri	3.817,4	8.237,4
Cari Transferler	1.402,6	3.786,4
Personel Giderleri	1.204,0	2.573,4
Sermaye Giderleri	697,0	927,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	320,3	641,2
Faiz Giderleri	132,0	58,0
Diğer Giderler	61,5	250,8
Finansman Dengesi	-502,3	-947,5
Finansman	172,5	632,0
TC Kredileri	172,5	632,0

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2022 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 70,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı oran 2021 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 66,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2022 yılı tamamında önceki yıla göre vergi gelirlerinde ve vergi dışı gelirlere sırasıyla yüzde 126,4 ve yüzde 98,6 artış yaşanmıştır. Enflasyondan arındırılarak yapılan hesaplamalarda, vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemleri toplamalarının yıllık değişimlerinde, 2017-2021 yılları arasındaki vergi gelirlerinde yüzde 2,5, vergi dışı gelirlere ise yüzde 8,4 ortalama reel küçülme olduğu görülmektedir. 2022 yılında ise önceki yıla göre vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler toplamı reel olarak, sırasıyla yüzde 16,4 ve yüzde 2,1 büyüme göstermiştir. Buna bağlı olarak 2017-2021 yılları arasında reel olarak ortalama yüzde 3,5 daralma gösteren yerel gelirler toplamı, 2022 yılında bir önceki yıla göre reel olarak yüzde 13,4 büyüme göstermiştir.

Bütçe giderlerinin enflasyondan arındırılmasıyla yapılan hesaplamalarda 2017-2021 yılları arasında ortalama reel olarak yüzde 1 seviyesinde daralma olduğu görülmektedir. 2022 yılında ise bütçe giderleri 2021 yılına göre reel olarak yüzde 2,9 artış göstermiştir.

Tablo 4.6: Yıllar İtibarıyla Bütçe Yerel Gelir – Gider Reel Değişimleri (%)

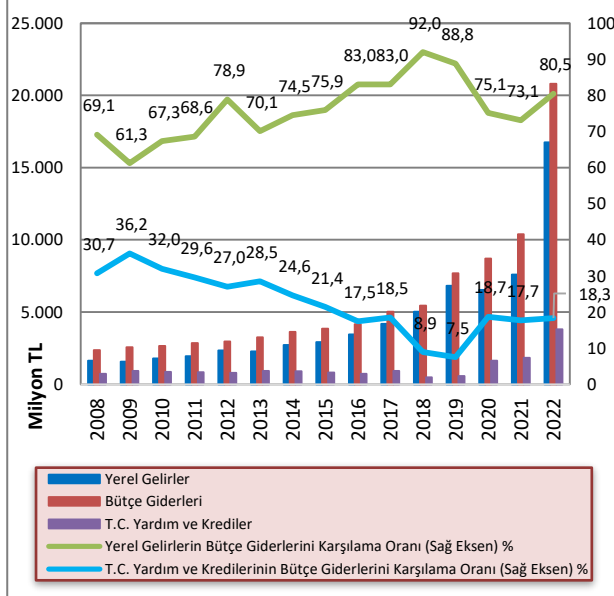
	Vergi Gelirleri	Vergi Dışı Gelirler	Yerel Gelirler	Bütçe Giderleri
2014	13,52	7,38	12,01	4,98
2015	1,79	-4,36	-0,15	-2,11
2016	6,62	13,46	8,25	-1,91
2017	7,41	-5,21	6,06	6,07
2018	-6,06	-24,29	-9,74	-21,43
2019	19,40	31,87	24,41	29,35
2020	-17,17	-20,54	-19,30	-1,92
2021	-16,64	-29,22	-20,45	-18,25
2022	16,40	2,11	13,37	2,94

Not: Reel değişimler ilgili yıl içinde gerçekleşen enflasyon oranından arındırılarak hesaplanmıştır.

Bütçe gelirlerinden TC yardım ve kredilerinin çıkarılması sonucu oluşan yerel gelirler toplamının bütçe giderlerini karşılama oranı 2022 yılında yüzde 80,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu oran 2019, 2020 ve 2021 yıllarında sırasıyla yüzde 88,8, yüzde 75,1 ve yüzde 73,1 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Yerel gelirler ile bütçe giderleri arasındaki açığın giderilmesi için en önemli finansman kaynağı olan TC yardım ve krediler kaleminin bütçe giderlerini karşılama oranı 2022 yılında yüzde 18,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2019, 2020 ve 2021 yıllarında ise bu oranın yüzde 7,5, yüzde 18,7 ve yüzde 17,7 seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir. Yerel gelirlerin bütçe giderlerini karşılama oranında 2010-2019 yılları arasında olumlu bir tablo ortaya çıksa da, Covid-19 salgınının ekonomik aktivite üzerinde yarattığı etkilere bağlı olarak 2020 ve 2021 yıllarında bu

tabloda bozulma meydana gelmiştir. 2022 yılında ise Covid-19 salgınının olumsuz etkilerinin azalmasıyla birlikte yerel gelirlerin bütçe giderlerini karşılama oranı yukarı yönlü bir değişim göstermiştir.

Grafik 4.5: Yıllar İtibarıyla Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

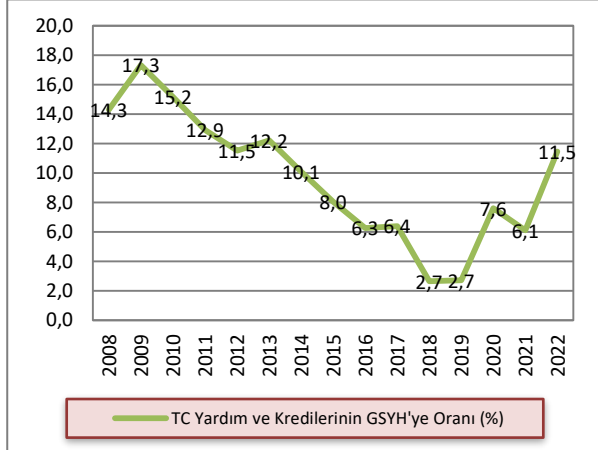

Kaynak: KKTCMB

* Aksa için ihraç edilen özel tertip DİBS dâhil değildir.

Bütçe açığının kapatılmasında önemli bir kalem olarak kullanılan TC yardım ve kredilerinin ülkemiz GSYH'ye oranı incelendiğinde 2020 yılına kadar, yıllar itibarıyla bir düşüş yaşandığı görülmektedir. 2010 yılında yüzde 15,2 olan Türkiye Cumhuriyeti'nden alınan bağış, yardım ve kredilerin GSYH'ye oranı, 2020 sonu itibarıyla yüzde 7,6, 2021 sonu itibarıyla ise yüzde 6,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 bütçe gerçekleşme verileri ve 2022 yılı GSYH hedef verisi kullanılarak, 2022 yılı için bu oranın yüzde 11,5 olduğu görülmektedir.

Grafik 4.6: TC Yardım ve Kredilerinin GSYH'ye Oranı

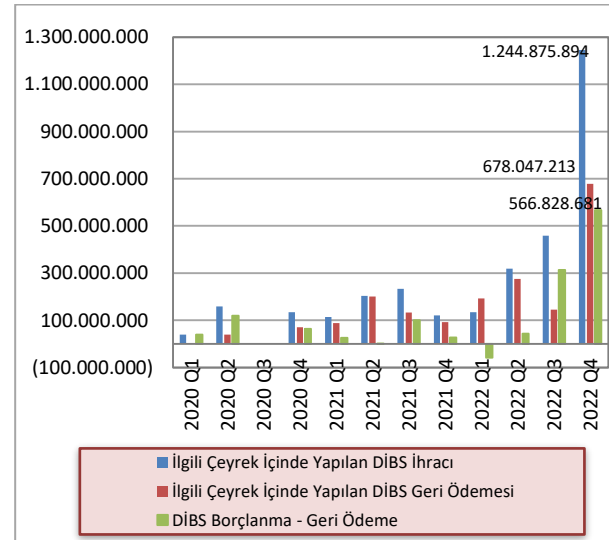

Kaynak: Maliye Bakanlığı, İstatistik Kurumu

Not: 2022 yılı için DPÖ'nün Orta Vadeli Plan (2020-2022) GSYH hedef rakamı kullanılmıştır.

2022 yılının dördüncü çeyreği içerisinde Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihalesi yoluyla toplam 1.244,9 milyon TL borçlanılmış ve 678 milyon TL DİBS geri ödemesi yapılmıştır. 2022 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 1.883 milyon TL'dir. 2022 yılının dördüncü çeyreğinde Merkez Bankası tarafından Maliye Bakanlığı'na kısa vadeli avans kullanılmamıştır. 2022 yılının Ağustos ayından itibaren Hazine yabancı para cinsinden borçlanmaya başlamıştır. Yabancı para cinsinden yapılan borçlanmalarda kur riski üstlenmemek amacıyla borçlanılan miktarlar SWAP işlemi ile Türk lirasına dönüştürülerek kullanılmaktadır. Bu kapsamda dördüncü çeyrekte yapılan toplam DİBS ihracının tamamı yabancı para cinsindedir. DİBS ihraçları ve geri ödemeler göz önüne alındığı zaman 2022 yılı dördüncü çeyreği içinde Türk lirası ve yabancı para cinsinden net olarak 566,8 milyon TL borçlanılmıştır. 2022 yılı dördüncü çeyreğinde yabancı para cinsinden gerçekleştirilen toplam DİBS ihracının 319,8 milyon TL'si Toprak Ürünleri Kurumu'nun (TÜK), 151,4 milyon TL'si Sosyal Sigortalar Dairesi'nin, 18,9 milyon TL'si Cypfruvex İşletmecilik Ltd.'nin kısa vadeli finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla ikrazen ihraç edilen Özel Tertip Hazine Bonosu'dur. İkrazen ihraç edilen hazine bonolarının bedellerinin, KKTC Maliye Bakanlığı'na aynı şartlarda geri ödenmesi için Toprak Ürünleri Kurumu, Sosyal Sigortalar Dairesi ve Cypfruvex ile KKTC Maliye Bakanlığı arasında ikraz sözleşmesi imzalanmaktadır. 2022 yılı dördüncü çeyreğinde yabancı para cinsinden gerçekleştirilen toplam DİBS ihracının 754,9 milyon TL'si ise Maliye Bakanlığı'nın kendi ihtiyacı için gerçekleştirilmiştir.

Grafik 4.7: İlgili Çeyrek İçinde Yapılan DİBS İhracı ve Geri Ödemesi

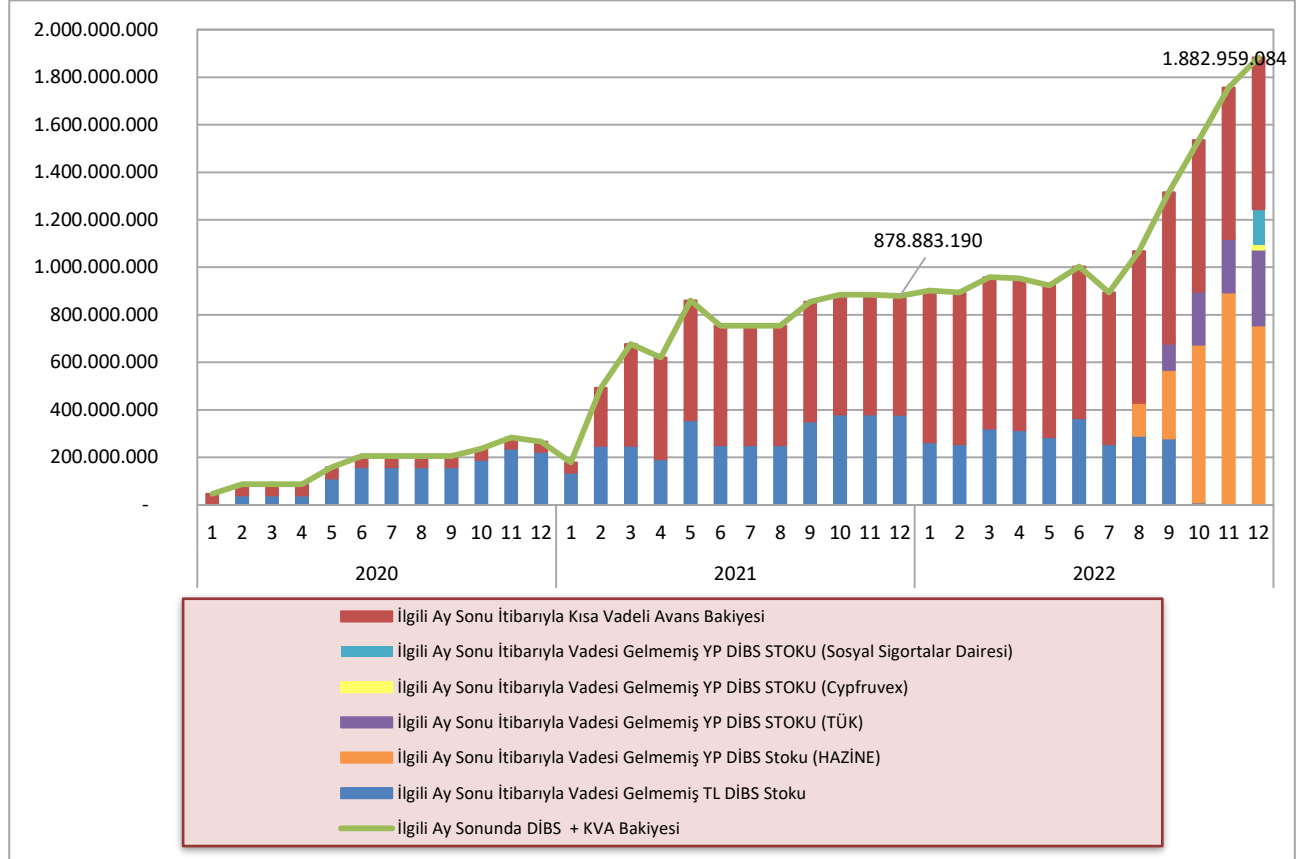
Kaynak: KKTCMB

* Aksa için ihraç edilen özel tertip DİBS dâhil değildir.

2022 yılsonunda DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 1.883 milyon TL'dir. 2021 yılsonunda DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 878,9 milyon TL olarak gerçekleşmişti. 2022 yılında Merkez Bankası tarafından Maliye Bakanlığı'na 138 milyon TL kısa vadeli avans kullanılmıştır. 2022 yılsonu itibarıyla DİBS stoku 1.244,9 milyon, KVA bakiyesi ise 638,1 milyon TL'dir. 2022 yılsonu itibarıyla yabancı para cinsinden DİBS stoku 15.000.000 avro ve 51.551.870 ABD dolardır. 2022 yılsonunda hazinenin yabancı para DİBS stoku

25.250.000 ABD doları ve 15.000.000 avrodur. TÜK, Sosyal Sigortalar ve Cypfruvex için ihraç edilen yabancı para cinsinden DİBS stoku sırasıyla; 17.186.856 ABD doları, 8.104.274 ABD doları ve 1.010.740 ABD dolardır. 2022 yılı tamamında Türk lirası ve yabancı para cinsinden DİBS ihraçları yoluyla toplamda 2.158,1 milyon TL borçlanma, 1.292 milyon TL de geri ödeme yapılmış, net olarak 866,1 milyon TL borçlanma gerçekleştirilmiştir.

Grafik 4.8: Kurum Bazında DİBS Stoku ve KVA Bakiyesi

Kaynak: KKTÇMB

* Aksa için ihraç edilen özel tertip DİBS dâhil değildir.

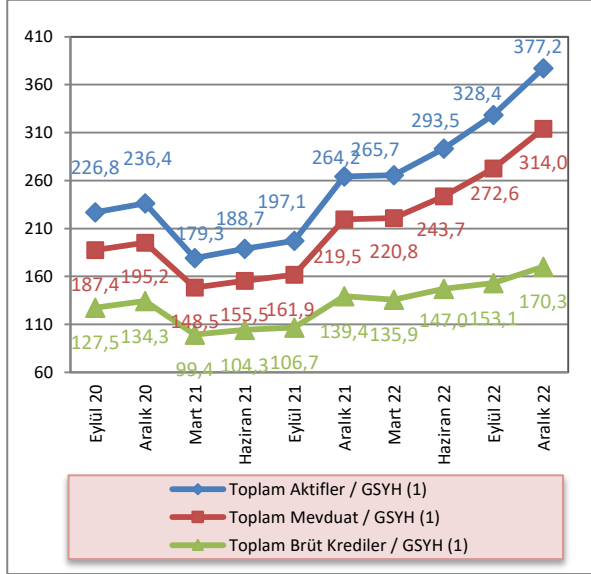
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1 FİNANSAL DERİNLEŞME

2022 yılı dördüncü çeyrek finansal derinleşme rakamları bir önceki çeyreğe göre artış göstermiştir. Toplam brüt kredilerin GSYH'ye oranı yüzde 153,1'den yüzde 170,3'e, toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 328,4'ten yüzde 377,2'ye, toplam mevduatın GSYH'ye oranı ise yüzde 272,6'dan yüzde 314'e yükselmiştir.

Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)

Kaynak: KTCMB, DPÖ, İstatistik Kurumu

Not: (1) 2022 yılı için DPÖ'nün GSYH hedef rakamı kullanılmıştır.

5.1.2 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN PERFORMANS RASYOLARI

2022 yılı dördüncü çeyrekte, bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerinin toplam aktifler içindeki payı bir önceki çeyreğe göre yüzde 32,97'den yüzde 34,02'ye yükselmiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 30,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2022 yılı Eylül sonu itibarıyla yüzde 17,26 olan SYSR, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde 1,93 puan azalarak yüzde 15,33 seviyesine gerilemiştir.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, 2022 yılının Aralık ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 3,76'dan yüzde 4,66'ya yükselmiştir.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren brüt kredilerin mevduata oranı, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre 1,92 puan azalmış ve yüzde 54,24 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılı Aralık ayında yüzde 52,74 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı, 2022 yılının Aralık ayında yüzde 45,15 seviyesine gerilemiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre ise 1,46 puan azalmıştır.

Brüt kredilerde 2022 yılı dördüncü çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 11,24 artış gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı döneminde brüt kredilerde yüzde 30,65 artış olmuştur.

2022 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 11,87 artan mevduat, dördüncü çeyrekte yüzde 15,18'lik artış göstermiştir.

2022 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 11,83 olan finansal kaldıraç oranı, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde 12,51 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.1: Performans Rasyoları

	2021		2022		
	Ara.	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler / Top. Aktifler (%)	30,4	30,62	31,18	32,97	34,02
SYSR (%)	16,66	17,50	17,67	17,26	15,33
TGA / Brüt Krediler (%)	3,77	3,72	3,69	3,76	4,66
Brüt Krediler / Top. Mevduat (%)	63,47	61,56	60,32	56,16	54,24
Brüt Krediler / Top. Aktifler (%)	52,74	51,14	50,07	46,61	45,15
Brüt Kredilerdeki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	30,65	7,51	8,14	4,16	11,24
Mevduattaki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	35,6	10,86	10,35	11,87	15,18
Finansal Kaldıraç¹	12,18	11,89	11,80	11,83	12,51

Kaynak: KTCMB

Not: (1)Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar

5.1.3 BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

2022 yılı dördüncü çeyrekte aktif büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 54,26, ilk on bankanın payı ise yüzde 81,36'dır.

Aynı dönemde brüt krediler büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 56,71, ilk on bankanın payı ise yüzde 84,17 düzeyindedir.

Mevduat büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 55,92, ilk on bankanın payı ise yüzde 82,33 seviyesindedir.

Bankalara borçlar kaleminin büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 74,05, ilk on bankanın payı ise yüzde 93,45 düzeyindedir.

Söz konusu dönemde özkaynaklar büyüklüğü açısından ilk beş bankanın toplam özkaynaklar içindeki payı yüzde 59,68, ilk on bankanın payı ise yüzde 86,12 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)

İlk Beş Bankanın Sektör İçindeki Payları	2021		2022		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık
Aktifler	54,58	54,56	55,01	54,90	54,26
Brüt Krediler	57,31	57,45	57,05	56,89	56,71
Mevduat	56,09	56,49	56,61	55,96	55,92
Bankalara Borçlar	69,98	76,03	78,66	79,67	74,05
Özkaynaklar	55,98	56,08	57,23	58,87	59,68
İlk On Bankanın Sektör İçindeki Payları					
Aktifler	81,45	81,06	80,64	80,74	81,36
Brüt Krediler	84,07	84,07	84,16	84,22	84,17
Mevduat	83,13	82,92	82,60	82,52	82,33
Bankalara Borçlar	92,72	94,81	96,85	96,33	93,45
Özkaynaklar	82,81	83,82	84,75	85,59	86,12

Kaynak: KKTCMB

5.1.4 BANKA, ŞUBE, PERSONEL VE ATM SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı 2022 yılı Aralık ayı sonunda 21'dir. Sektördeki 21

bankanın 2'si kamu eliyle yönetilen banka, 14'ü özel sermayeli banka ve 5'i şube bankasıdır.

Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler

	Ara.20	Mar.21	Haz.21	Eyl.21	Ara.21	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Şube Bankaları	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Toplam	21	21	21	21	21	21	21	21	21

Kaynak: KKTCMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısı, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde 217'dir. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında, toplam şube sayısının yüzde 67,74'ünün

özel sermayeli bankalara, yüzde 17,51'inin şube bankalarına, yüzde 14,75'inin ise kamu eliyle yönetilen bankalara ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi

Şube Sayısının Gelişimi (adet)									
	Ara.20	Mar.21	Haz.21	Eyl.21	Ara.21	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Özel Sermayeli Bankalar	150	144	144	145	146	146	146	147	147
Şube Bankaları	39	39	39	38	37	37	38	38	38
Toplam	221	215	215	215	215	215	216	217	217
Personel Sayısının Gelişimi (kişi)									
	Ara.20	Mar.21	Haz.21	Eyl.21	Ara.21	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	511	508	509	509	502	496	494	487	503
Özel Sermayeli Bankalar	2.071	2.057	2.067	2.072	2.061	2.056	2.051	2.061	2.059
Şube Bankaları	536	531	528	528	536	549	578	574	583
Toplam	3.118	3.096	3.104	3.109	3.099	3.101	3.123	3.122	3.145

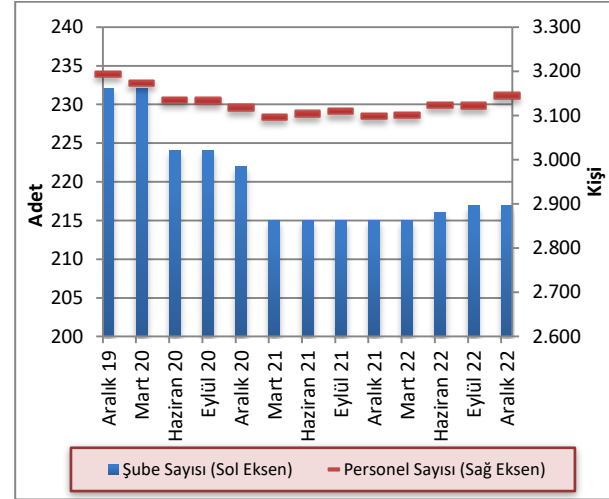
Kaynak: KKTCCMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Eylül 2022 - Aralık 2022 döneminde 23 kişi artarak 3.122'den 3.145'e yükselmiştir. Söz konusu personelin 503'ü kamu eliyle yönetilen bankalarda, 2.059'u özel sermayeli bankalarda ve 583'ü şube bankalarında çalışmaktadır. Bu dönemde, özel sermayeli bankaların personel sayısı 2.061'den 2.059'a gerilemiş, kamu eliyle yönetilen bankaların personel sayısı 487'den 503'e, şube bankalarının personel sayısı 574'ten 583'e yükselmiştir.

Aralık 2021 – Aralık 2022 arasındaki bir yıllık dönemde bankacılık sektöründe çalışan personel sayısı, 46 kişi artarak 3.099'dan 3.145'e yükselmiştir. Söz konusu dönemde personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankalarında çalışan personel sayısı artmış, özel sermayeli bankalardaki personel sayısı ise azalmıştır.

2022 yılının dördüncü çeyreğinde sektörde çalışan personelin yüzde 16'sının kamu eliyle yönetilen bankalara, yüzde 65,47'sinin özel sermayeli bankalara, yüzde 18,54'ünün ise şube bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi

Kaynak: KKTCCMB

Sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 2022 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla 572'dir. ATM sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında 278 ATM ile şube bankaları ilk sırada yer almaktadır. Şube bankalarını 238 ATM ile özel sermayeli bankalar, 56 ATM ile kamu eliyle yönetilen bankalar takip etmektedir. Aralık 2021- Aralık 2022 döneminde sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 553'ten 572'ye yükselmiştir.

Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler

	Ara.21	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	57	58	58	58	56
Özel Sermayeli Bankalar	235	234	233	236	238
Şube Bankaları	261	262	261	274	278
Toplam	553	554	552	568	572

Kaynak: KKTCCMB

5.2 BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2022 yılı Eylül ayı sonunda 109.134,2 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2022 yılının Aralık ayı sonunda yüzde 14,84 artarak 125.331,6 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit ve nakit benzeri kalemlerde yüzde 18,47, MDC'de yüzde 26,33, brüt kredilerde yüzde 11,24, diğer aktiflerde ise yüzde 6,1 artış görülmüştür.

Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 57,37 artmıştır. Aynı dönemde nakit ve nakit benzeri kalemler yüzde 76,07, brüt krediler yüzde 34,71, MDC ise yüzde 125,82 artış göstermiştir. İlgili dönemde mevduat yüzde 57,64, özkaynaklar ise yüzde 53,6 artmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Eylül 2022 - Aralık 2022 döneminde yüzde 15,18, özkaynaklar ise yüzde 9,05 artmıştır.

Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)

	2021		2022		Yüzde Değişim		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	09/2022 - 12/2022	12/2021 - 12/2022
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	24.213,2	27.036,1	30.404,8	35.986,0	42.632,9	18,47	76,07
MDC	6.838,7	8.405,2	9.786,2	12.224,6	15.443,2	26,33	125,82
Toplam Brüt Krediler	42.006,0	45.161,9	48.836,3	50.868,3	56.587,2	11,24	34,71
Diğer Aktifler	6.585,1	7.702,5	8.499,4	10.055,3	10.668,3	6,10	62,01
Aktif/Pasif Toplamı	79.643,0	88.305,7	97.526,7	109.134,2	125.331,6	14,84	57,37
Mevduat	66.179,1	73.368,1	80.962,9	90.576,0	104.324,5	15,18	57,64
Bankalara Borçlar	4.253,6	4.217,5	4.652,3	5.148,6	6.081,6	18,12	42,98
Diğer Pasifler	3.169,4	3.868,8	4.293,6	4.900,5	5.646,6	15,22	78,16
Özkaynaklar	6.040,9	6.851,3	7.617,9	8.509,1	9.278,9	9,05	53,60

Kaynak: KKTCMB

5.2.1 AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2022 yılının dördüncü çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 45,15 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 34,02'lik payla nakit ve nakit benzeri kalemler, yüzde 12,32'lik payla MDC ve yüzde 8,51'lik payla diğer aktifler kalemi takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Aralık 2021 - Aralık 2022 dönemi aktif yapısını oluşturan kalemlerin payları yönünden değerlendirildiğinde; nakit ve nakit benzeri kalemler, MDC ve diğer aktifler kalemlerinin paylarında artış, brüt kredilerin payında ise azalış olduğu görülmektedir.

Aralık 2022 itibarıyla, pasif toplamının yüzde 83,24'ünü mevduat, yüzde 7,4'ünü özkaynaklar, yüzde 4,85'ini bankalara borçlar ve yüzde 4,51'ini ise diğer pasifler oluşturmaktadır.

Aralık 2021 - Aralık 2022 döneminde bankacılık sektörünün pasif yapısını oluşturan kalemler payları yönünden değerlendirildiğinde, özkaynaklar ve bankalara borçlar kaleminin payında azalış, mevduat ve diğer pasifler kalemlerinin paylarında ise artış olduğu görülmektedir.

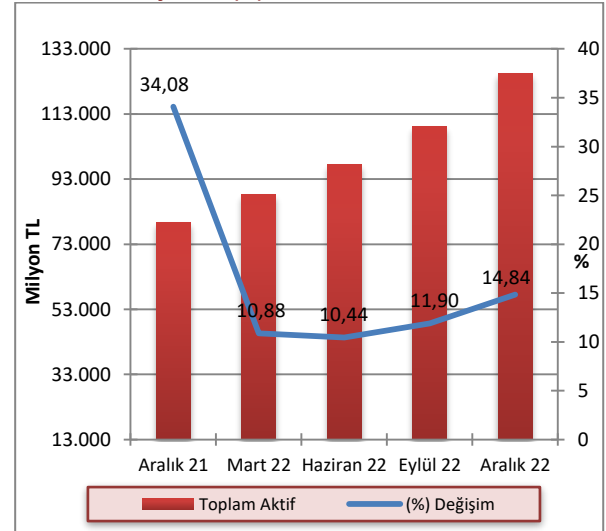
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)

Aktif	2021		2022		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	30,40	30,62	31,18	32,97	34,02
MDC	8,59	9,52	10,03	11,20	12,32
Toplam Brüt Krediler	52,74	51,14	50,07	46,61	45,15
Diğer Aktifler	8,27	8,72	8,72	9,21	8,51
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Toplam Mevduat	83,09	83,08	83,02	83,00	83,24
Bankalara Borçlar	5,34	4,78	4,77	4,72	4,85
Diğer Pasifler	3,98	4,38	4,40	4,49	4,51
Özkaynaklar	7,58	7,76	7,81	7,80	7,40
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTÇMB

Bankacılık sektörünün aktif toplamı Aralık 2022 döneminde bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 14,84, 2021 yılının aynı döneminde ise bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 34,08 artış göstermiştir. Aralık 2021- Aralık 2022 döneminde bankacılık sektörü aktif toplamında 45.688,6 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

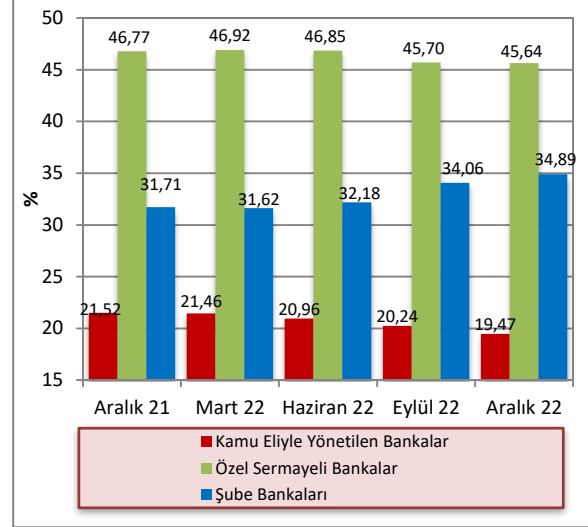
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)

Kaynak: KKTÇMB

2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla banka gruplarının aktif toplamındaki payları, özel sermayeli bankalarda yüzde 45,7'den yüzde 45,64'e, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 20,24'ten yüzde 19,47'ye gerilemiş, şube bankalarının payı ise yüzde 34,06'dan yüzde 34,89'a yükselmiştir. Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde ise, kamu eliyle yönetilen bankalar ve özel sermayeli bankalar grubunun payında azalış, şube bankaları grubunun payında ise artış görülmüştür.

Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

2022 yılının dördüncü çeyreğinde, bir önceki çeyrek döneme göre aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 10,46, özel sermayeli bankalarda yüzde 14,68 ve şube bankalarında yüzde 17,67 artmıştır.

Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise, aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 42,36, özel sermayeli bankalarda yüzde 53,56, şube bankalarında ise yüzde 73,17 artmıştır.

Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2021		2022		Yüzde Değişim		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	09/2022-12/2022	12/2021-12/2022
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	17.140,0	18.949,6	20.444,4	22.089,6	24.400,5	10,46	42,36
Özel Sermayeli Bankalar	37.248,9	41.434,2	45.695,6	49.877,9	57.198,4	14,68	53,56
Şube Bankaları	25.254,1	27.921,9	31.386,7	37.166,7	43.732,7	17,67	73,17
Toplam	79.643,0	88.305,7	97.526,7	109.134,2	125.331,6	14,84	57,37

Kaynak: KKTÇMB

2022 yılı Aralık ayı itibarıyla kredilerin TP ve YP dağılımına bakıldığında zaman TP kredilerin payının bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 37,32'den yüzde 39,2'ye yükseldiği, YP kredilerin payının ise yüzde 62,68'ten yüzde 60,8'e gerilediği görülmektedir. TP

mevduatın payı Aralık 2022 itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 19,64'ten yüzde 19,89'a yükselmiş, YP mevduatın payı ise yüzde 80,36'dan yüzde 80,11'e gerilemiştir.

Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)

	2021				2022					
	Aralık		Mart		Haziran		Eylül		Aralık	
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP
Krediler	37,68	62,32	36,47	63,53	36,37	63,63	37,32	62,68	39,20	60,80
Mevduat	23,13	76,87	22,14	77,86	20,32	79,68	19,64	80,36	19,89	80,11

Kaynak: KKTÇMB

5.2.2 NAKİT VE NAKİT BENZERİ KALEMLER

Bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerini oluşturan nakit değerler, merkez bankasından alacaklar, BPP işlemlerinden alacaklar ve bankalardan alacaklar kalemlerinin toplamı, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 18,47 artarak 35.986 milyon TL'den 42.632,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bu dönemde, nakit değerler kaleminde 118,9 milyon TL, merkez bankasından alacaklar kaleminde 2.468,5 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde

2.266,4 milyon TL, bankalardan alacaklar kaleminde ise 1.793,1 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

2021 yılı Aralık ayı sonunda 24.213,2 milyon TL olan nakit ve nakit benzeri kalemler, 2022 yılı Aralık ayı sonunda 42.632,9 milyon TL seviyesine yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit değerler 441,3 milyon TL, merkez bankasından alacaklar kalemi 3.517,9 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 9.506,6 milyon TL, bankalardan alacaklar kalemi ise 4.953,9 milyon TL artmıştır.

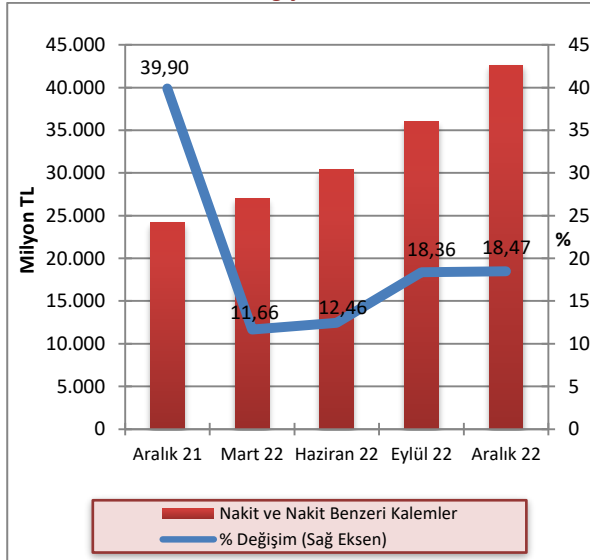
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

	2021		2022		Yüzde Değişim	
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	09/2022 - 12/2022
Nakit Değerler	709,4	779,2	951,0	1.031,8	1.150,7	11,52
Merkez Bankasından Alacaklar	9.185,3	9.913,8	10.108,5	10.234,7	12.703,2	24,12
BPP İşlemlerinden Alacaklar	7.153,0	8.894,5	10.411,8	14.393,2	16.659,6	15,75
Bankalardan Alacaklar	7.165,5	7.448,6	8.933,5	10.326,3	12.119,4	17,36
Toplam	24.213,2	27.036,1	30.404,8	35.986,0	42.632,9	18,47

Kaynak: KKTCMB

Nakit ve nakit benzeri kalemler toplamı 2022 yılı dördüncü çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 18,47 artış göstermiştir. Nakit ve nakit benzeri kalemlerde Aralık 2021- Aralık 2022 döneminde 18.419,7 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

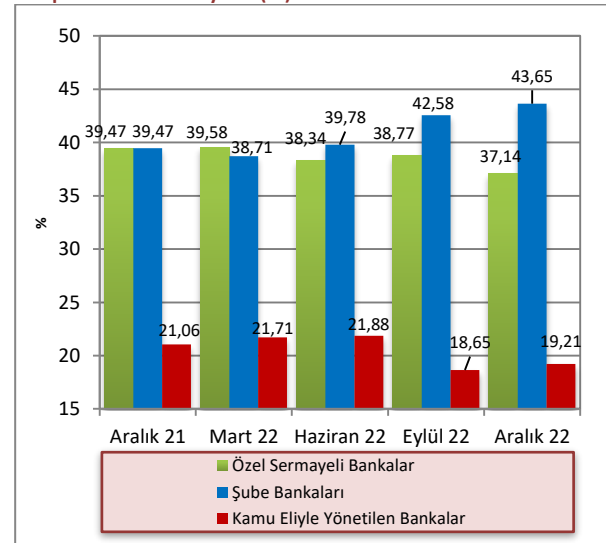
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCMB

2022 yılının dördüncü çeyreğinde banka gruplarının nakit ve nakit benzeri kalemlerindeki paylarında bir önceki çeyreğe kıyasla, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankaları grubunda artış, özel sermayeli bankalar grubunda ise azalış gerçekleşmiştir. Aralık 2021 - Aralık 2022 döneminde ise özel sermayeli bankalar ve kamu bankaları grubunda azalış, şube bankaları grubunda ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)

Kaynak: KKTCMB

5.2.3 KREDİLER

2022 yılı Aralık ayı itibarıyla 40.001,4 milyon TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi krediler toplamı içinde birinci sırada yer almaktadır. Bunu, 9.376,5 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde işletme kredileri 30.433,5 milyon TL’den 40.001,4 milyon TL’ye, tüketici kredileri ise 7.472,4 milyon TL’den 9.376,5 milyon TL’ye yükselmiştir.

Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)

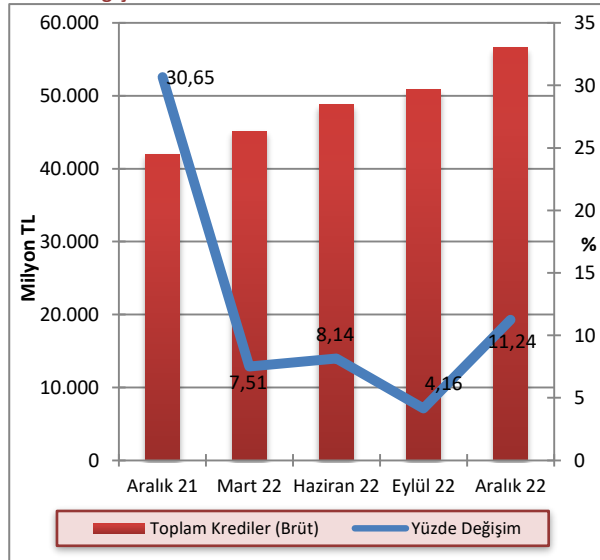
	2021		2022		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık
İşletme Kredileri	30.433,5	32.764,9	35.361,6	36.259,2	40.001,4
Tüketici Kredileri	7.472,4	7.727,5	8.175,0	8.606,6	9.376,5
Kredi Kartları	1.004,6	1.049,3	1.320,1	1.504,1	1.770,5
İskonto ve İştira Senetleri	564,5	673,2	796,0	901,9	1.115,8
Diğer Yatırım Kredileri	293,7	312,5	275,3	286,9	290,1
İthalat Kredileri	0,7	0,8	0,9	0,9	2,6
Fon Kaynaklı Krediler	38,9	45,0	50,3	55,3	55,7
İhtisas Kredileri	95,2	109,1	102,9	113,4	234,0
İhracat Kredileri	0,0	0,0	0,0	13,0	10,0
KKTCMB Kaynaklı Krediler	4,5	5,0	0,0	0,0	0,0
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	130,4	145,3	297,4	329,9	336,5
Diğer Krediler	382,4	647,2	655,5	885,7	754,2
Toplam Krediler	40.420,8	43.479,8	47.035,1	48.956,9	53.947,4

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt krediler 2022 yılı dördüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 11,24 artış göstermiştir. Brüt kredilerde Aralık 2021- Aralık 2022 döneminde 14.581,2 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

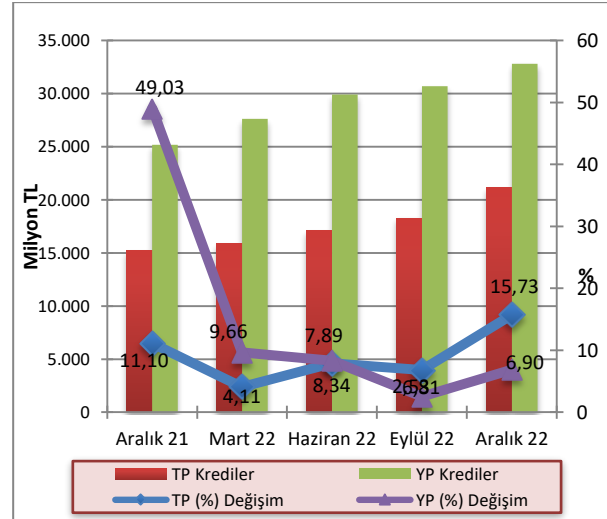
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

2022 yılının dördüncü çeyreğinde kredilerin 21.147,1 milyon TL’si TP cinsinden, 32.800,3 milyon TL’si YP cinsindedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 15,73, YP cinsinden kredilerde yüzde 6,9 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

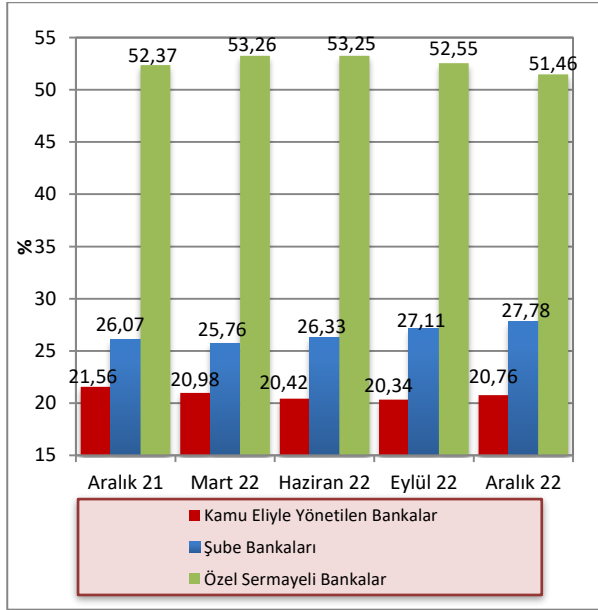

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt kredilerin banka gruplarına göre payları incelendiğinde, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların payının yüzde 20,34'ten yüzde 20,76'ya, şube bankalarının payının ise yüzde 27,11'den yüzde 27,78'e yükseldiği, özel sermayeli bankaların payının ise yüzde 52,55'ten yüzde 51,46'ya gerilediği görülmektedir. Aralık 2021 - Aralık 2022 döneminde şube bankalarının payında artış yaşanırken, kamu eliyle yönetilen bankalar ve özel sermayeli bankaların payında ise azalış gerçekleşmiştir.

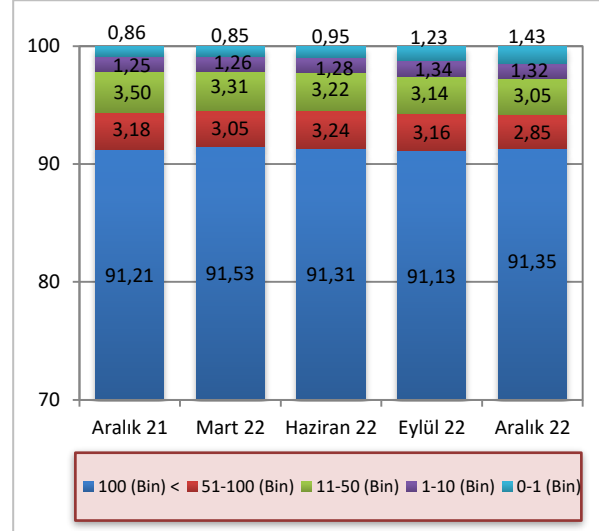
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)

Kaynak: KKTCCMB

2022 yılı dördüncü çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 91,35 olmuştur. Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 3,05'lik payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 0-Bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 2,85 ve yüzde 1,43'ünü oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise yüzde 1,32'lik payla 1-10 bin TL tutarındaki krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)

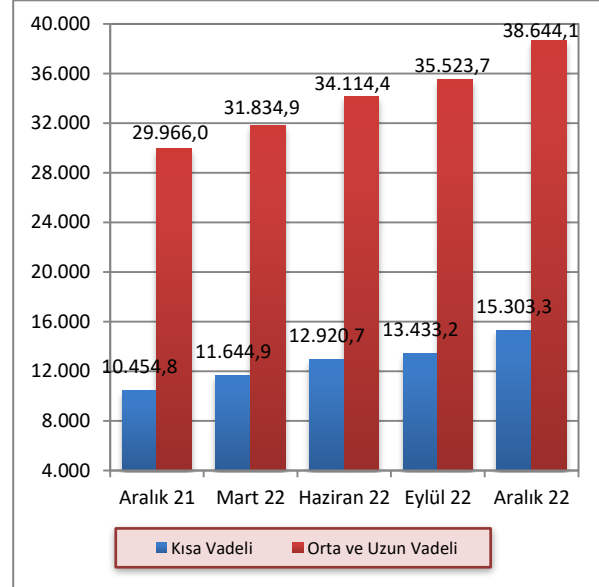

Kaynak: KKTCCMB

Not: TGA dâhil değildir.

2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre kısa vadeli krediler 13.433,2 milyon TL'den 15.303,3 milyon TL'ye, orta ve uzun vadeli krediler ise 35.523,7 milyon TL'den 38.644,1 milyon TL'ye yükselmiştir. Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde kısa vadeli kredilerde yüzde 46,38, orta ve uzun vadeli kredilerde ise yüzde 28,96 artış olmuştur.

Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)

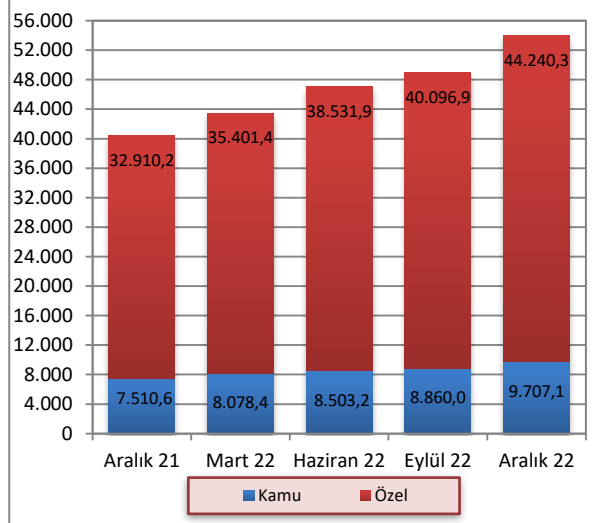
Kaynak: KKTCCMB

Not: Vadesi 1 yıla kadar olan krediler kısa vadeli olarak sınıflandırılmaktadır.

2022 yılı Aralık ayı itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 82,01'i özel sektöre, yüzde 17,99'u ise kamu sektörüne kullanılmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesiminin kullandığı krediler bir önceki çeyreğe göre 8.860,0 milyon TL'den 9.707,1 milyon TL'ye, özel kesim kredileri ise 40.096,9 milyon TL'den 44.240,3 milyon TL'ye yükselmiştir.

Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde kamu kesimine kullanılan kredilerde yüzde 29,25, özel kesime kullanılan kredilerde ise yüzde 34,43 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)

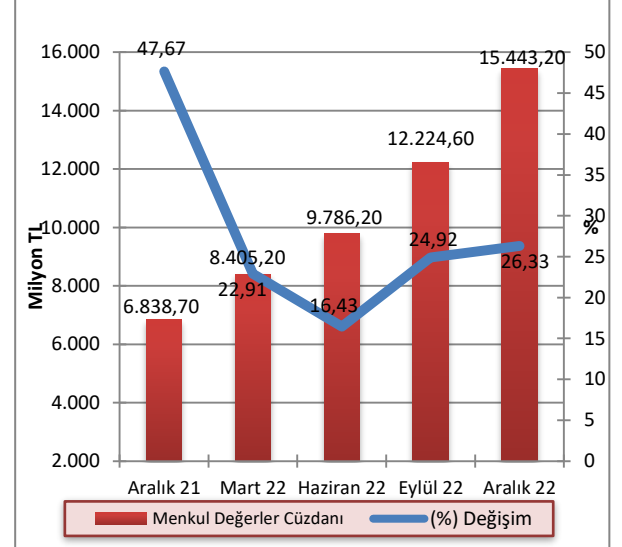

Kaynak: KTCMB

5.2.4 MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

MDC, 2022 yılı Aralık ayında bir önceki çeyreğe göre yüzde 26,33 artış göstermiştir. MDC kaleminde 2021 yılı Aralık ayına göre bir yıllık dönemde ise 8.604,5 milyon TL yükseliş yaşanmıştır.

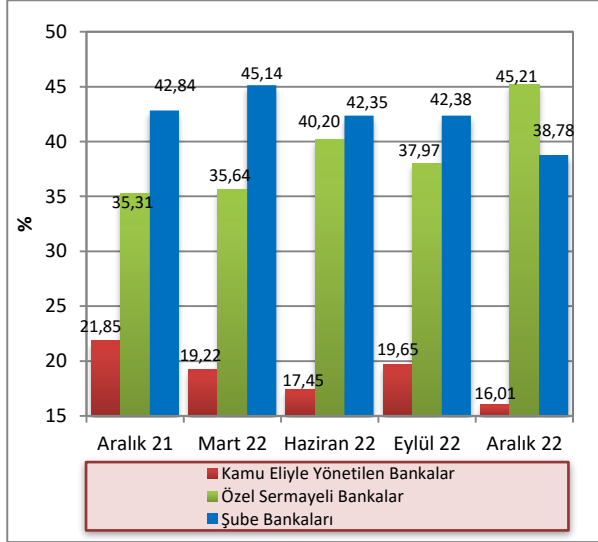
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KTCMB

2022 yılının dördüncü çeyreği itibarıyla bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların toplam MDC'deki payı yüzde 19,65'ten yüzde 16,01'e, şube bankalarının payı ise yüzde 42,38'den yüzde 38,78'e gerilemiş, özel sermayeli bankaların payı yüzde 37,97'den yüzde 45,21'e yükselmiştir. Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankalarının payında azalış, özel sermayeli bankaların payında ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)

Kaynak: KKTCMB

5.2.5 MEVDUAT

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 15,18 artmıştır. Mevduat bir yıllık dönemde yüzde 57,64 artış göstermiş ve 2022 yılı Aralık ayı sonunda 104.324,5 milyon TL olmuştur.

2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, mevduattaki en büyük payın 72.404,4 milyon TL ile tasarruf mevduatına ait olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla 25.888,3 milyon TL ile ticari mevduat, 4.367,7 milyon TL ile resmi mevduat izlemektedir. Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde, tasarruf mevduatında yüzde 52,73, ticari mevduatta yüzde 89,31, resmi mevduatta ise yüzde 15,02 artış gerçekleşmiştir.

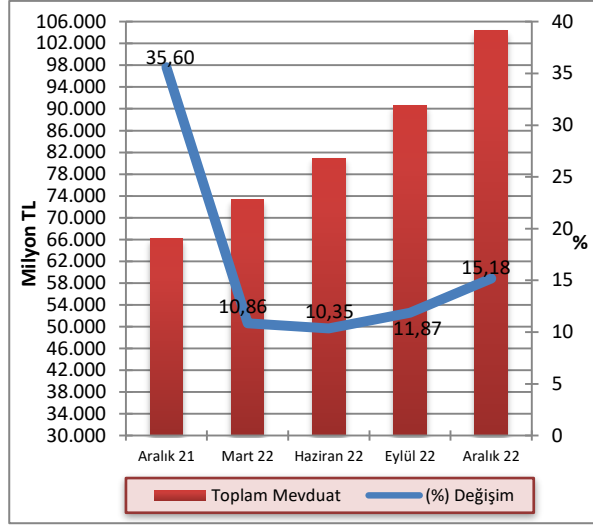
Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)

	2021		2022		Yüzde Değişim		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	09/2022 – 12/2022	12/2021 – 12/2022
Tasarruf	47.406,0	52.713,4	57.828,7	63.595,0	72.404,4	13,85	52,73
Ticari	13.675,2	15.220,0	17.873,1	21.453,9	25.888,3	20,67	89,31
Resmi	3.797,4	4.124,3	3.850,7	3.968,9	4.367,7	10,05	15,02
Diğer	1.300,5	1.310,4	1.410,4	1.558,2	1.664,1	6,80	27,96
Toplam Mevduat	66.179,1	73.368,1	80.962,9	90.576,0	104.324,5	15,18	57,64
Bankalara Borçlar	4.253,6	4.217,5	4.652,3	5.148,6	6.081,6	18,12	42,98
Bankalara Borçlar Dâhil Toplam Mevduat	70.432,7	77.585,6	85.615,2	95.724,6	110.406,1	15,34	56,75

Kaynak: KKTCMB

Toplam mevduat 2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 15,18 artış göstermiştir. Aralık 2021- Aralık 2022 döneminde mevduatta 38.145,4 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

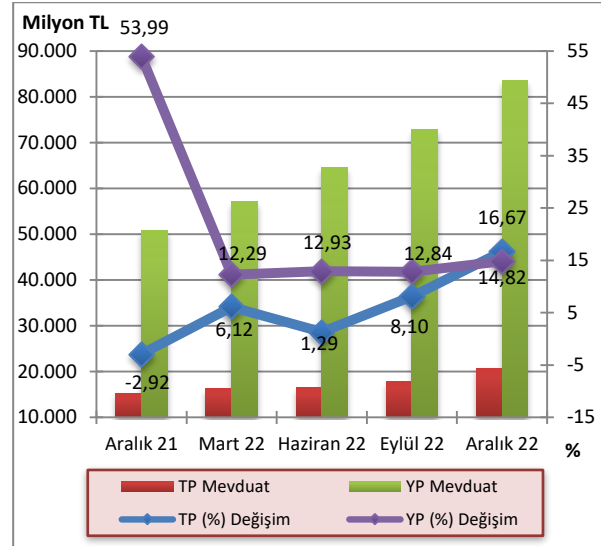
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)

Kaynak: KKTCMB

2022 yılının dördüncü çeyreğinde mevduatın 20.751,9 milyon TL'sinin TP cinsinden, 83.572,6 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmiştir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 16,67, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 14,82 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCMB

2022 yılı Aralık ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu eliyle yönetilen bankaların TP mevduatında yüzde 10,94, YP mevduatında yüzde 12,24, özel sermayeli bankaların TP mevduatında yüzde 13,25, YP mevduatında yüzde 14,68, şube bankalarının TP mevduatında yüzde 25,27, YP mevduatında ise yüzde 16,54 artış görülmüştür.

Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)

	Eylül 2022			Aralık 2022			Yüzde Değişim 09/2022 - 12/2022		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	5.314,6	12.910,5	18.225,1	5.895,9	14.490,2	20.386,1	10,94	12,24	11,86
Özel Sermayeli Bankalar	6.396,2	37.661,7	44.057,9	7.243,8	43.190,8	50.434,6	13,25	14,68	14,47
Şube Bankaları	6.076,4	22.216,6	28.293,0	7.612,2	25.891,6	33.503,8	25,27	16,54	18,42
Toplam Mevduat	17.787,2	72.788,8	90.576,0	20.751,9	83.572,6	104.324,5	16,67	14,82	15,18

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörü mevduatındaki vade yoğunluğu, 2022 yılı Aralık ayı itibarıyla önceki dönemlerde olduğu gibi yüzde 43,13'lük pay ile bir ay vadeli mevduat toplamındadır. Bir ay vadeli mevduatı, yüzde 27,66'lık pay ile vadesiz, yüzde 17,16'lık pay ile 3 ay vadeli, yüzde 9,35'lik pay ile bir yıl vadeli ve yüzde 2,7'lik pay ile 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade payı bir önceki çeyrek dönemle kıyaslandığında, vadesiz mevduatta 2,02 puan, 3 ay vadeli mevduatta 0,73 puan artış, 1 ay vadeli mevduatta 2,01 puan, 6 ay vadeli mevduatta 0,42 puan, 1 yıl vadeli mevduatta ise 0,31 puan azalış gerçekleşmiştir.

Aralık 2021 - Aralık 2022 döneminde vadesiz mevduat ve 3 ay vadeli mevduatın payı sırasıyla 8,1 ve 0,91 puan artmış, 1 ay vadeli, 6 ay vadeli ve 1 yıl vadeli mevduatın payları sırasıyla 6,54, 0,32 ve 2,14 puan azalmıştır.

Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)

	2021		2022		Değişim (Puan)		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	09/2022-12/2022	12/2021-12/2022
Vadesiz	19,56	20,30	23,13	25,64	27,66	2,02	8,10
1 Ay Vadeli	49,67	49,60	47,91	45,14	43,13	-2,01	-6,54
3 Ay Vadeli	16,25	15,59	15,17	16,43	17,16	0,73	0,91
6 Ay Vadeli	3,02	3,57	3,53	3,12	2,70	-0,42	-0,32
1 Yıl Vadeli	11,49	10,93	10,26	9,66	9,35	-0,31	-2,14
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00		

Kaynak: KKTÇMB

Bankacılık sektöründe mevduatın büyüklüğüne göre dağılımına bakıldığı zaman 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre 0-5 bin TL arası mevduat 333 milyon TL'den 1.383 milyon TL'ye, 5-10 bin TL arası mevduat 452,3 milyon TL'den 1.682 milyon TL'ye, 10-50 bin TL arası mevduat 3.321 milyon TL'den 5.001,7 milyon TL'ye, 50-100 bin TL arası mevduat

3.517,6 milyon TL'den 3.848,1 milyon TL'ye, 100 bin TL üzeri mevduat ise 82.952 milyon TL'den 92.410 milyon TL'ye yükselmiştir. 2022 yılının dördüncü çeyreğinde, 100 bin TL üzeri mevduatın toplam mevduat içindeki payı yüzde 88,58, 50-100 bin TL arası mevduatın toplam mevduat içindeki payı ise yüzde 3,69 olarak gerçekleşmiştir.

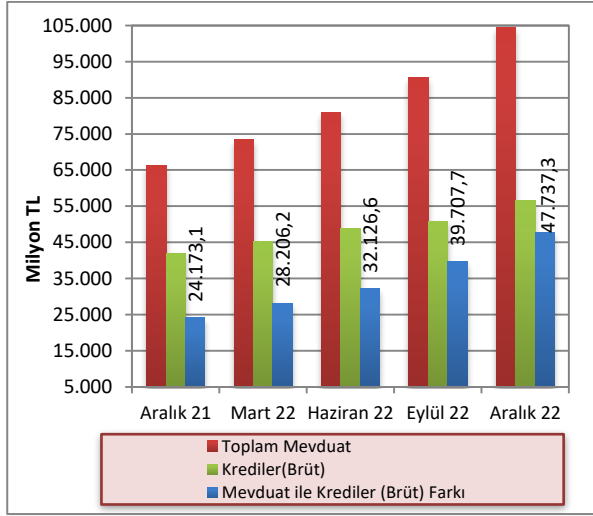
Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Hacim - Milyon TL, Adet - Hesap Adeti)

	2021		2022		2021		2022		2021		2022	
	Aralık		Mart		Haziran		Eylül		Aralık		Aralık	
	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet
0-5 bin TL	359,9	607.095	329,3	780.855	333,5	781.424	333,0	802.216	1.382,6	676.371		
5-10 bin TL	395,3	54.584	418,6	57.028	429,1	58.552	452,3	60.946	1.682,0	58.919		
10-50 bin TL	2.759,0	114.294	2.982,9	122.911	3.039,2	125.674	3.321,1	137.183	5.001,7	134.075		
50-100 bin TL	3.219,0	45.113	3.339,2	46.535	3.364,5	47.249	3.517,6	49.252	3.848,1	49.660		
100 bin TL Üzeri	59.445,9	120.919	66.298,1	128.196	73.796,6	135.985	82.952,0	144.544	92.410,1	148.474		
Toplam Mevduat	66.179,1	942.005	73.368,1	1.135.525	80.962,9	1.148.884	90.576,0	1.194.141	104.324,5	1.067.499		

Kaynak: KKTÇMB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Eylül 2022 sonunda 39.707,7 milyon TL olan fark, 2022 yılı Aralık ayı sonunda 8.029,6 milyon TL artmış ve 47.737,3 milyon TL'ye yükselmiştir.

Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark

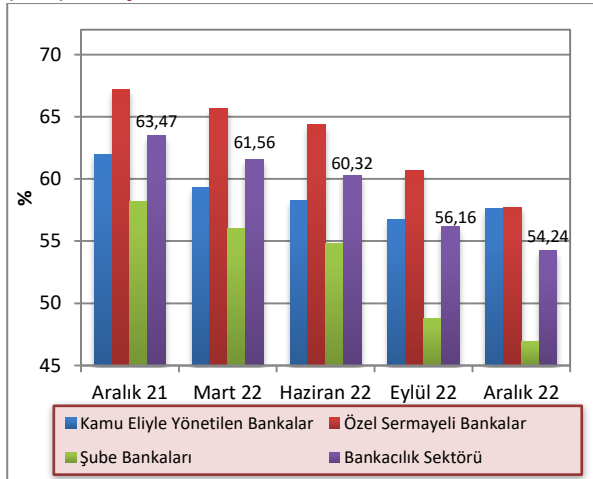

Kaynak: KKTCCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan brüt kredilerin toplam mevduata oranı, 2022 yılının Eylül ayı sonunda yüzde 56,16 olarak gerçekleşmiş, 2022 yılının Aralık ayı sonunda ise yüzde 54,24 seviyesine gerilemiştir. Brüt kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 9,23 puan azalmıştır.

2022 yılının Aralık ayı sonunda mevduatın kredilere dönüşüm oranı banka grupları bazında incelendiği zaman, özel sermayeli bankalar yüzde 57,74 ile ilk sırada yer almaktadır. Özel sermayeli bankaları yüzde 57,61'lik oranla kamu eliyle yönetilen bankalar takip etmektedir. Şube bankaları ise yüzde 46,92 dönüşüm oranına sahiptir.

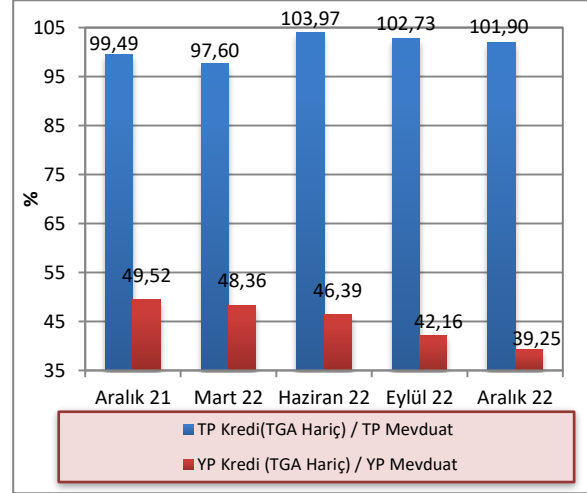
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCCMB

TP mevduatın, TGA hariç TP krediye dönüşüm oranı 2022 yılı Aralık ayı itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde 102,73'ten yüzde 101,9'a, YP mevduatın TGA hariç YP krediye dönüşüm oranı yüzde 42,16'dan yüzde 39,25'e gerilemiştir. TP ve YP mevduatın krediye dönüşüm oranı 2021 yılı Aralık ayında sırasıyla yüzde 99,49 ve yüzde 49,52 olarak gerçekleşmiştir. Buna göre son bir yılda YP mevduatın YP krediye dönüşüm oranında azalış yaşanmıştır.

Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCCMB

5.2.6 ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve sağlıklı gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre yüzde 9,05 artarak 2022 yılının dördüncü çeyreğinde 9.278,9 milyon TL düzeyine yükselmiştir.

Özkaynaklar Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde ise yüzde 53,6 artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 773,7 milyon TL, yedek akçeleri ise 1.021,4 milyon TL artmıştır.

Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

	2021		2022		
	Aralık	Mart	Haziran	Eylül	Aralık
Ödenmiş Sermaye	1.542,4	1.989,1	2.019,3	2.028,1	2.316,1
Yedek Akçeler	2.672,2	3.246,3	3.714,7	3.766,1	3.693,6
Sabit Kıymet Yeniden	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Değerleme Fonu					
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	378,5	479,8	498,4	510,8	554,4
Dönem Kârı (Zararı)	1.436,3	532,9	1.311,7	2.192,6	2.703,3
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	0,0	591,7	62,3	0,0	0,0
Toplam	6.040,9	6.851,3	7.617,9	8.509,1	9.278,9

Kaynak: KKTCCMB

Not: Geçmiş yıllar kârı yedek akçeler kaleminin içinde gösterilmeye başlanmıştır.

5.3 PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, 2022 yılının Eylül ayına göre 2022 yılı Aralık ayı sonunda yüzde 21,24 artmış, 28.312,7 milyon TL'den 34.326,7 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 97,86 artış olmuştur.

Eylül 2022 sonunda 92.082,7 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde yüzde 15,02 artarak 105.913,6 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde ise yüzde 57,95 artış göstermiştir.

M2 para arza resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 15,69 artarak 96.243,4 milyon TL'den 111.344,3 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı ise yüzde 55,95'tir.

Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)

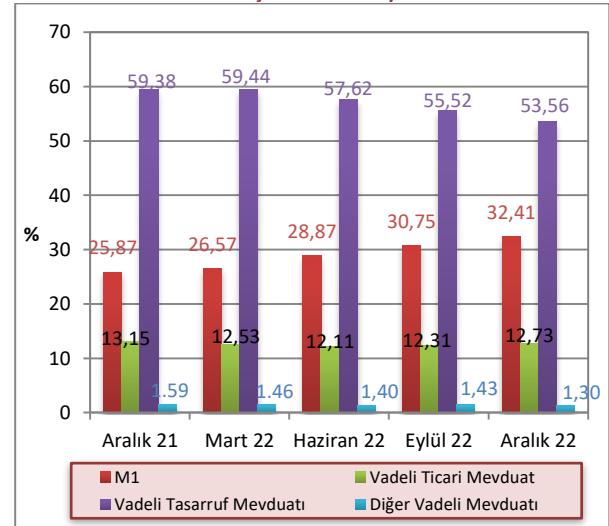
Yıllar	Dönem	M1	Yıllık Yüzde Değişim	M2	Yıllık Yüzde Değişim	M3	Yıllık Yüzde Değişim
2018	IV	5.726,7	30,05	26.846,9	26,75	28.868,4	26,67
2019	I	6.297,8	30,49	29.051,7	27,17	31.226,9	27,50
	II	6.581,7	23,20	30.066,1	22,77	32.390,9	22,97
	III	6.775,1	8,49	30.109,1	5,40	33.243,7	8,29
	IV	7.386,0	28,97	33.164,4	23,53	35.890,4	24,32
2020	I	7.872,2	25,00	34.635,5	19,22	37.612,4	20,45
	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.491,4	33,27	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24
	III	12.381,7	27,32	49.727,0	22,23	52.622,7	20,18
	IV	17.349,1	72,16	67.053,5	60,25	71.395,9	57,61
2022	I	19.759,9	88,88	74.364,7	64,82	78.623,5	61,69
	II	23.814,8	111,55	82.490,8	73,09	86.691,6	71,19
	III	28.312,7	128,67	92.082,7	85,18	96.243,4	82,89
	IV	34.326,7	97,86	105.913,6	57,95	111.344,3	55,95

Kaynak: KKTCCMB

Önceki dönemlerde olduğu gibi, Aralık 2022 itibarıyla M2'deki en büyük payın yüzde 53,56 ile vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 32,41'lik payla M1, yüzde 12,73 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 1,3 ile diğer vadeli mevduat izlemektedir.

M2 içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı, Aralık 2021 - Aralık 2022 döneminde 5,82 puan azalarak yüzde 59,38'den yüzde 53,56'ya gerilemiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden M1, yüzde 25,87'den yüzde 32,41'e yükselmiş, diğer vadeli mevduat yüzde 1,59'dan yüzde 1,3'e, vadeli ticari mevduat yüzde 13,15'ten yüzde 12,73'e gerilemiştir.

Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları

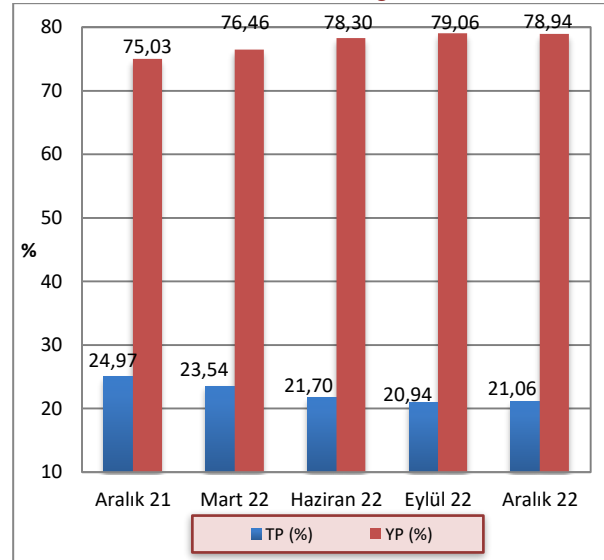
Kaynak: KKTCCMB

M3 tanımlı para arzının TP-YP yüzde dağılımı Aralık 2022 itibarıyla incelendiğinde, TP kalemlerinin M3 içindeki payının yüzde 21,06, YP kalemlerinin payının ise yüzde 78,94 olduğu görülmektedir. Bu paylar Aralık 2021 sonunda TP’de yüzde 24,97 YP’de ise yüzde 75,03 seviyesinde idi.

5.4 BANKALARARASI PARA PİYASASI GENEL GÖRÜNÜM

KKTC Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösteren bankalar arası para piyasasında 2022 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla TL’de 934, ABD dolarında 801, avroda 455 ve sterlinde 687 adet işlem gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, TP cinsinden 162.591 milyon TL, YP cinsinden, 13.495 milyon ABD doları, 10.740 milyon avro ve 17.539 milyon sterlin tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Grafik 5.21: M3’ün TP - YP Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi

	TL		₺		€		£	
	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim
2021- Q4	867	82.604.250	701	4.801.125	337	6.051.325	610	9.057.650
2022- Q1	1.040	101.732.950	783	6.819.825	315	6.825.750	622	9.380.000
2022- Q2	892	78.577.350	731	10.072.600	309	7.660.200	547	10.454.200
2022-Q3	890	89.653.500	774	10.856.025	426	9.631.600	656	14.348.275
2022-Q4	934	162.590.650	801	13.495.275	455	10.740.250	687	17.539.025

Kaynak: KKTCMB

2022 yılı dördüncü çeyrekte gerçekleşen BPP işlem hacimlerinin vadelerine göre yüzde dağılımlarına bakıldığında, TL’de yüzde 99,52, ABD dolarında, avroda ve sterlinde yüzde 100 oranlarında gecelik vadede işlem gerçekleştiği görülmektedir. Aynı dönemde bir haftalık

işlemlerin payı TL’de binde 1,4, iki haftalık işlemlerin payı TL’de binde 2,1, üç haftalık işlemlerin payı TL’de on binde 5, bir aylık işlemlerin payı ise TL’de on binde 8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000)

	TL		₺		€		£	
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
2021 Q4	82.604.250		4.801.125		6.051.325		9.057.650	
G	82.325.250	99,66	4.797.125	99,92	6.051.325	100,00	9.057.650	100,00
1H	176.000	0,21	2.000	0,04				
2H								
3H								
1A	103.000	0,12	2.000	0,04				
3A								
2022 Q1	101.732.950		6.819.825		6.825.750		9.380.000	
G	101.095.750	99,37	6.819.825	100,00	6.825.750	100,00	9.380.000	100,00
1H	371.200	0,36						
2H								
3H								
1A	263.000	0,26						
3A	3.000							
2022 Q2	78.577.350		10.072.600		7.660.200		10.454.200	
G	78.066.750	99,35	10.071.600	99,99	7.660.200	100,00	10.454.200	100,00
1H	362.600	0,46						
2H	66.000	0,08						
3H								
1A	82.000	0,11						
3A			1.000	0,01				
2022 Q3	89.653.500		10.856.025		9.631.600		14.348.275	
G	88.818.000	99,07	10.855.525	100,00	9.631.500	100,00	14.348.275	100,00
1H	366.500	0,41						
2H	345.000	0,38						
3H								
1A	124.000	0,14	500		100			
3A								
2022 Q4	162.590.650		13.495.275		10.740.250		17.539.025	
G	161.817.750	99,52	13.495.275	100,00	10.740.150	100,00	17.539.025	100,00
1H	227.100	0,14						
2H	335.800	0,21						
3H	75.000	0,05						
1A	135.000	0,08			100			
3A								

Kaynak: KTCMB

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

2022 yılı dördüncü çeyreğinde gerçekleşen gecelik vadeli işlemlerde ortalama faiz oranları TL'de yüzde 14,32, ABD dolarında yüzde 1,24, avroda yüzde 0,62, sterlinde ise yüzde 0,79'dur. 1 haftalık işlemlerin

ortalama faiz oranları TL'de yüzde 16,69, iki haftalık işlemlerin ortalama faiz oranları TL'de yüzde 16,39, bir aylık işlemlerin ortalama faiz oranları TL'de yüzde 17,04, avroda ise yüzde 2,5 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)

	2021		2022			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
TL	G	14,11	14,16	13,33	14,25	14,32
	1H	17,23	16,80	16,01	16,67	16,69
	2H			15,67	16,29	16,39
	3H					17,00
	1A	18,13	17,99	16,55	17,34	17,04
	3A		21,00			
\$	G	0,50	0,50	0,61	1,20	1,24
	1H	2,25				
	2H					
	3H					
	1A	1,00			1,50	
	3A			2,00		
€	G	0,20	0,20	0,28	0,60	0,62
	1H					
	2H					
	3H					
	1A				2,50	2,50
	3A					
£	G	0,30	0,30	0,39	0,75	0,79
	1H					
	2H					
	3H					
	1A					

Kaynak: KATILIMCI

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

5.5 KREDİ KARTLARI AZAMI FAİZ ORANLARI

20 Kasım 2014 tarih, 232 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 Sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını belirleme görev ve yetkisini KKTC Merkez Bankası’na vermiştir.

KKTC Merkez Bankası bu çerçevede kredi kartı azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını ilk kez 2 Ocak 2015 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

KKTC Merkez Bankası tarafından belirlenerek yayımlanan kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarına ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	TP		YP	
	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme
02/01/2019 (RG 1)	3,40	3,90	1,18	1,68
01/04/2019 (RG 45)	3,22	3,72	1,18	1,68
01/07/2019 (RG 90)	3,18	3,68	1,20	1,70
01/10/2019 (RG 714)	2,98	3,48	1,21	1,71
02/01/2020 (RG 1)	2,35	2,85	1,21	1,71
01/04/2020 (RG 56)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/07/2020 (RG 123)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/10/2020 (RG 188)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/01/2021 (RG 238)	1,95	2,45	1,13	1,63
01/04/2021 (RG 73)	2,29	2,79	1,09	1,59
01/07/2021 (RG 145)	2,54	3,04	1,09	1,59
01/10/2021 (RG 219)	2,60	3,10	1,09	1,59
01/12/2021 (RG 256)	1,50	2,00	1,09	1,59
01/03/2022 (RG 34)	1,50	2,00	1,09	1,59
01/06/2022 (RG 110)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/09/2022 (RG 200)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/12/2022 (RG 280)	1,99	2,49	0,93	1,43

Kaynak: KKTCMB

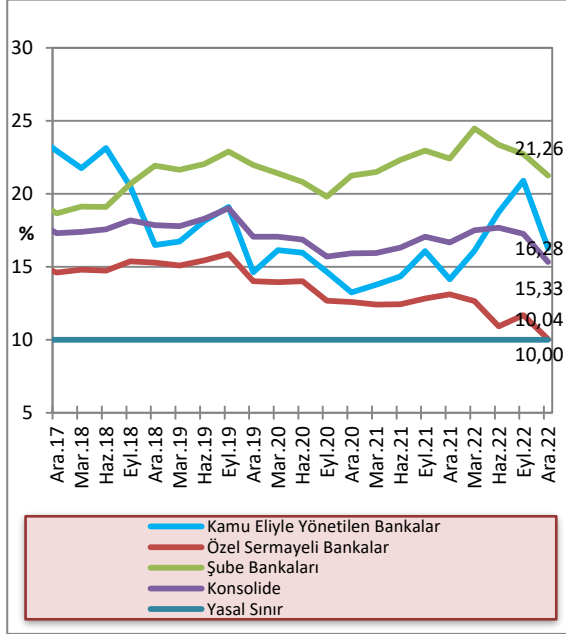
6 FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

6.1 SERMAYE YETERLİLİĞİ

2022 yılı dördüncü çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 1,93 puan azalarak yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 15,33 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2022 yılı Aralık ayı itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 16,28, özel sermayeli bankalarda yüzde 10,04 ve şube bankalarında yüzde 21,26 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Eylül ayında bu oranlar sırasıyla yüzde 20,9, 11,69 ve 22,72 seviyesinde gerçekleşmişti. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında 2022 Aralık ayı itibarıyla SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda 4,62, özel sermayeli bankalarda 1,65 ve şube bankalarında 1,46 puan azalmıştır.

Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Kaynak: KKTCMB

Sektörün risk ağırlıklı varlıkları 2022 yılı Aralık ayı sonunda 2022 yılı Eylül ayı sonuna göre kıyaslandığında, yüzde 0 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 16,6, yüzde 20 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 34,6, yüzde 50 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 5,8, yüzde 100 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 21,8 arttığı görülmektedir. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 3.019,8 milyon TL artarak 12.491,5 milyon TL'ye yükselmiştir. Sektörün piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir yıllık dönemde (Aralık 2021 - Aralık 2022) 4.266,6 milyon TL artmıştır.

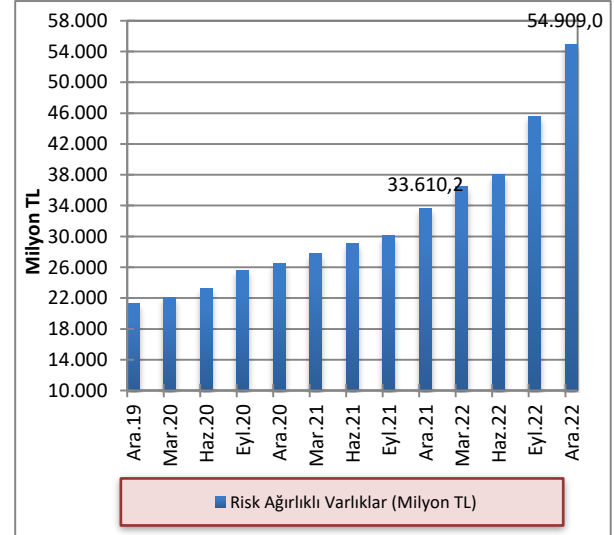
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar (Milyon TL)

	Ara.21	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Yüzde Değişim (09/22-12/22)
% 0	25.879,5	32.013,0	35.339,3	47.425,1	55.295,5	16,6
% 20	10.477,4	10.844,0	11.796,2	13.520,1	18.202,6	34,6
% 50	16.964,6	19.390,9	19.632,4	24.057,8	25.463,2	5,8
% 100	15.200	16.390,0	17.468,8	21.390,4	26.045,5	21,8
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	7.832,5	8.224,9	8.380,5	9.471,7	12.491,5	31,9

Kaynak: KKTCMB

2022 yılı Eylül ayı itibarıyla 45.595 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklı toplamı, 2022 yılının Aralık ayı sonunda 9.314 milyon TL artarak 54.909 milyon TL düzeyine yükselmiştir. Sektörün risk ağırlıklı varlıkları Aralık 2021 - Aralık 2022 döneminde yüzde 63,4 artmıştır.

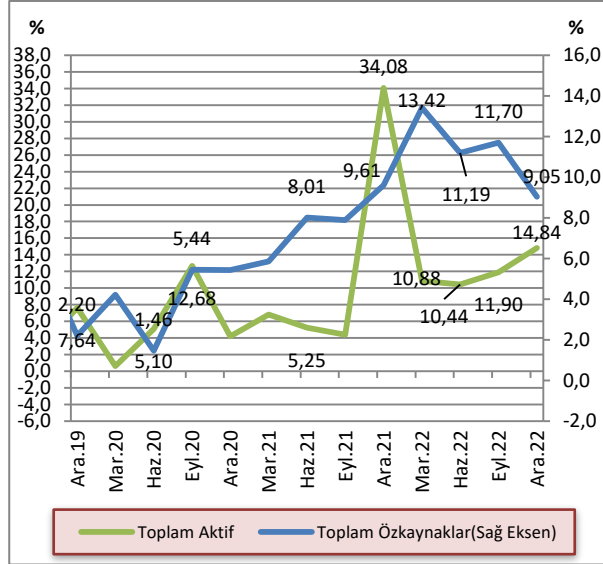
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar

Kaynak: KKTCMB

2022 yılının sonu itibarıyla 2022 Eylül ayına göre toplam aktifler yüzde 14,84, toplam özkaynaklar ise yüzde 9,05 artmıştır. Toplam aktifler ve özkaynaklar önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla, yüzde 57,37 ve yüzde 53,6 artmıştır.

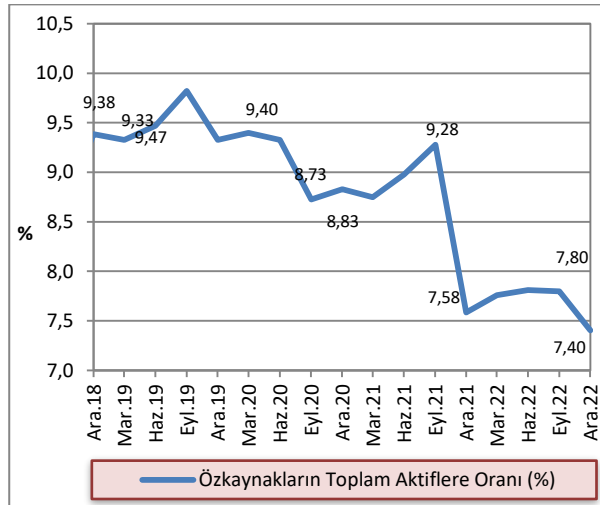
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerdeki Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: KTCMB

2021 yılının Eylül ayında yüzde 9,28 olarak gerçekleşen toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, Aralık ayı sonunda yüzde 7,58'e gerilemiştir. 2022 yılının Mart sonunda artmaya başlayan toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı Haziran 2022 döneminde yüzde 7,81, Eylül 2022 döneminde yüzde 7,8 seviyesinde gerçekleşmiş, Aralık 2022 döneminde ise yüzde 7,4 seviyesine gerilemiştir.

Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı

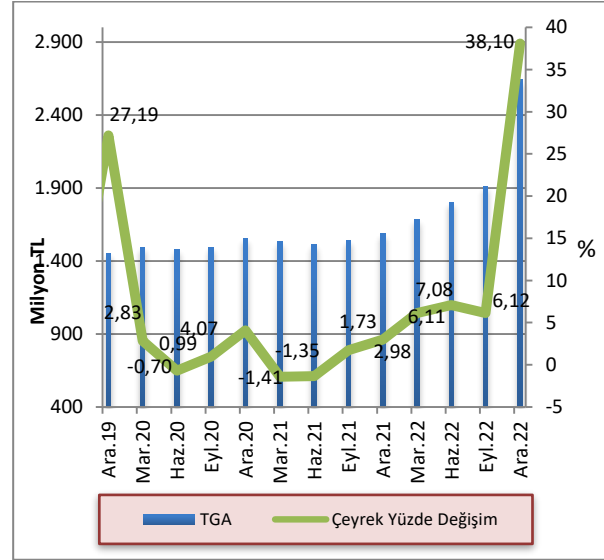

Kaynak: KTCMB

6.2 TAHSİLİ GECİKMİŞ ALACAKLAR

2022 yılının Eylül ayı sonu itibarıyla 1.911,4 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2022 Aralık ayı sonu itibarıyla yüzde 38,10 artarak 2.639,7 milyon TL'ye yükselmiştir. Tahsili gecikmiş alacaklarda bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 66,53 artış görülmüştür.

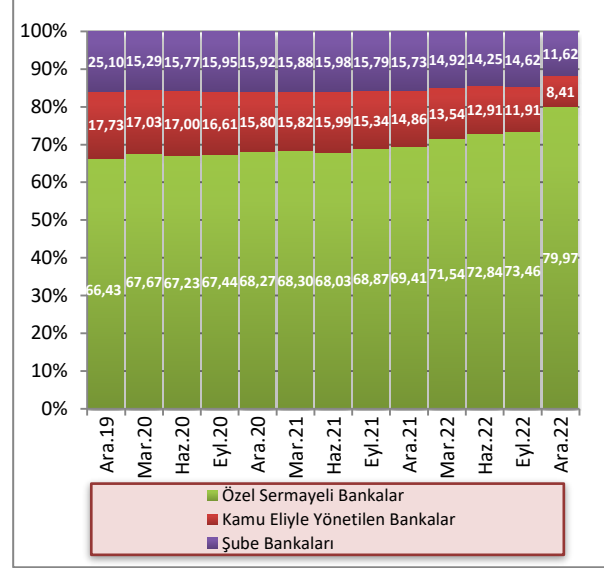
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi

Kaynak: KTCMB

2022 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla kamu bankalarının ve şube bankalarının toplam TGA içindeki payları bir önceki çeyreğe göre azalmış, özel sermayeli bankaların ise TGA içerisindeki payı artmıştır. Buna göre, Eylül 2022 – Aralık 2022 döneminde kamu eliyle yönetilen bankaların payı yüzde 11,91’den yüzde 8,41’e, şube bankalarının payı yüzde 14,62’den yüzde 11,62’ye gerilemiş, özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 73,46’dan, yüzde 79,97’ye yükselmiştir. Aralık 2021 – Aralık 2022 döneminde özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 69,41’den yüzde 79,97’ye yükselmiş, kamu bankalarının payı yüzde 14,86’dan yüzde 8,41’e, şube bankalarının payı ise yüzde 15,73’ten yüzde 11,62’ye gerilemiştir.

Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı

Kaynak: KKTÇMB

2022 yılının dördüncü çeyreğinde, toplam aktifler 125.331,63 milyon TL, toplam brüt krediler 56.587,15 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, TGA'lar 2.639,7 milyon TL, özel karşılıklar 1.309,47 milyon TL olmuştur. Banka grupları bazında incelendiğinde, 2022 yılı Aralık ayında kamu eliyle yönetilen bankalarda toplam aktifler 24.400,51 milyon TL, toplam brüt krediler 11.744,93 milyon TL, TGA'lar 221,92 milyon TL, özel karşılıklar ise 215,17 milyon TL seviyesindedir.

Özel sermayeli bankalarda toplam aktifler 57.198,38 milyon TL, toplam brüt krediler 29.121,71 milyon TL, TGA'lar 2.111,06 milyon TL, özel karşılıklar 880,77 milyon TL düzeyindedir. Şube bankalarında toplam aktifler 43.732,74 milyon TL, toplam brüt krediler 15.720,51 milyon TL, TGA'lar 306,72 milyon TL, özel karşılıklar 213,53 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

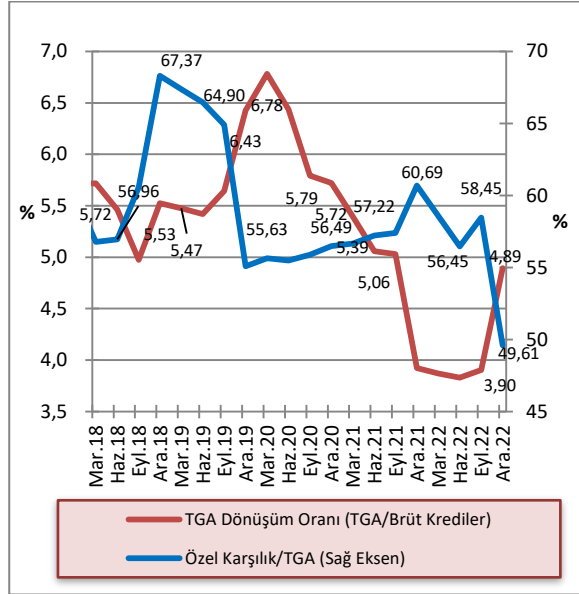
	Toplam Aktifler			Toplam Brüt Krediler			TGA			Özel Karşılıklar		
	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	20.444,43	22.089,59	24.400,51	9.972,95	10.346,6	11.744,93	232,52	227,73	221,92	223,33	221,09	215,17
Özel Sermayeli Bankalar	45.695,57	49.877,91	57.198,38	26.007,05	26.731,71	29.121,71	1.312,07	1.404,19	2.111,06	585,21	666,46	880,77
Şube Bankaları	31.386,67	37.166,71	43.732,74	12.856,33	13.790,03	15.720,51	256,65	279,49	306,72	208,35	229,72	213,53
Toplam	97.526,67	109.134,21	125.331,63	48.836,33	50.868,34	56.587,15	1.801,24	1.911,41	2.639,7	1.016,89	1.117,27	1.309,47

Kaynak: KKTÇMB

2020 yılı Mart ayından itibaren düşüş trendinde olan TGA dönüşüm oranı 2022 yılı Eylül ayından itibaren artmaya başlamış ve Aralık ayında yüzde 4,89 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TGA için ayrılan özel karşılıkların toplam TGA'ya oranı 2022 yılı Eylül ayında yüzde 58,45 iken 2022 yılının Aralık ayında 8,8 puan azalarak yüzde 49,61 seviyesine gerilemiştir.

Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA

Kaynak: KKTCCMB

6.3 AKTİF VE ÖZKAYNAK KÂRLILIĞI

2022 yılı Eylül ayı sonunda yüzde 2,89 olan sektör aktif kârlılığı, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 2,67'ye, yüzde 37,13 olan özkaynak kârlılığı yüzde 34,66'ya gerilemiş, net faiz marjı ise yüzde 3,72'den yüzde 3,85'e yükselmiştir. Aralık 2021 - Aralık 2022 döneminde sektör aktif kârlılığı yüzde 2,41'den yüzde 2,67'ye, özkaynak kârlılığı yüzde 27,59'dan yüzde 34,66'ya, net faiz marjı yüzde 3,82'den yüzde 3,85'e yükselmiştir.

Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%)

Açıklama	2021			2022	
	Ara.	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.
Aktif Kârlılığı¹	2,41	2,46	2,73	2,89	2,67
Özkaynak Kârlılığı²	27,59	29,43	33,67	37,13	34,66
Net Faiz Marj³	3,82	3,69	3,68	3,72	3,85

Kaynak: KKTCCMB

¹. Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

². Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

³. (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Net Kâr: 12 aylık kümülatif toplam

Toplam Aktif: 12 aylık ortalama

Toplam Özkaynak: 12 aylık ortalama

Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu: 12 aylık kümülatif toplam

EK A. EKONOMİK KARARLAR

Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasası-İzne Tabi İşlemler Tebliği	29.09.2022	1299	20.10.2022	244
Bankaların Asgari Sermayesi Hakkında Değişiklik	29.09.2022	1301	24.10.2022	247
Kredi Kartları Azami Aylık Akdi ve Azami Aylık Gecikme Faiz Oranları Değişikliği			1.12.2022	280
Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin (Değişiklik) Tebliği	22.11.2022	1310	7.12.2022	283
Bankaların Özkaynaklarına İlişkin (Değişiklik) Tebliği	7.12.2022	1314	8.12.2022	284

Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı/Yasa Önerisi		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Yasa Gücünde Kararnameler				
Kesinleştirilmiş Vergilerde Uzlaşma İle Ödeme Süresi Geldiği Halde Kısmen veya Tamamen Ödenmemiş Kamu Alacaklarının Tahsilatına İlişkin Yasa Gücünde Kararname	1.11.2022	Ü(K-I)1204-2022	3.11.2022	258
Tüzükler				
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:6) Tüzüğü	1.11.2022	Ü(K-I) 1199-2022	2.11.2022	257
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:6) Tüzüğü	14.11.2022	Ü(K-I)1543-2022	15.11.2022	268
Yasa Tasarısı				
Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı			23.09.2022	223

EK B. İSTATİSTİKİ VERİLER

Tablo B.1: KKTCCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
30 Eyl. 2018	11.073.132.669	172.557.057	2.684.160	11.248.373.886	445.771.689	3.717.146.751	2.052.867.163	5.032.588.283	11.248.373.886
31 Ara. 2018	10.499.595.834	61.335.607	294.637.228	10.855.568.669	480.942.598	3.917.979.147	1.885.311.620	4.571.335.304	10.855.568.669
31 Mar.2019	10.833.216.002	188.417.441	12.142.380	11.033.775.823	565.586.996	4.040.009.260	2.011.711.161	4.416.468.406	11.033.775.823
30 Haz. 2019	11.423.695.382	198.753.741	4.705.193	11.627.154.316	569.937.350	4.264.704.130	2.101.571.020	4.690.941.816	11.627.154.316
30 Eyl. 2019	12.024.932.318	188.602.841	99.806.315	12.313.341.474	574.939.219	4.069.005.293	2.134.892.647	5.534.504.315	12.313.341.474
31 Ara. 2019	12.816.365.963	50.103.991	612.537.467	13.479.007.421	589.827.556	4.568.214.697	2.350.769.024	5.970.196.144	13.479.007.421
31 Mar.2020	12.962.190.610	46.763.724	495.989.949	13.504.944.283	678.679.012	4.579.477.472	2.700.672.024	5.546.115.775	13.504.944.283
30 Haz. 2020	12.855.700.190	46.763.724	19.401.356	12.921.865.270	681.402.724	4.289.003.090	2.889.007.202	5.062.452.254	12.921.865.270
30 Eyl. 2020	15.359.430.508	52.012.879	34.655.533	15.446.098.920	682.771.674	5.397.934.136	3.183.661.686	6.181.731.424	15.446.098.920
31 Ara. 2020	16.353.005.072	51.791.967	279.486.590	16.684.283.629	719.302.337	5.468.896.150	2.930.655.027	7.565.430.115	16.684.283.629
31 Mar. 2021	16.798.728.605	248.862.975	346.890.300	17.394.481.880	805.485.172	5.526.562.169	3.175.733.887	7.886.700.652	17.394.481.880
30 Haz. 2021	17.830.514.206	503.423.458	229.660.370	18.563.598.034	809.107.488	5.967.117.859	3.375.004.675	8.412.368.012	18.563.598.034
30 Eyl. 2021	18.683.218.651	506.410.606	100.276.879	19.289.906.136	812.450.006	6.265.750.775	3.467.399.688	8.744.305.667	19.289.906.136
31 Ara. 2021	28.446.896.103	507.900.695	298.614.296	29.253.411.094	869.658.488	9.721.281.482	4.920.454.350	13.742.016.774	29.253.411.094
31 Mar. 2022	32.345.744.130	646.476.259	365.432.850	33.456.257.119	876.393.617	10.151.485.553	5.463.456.610	17.841.314.948	33.456.257.119
30 Haz. 2022	37.176.570.412	638.083.191	120.566.875	37.935.220.478	1.020.376.802	11.188.022.664	6.299.116.017	19.427.704.995	37.935.220.478
30 Eyl. 2022	42.713.142.726	638.083.191	323.850.699	43.675.076.616	1.040.506.323	10.412.683.315	6.806.071.426	25.415.815.552	43.675.076.616
31 Ara. 2022	51.065.484.220	638.083.191	1.318.718.119	53.022.285.530	1.163.375.168	13.932.982.685	7.989.843.275	29.936.084.402	53.022.285.530

Kaynak: KKTCCMB

Not: Mevduat toplamına bankalara borçlar kalemi dâhildir.

Tablo B.2: KKTCCMB Likit Varlıklar (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
30 Eyl. 2018	701.495.845	3.997.999	2.827.946.391	7.539.692.434	0	0	11.073.132.669
31 Ara. 2018	596.636.956	5.503.526	2.886.583.754	6.838.280.699	0	172.590.899	10.499.595.834
31 Mar. 2019	703.356.751	5.503.326	2.788.997.426	7.087.363.508	727.800	247.266.991	10.833.216.002
30 Haz. 2019	684.254.253	5.503.526	2.956.877.407	7.386.165.087	731.140	390.163.969	11.423.695.382
30 Eyl. 2019	695.057.549	5.503.526	3.258.721.464	7.319.698.436	90.233.033	655.718.310	12.024.932.318
31 Ara. 2019	604.203.296	7.318.980	3.647.687.308	7.510.965.029	332.867.787	713.323.563	12.816.365.963
31 Mar. 2020	426.840.059	7.318.980	3.537.260.461	7.670.737.329	178.859.125	1.141.174.656	12.962.190.610
30 Haz. 2020	851.174.116	7.318.980	3.480.507.658	6.506.580.011	849.420	2.009.270.005	12.855.700.190
30 Eyl. 2020	1.090.478.693	7.318.980	4.181.981.541	6.350.544.980	974.190	3.728.132.124	15.359.430.508
31 Ara. 2020	1.202.513.929	11.245.022	3.875.374.944	6.892.833.367	2.774.707	4.368.263.103	16.353.005.072
31 Mar. 2021	1.367.010.884	11.245.022	3.287.712.637	7.456.678.273	1.126.369	4.674.955.420	16.798.728.605
30 Haz. 2021	1.227.874.023	11.245.022	2.901.751.435	8.723.829.175	1.805.527	4.964.009.024	17.830.514.206
30 Eyl. 2021	1.275.430.723	11.245.022	3.293.202.704	8.845.074.138	2.901.848	5.255.364.216	18.683.218.651
31 Ara. 2021	1.476.626.284	19.164.666	4.333.706.334	14.252.288.123	1.759.608	8.363.351.088	28.446.896.103
31 Mar. 2022	2.274.660.042	19.164.666	3.936.440.159	15.643.603.811	1.941.920	10.469.933.532	32.345.744.130
30 Haz. 2022	2.178.866.556	19.164.666	3.621.871.743	19.332.838.535	6.121.030	12.017.707.882	37.176.570.412
30 Eyl. 2022	2.179.117.148	19.164.666	5.071.037.194	23.448.416.690	2.024.244	11.993.382.784	42.713.142.726
31 Ara. 2022	2.387.349.833	27.466.269	6.958.152.831	22.101.658.935	2.307.907	19.588.548.445	51.065.484.220

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.3: KKTOMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
30 Eyl. 2018							9.112.800	9.112.800
31 Ara. 2018							7.933.350	7.933.350
31 Mar. 2019							8.313.450	8.313.450
30 Haz. 2019							8.649.750	8.649.750
30 Eyl. 2019							8.498.850	8.498.850
31 Ara. 2019								-
31 Mar.2020								-
30 Haz. 2020								-
30 Eyl. 2020							5.348.480	5.348.480
31 Ara. 2020							5.028.243	5.028.243
31 Mar. 2021							5.703.310	5.703.310
30 Haz. 2021								-
30 Eyl. 2021							3.050.939	3.050.939
31 Ara. 2021							4.477.238	4.477.238
31 Mar. 2022							5.052.801	5.052.801
30 Haz. 2022								-
30 Eyl. 2022								-
31 Ara. 2022								-

Kaynak: KKTOMB

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Tablo B.4: KKTCCMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
30 Eyl. 2018	62.415.658	80.786.260	405.694.465	3.028.839.065	704.301.812	1.348.565.351	843.643	138.567.660	5.770.013.914
31 Ara. 2018	51.246.900	52.306.160	706.945.906	2.976.986.010	707.399.584	1.177.912.036	1.128.634	129.365.537	5.803.290.767
31 Mar.2019	21.273.436	50.459.675	494.142.152	3.283.867.588	730.743.668	1.280.967.493	902.785	189.363.624	6.051.720.421
30 Haz. 2019	19.926.492	44.079.068	379.912.114	3.621.457.724	748.007.362	1.353.563.658	905.629	198.423.103	6.366.275.150
30 Eyl. 2019	355.937.954	80.590.555	352.615.354	3.112.598.004	789.935.711	1.344.956.936	1.011.763	166.251.663	6.203.897.940
31 Ara. 2019	61.510.327	60.554.852	766.047.422	3.522.339.747	853.421.489	1.497.347.535	1.737.248	156.025.101	6.918.983.721
31 Mar.2020	107.123.252	51.809.876	678.036.718	3.591.165.501	994.608.788	1.706.063.236	659.161	150.682.964	7.280.149.496
30 Haz. 2020	77.668.999	56.092.776	515.562.626	3.480.903.245	1.013.971.938	1.875.035.264	1.701.088	157.074.356	7.178.010.292
30 Eyl. 2020	608.951.094	106.926.073	444.078.224	4.005.388.538	1.035.786.158	2.147.875.528	9.859.691	222.730.516	8.581.595.822
31 Ara. 2020	163.030.306	119.763.224	531.265.922	4.415.759.693	719.232.331	2.211.422.696	1.610.324	237.466.681	8.399.551.177
31 Mar. 2021	255.979.686	127.402.881	285.791.270	4.623.867.268	771.146.280	2.404.587.607	1.089.834	232.431.230	8.702.296.056
30 Haz. 2021	261.056.741	35.972.553	394.225.884	5.059.854.514	748.207.492	2.626.797.183	980.548	215.027.619	9.342.122.534
30 Eyl. 2021	171.032.010	65.562.055	316.251.507	5.489.398.381	779.590.602	2.687.809.086	1.008.384	222.498.438	9.733.150.463
31 Ara. 2021	437.260.828	130.405.212	538.918.736	8.286.203.149	843.990.800	4.076.463.550	1.660.347	326.883.210	14.641.735.832
31 Mar. 2022	41.542.335	92.913.386	495.011.173	9.067.846.046	833.032.028	4.630.424.590	1.551.349	452.621.264	15.614.942.171
30 Haz. 2022	354.330.162	218.014.445	469.507.592	10.052.121.471	874.683.337	5.424.432.680	681.372	93.367.622	17.487.138.681
30 Eyl. 2022	136.327.273	55.563.696	724.175.129	9.369.188.294	1.099.864.495	5.706.206.931	1.612.439	125.816.464	17.218.754.741
31 Ara. 2022	431.147.142	667.502.907	1.786.187.372	10.959.023.885	1.340.550.756	6.649.292.519	2.932.326	86.189.053	21.922.825.960

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.5: KKTCCMB Döviz Kurları (Ay Sonu)

Yıllar	Aylar	ABD doları		EURO		GBP	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2014		2,3189	2,3230	2,8207	2,8258	3,5961	3,6149
2015		2,9076	2,9128	3,1776	3,1833	4,3007	4,3231
2016		3,5192	3,5255	3,7099	3,7166	4,3189	4,3414
2017		3,7719	3,7787	4,5155	4,5237	5,0803	5,1068
2018		5,2609	5,2704	6,0280	6,0388	6,6528	6,6875
2019		5,9402	5,9509	6,6506	6,6625	7,7765	7,8171
2020		7,3405	7,3537	9,0079	9,0241	9,9438	9,9957
2021		12,9775	13,0009	14,6823	14,7088	17,4530	17,5440
2022	1	13,6066	13,6310	15,1536	15,1809	18,1861	18,2809
	2	14,0395	14,0648	15,7097	15,7380	18,7694	18,8673
	3	14,6458	14,6722	16,3086	16,3380	19,2129	19,3130
	4	14,7852	14,8118	15,6139	15,6420	18,5317	18,6283
	5	16,3562	16,3857	17,6019	17,6336	20,6338	20,7414
	6	16,6690	16,6991	17,5221	17,5536	20,2527	20,3583
	7	17,8939	17,9261	18,2977	18,3307	21,7670	21,8805
	8	18,1648	18,1975	18,0933	18,1259	21,1799	21,2903
	9	18,5038	18,5371	17,9232	17,9555	19,9995	20,1038
	10	18,5880	18,6215	18,6837	18,7174	21,4873	21,5994
	11	18,6140	18,6475	19,3116	19,3464	22,3285	22,4449
	12	18,6983	18,7320	19,9349	19,9708	22,4892	22,6065

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.6: Çapraz Kurlar

Yıllar	Aylar	Yabancı Para / ABD doları	
		£	€
2013		1,6480	1,3759
2014		1,5535	1,2164
2015		1,4817	1,0929
2016		1,2293	1,0542
2017		1,3492	1,1972
2018		1,2667	1,1458
2019		1,3114	1,1196
2020		1,3570	1,2272
2021		1,3472	1,1314
2022	1	1,3388	1,1137
	2	1,3392	1,1190
	3	1,3141	1,1135
	4	1,2555	1,0561
	5	1,2637	1,0762
	6	1,2171	1,0512
	7	1,2185	1,0226
	8	1,1680	0,9961
	9	1,0827	0,9686
	10	1,1580	1,0052
	11	1,2016	1,0375
	12	1,2048	1,0661

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
01.09.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5,00	0,25	0,75	0,50	30.01.2014	869	04.02.2014	26
01.04.2014	7,00	0,25	0,75	0,50	20.03.2014	876	27.03.2014	70
01.03.2015	6,50	0,25	0,25	0,50	10.02.2015	900	17.02.2015	25
03.04.2017	7,00	0,40	0,25	0,50	23.03.2017	947	03.04.2017	61
05.06.2018	11,00	0,40	0,25	0,50	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	11,00	0,75	0,25	0,50	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
24.09.2018	17,25	1,00	0,25	0,50	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	13,25	1,00	0,125	0,25	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	10,00	1,00	0,125	0,25	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	8,50	1,00	0,125	0,25	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	7,25	0,75	0,05	0,125	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
20.01.2020	6,75	0,50	0,05	0,125	17.01.2020	1076	20.01.2020	12
24.02.2020	6,50	0,50	0,05	0,125	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	6,50	0,25	0,05	0,125	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	5,00	0,25	0,05	0,125	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	6,75	0,40	0,15	0,25	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	8,25	0,60	0,25	0,30	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	11,50	0,60	0,25	0,30	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	13,75	0,60	0,25	0,30	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	13,75	0,40	0,15	0,20	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	15,25	0,40	0,15	0,20	01.04.2021	1190	02.04.2021	75
28.10.2021	12,75	0,40	0,15	0,20	27.10.2021	1233	27.10.2021	237
20.05.2022	12,75	0,50	0,25	0,30	17.05.2022	1276	20.05.2022	99
23.06.2022	13,75	1,00	0,50	0,60	22.06.2022	1280	23.06.2022	128

Kaynak: KKTCMB

Not: Vadesiz Türk lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Tablo B.8: KKTOMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,50	0,00	0,00	0,00	10.02.2015	899	17.02.2015	25
01.02.2018	5,00	0,20	0,125	0,25	25.01.2018	979	31.01.2018	9
05.06.2018	7,50	0,20	0,125	0,25	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	7,50	0,40	0,125	0,25	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
15.08.2018	9,00	0,40	0,125	0,25	14.08.2018	1004	31.08.2018	127
24.09.2018	13,00	0,65	0,125	0,25	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	9,00	0,65	0,00	0,125	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	5,75	0,50	0,00	0,125	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	3,25	0,50	0,00	0,125	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	2,50	0,25	0,00	0,05	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
24.02.2020	2,25	0,25	0,00	0,05	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	2,25	0,125	0,00	0,05	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	1,00	0,125	0,00	0,05	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	2,75	0,20	0,05	0,10	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	3,50	0,25	0,10	0,15	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	6,00	0,25	0,10	0,15	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	8,00	0,25	0,10	0,15	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	8,0	0,20	0,05	0,10	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	9,0	0,20	0,05	0,10	01.04.2021	1190	02.04.2021	75
28.10.2021	6,0	0,20	0,05	0,10	27.10.2021	1233	27.10.2021	237
20.05.2022	6,0	0,25	0,10	0,15	17.05.2022	1276	20.05.2022	99
23.06.2022	6,0	0,50	0,25	0,30	22.06.2022	1280	23.06.2022	128

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					₺				€			£				
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
05.06.18	17,5	14,5	14,5	13,5	13,5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.09.18	23,75	20,75	20,75	19,75	19,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
29.07.19	19,50	16,50	16,50	15,50	15,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.09.19	16,50	13,50	13,50	12,50	12,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
28.10.19	15,00	12,00	12,00	11,00	11,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.12.19	13,00	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.01.20	12,50	9,50	9,50	8,50	10,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.02.20	12,25	9,25	9,25	8,25	9,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
04.05.20	10,75	8,00	8,00	7,00	8,25	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.08.20	12,75	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.11.20	17,75	15,00	15,00	14,00	14,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.12.20	20,00	17,25	17,25	16,25	16,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
02.04.21	21,50	18,75	18,75	17,75	18,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
28.10.21	19,00	16,25	16,25	15,25	16,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
23.06.22	20,00	17,25	17,25	16,25	16,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Türk Parası Ve Yabancı Para Yükümlülüklerde					Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	Yönetim Kurulu Kararı	
	Mevduat Hariç Diğer Yükümlülüklerde	3 Aya Kadar Vadeli Mevduatlarda (üç ay dâhil)	3 Ay-6 Ay Vadeli Mevduatlarda (altı ay dâhil)	6 Ay – 1 Yıl Vadeli Mevduatlarda (bir yıl dâhil)	Bir Yıldan Uzun Vadeli Mevduatlarda	Genel	Tarihi	Sayısı
28.02.2014	8	8	7	6	5	0	30.01.2014	872
15.08.2018	7	7	6	5	4	0	14.08.2018	1005
31.12.2019	7,25	7,25	6,25	5,25	4,25	0	27.12.2019	1072
31.01.2020	7,50	7,50	6,50	5,50	4,50	0	27.12.2019	1072
29.02.2020	7,75	7,75	6,75	5,75	4,75	0	27.12.2019	1072
31.03.2020	8	8	7	6	5	0	27.12.2019	1072

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.11: Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Kişi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2012			3.842
2013			2.910
2014			3.366
2015			3.699
2016			2.977
2017			2.469
2018			2.374
2019			2.166
2020			1.633
2021			1.356
2022	1	90	90
	2	88	178
	3	89	267
	4	75	342
	5	58	400
	6	49	449
	7	56	505
	8	54	559
	9	53	612
	10	51	663
	11	41	704
	12	53	757

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.12: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Adet)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Şube	TRY	13.683	13.975	15.362	15.311	13.922	15.409	13.491	15.392	16.846	15.478	16.528	18.481
	USD	870	874	1.077	1.007	849	1.173	948	1.109	1.296	1.259	1.327	1.288
	EUR	967	954	1.039	975	942	1.186	968	1.071	1.277	1.189	1.144	1.390
	GBP	977	1.055	1.234	1.258	1.153	1.408	1.174	1.471	1.716	1.678	1.751	1.849
İnternet Bankacılığı	TRY	19.717	19.791	23.139	23.660	20.464	23.679	21.486	24.076	26.349	26.408	27.818	32.390
	USD	561	603	833	822	763	968	794	1.033	1.087	1.164	1.218	1.317
	EUR	599	650	744	728	719	850	769	800	1.033	976	999	1.020
	GBP	599	650	744	728	719	850	1.045	1.280	1.559	1.594	1.652	1.819
Diğer	TRY	1.079	1.178	1.319	1.496	1.105	1.625	1.481	1.835	1.869	1.723	1.860	1.568
	USD	8	10	11	15	17	16	13	14	29	39	29	25
	EUR	10	11	11	7	7	19	12	13	26	17	24	17
	GBP	19	9	17	15	18	39	38	57	53	60	61	49
Toplam	TRY	34.479	34.944	39.820	40.467	35.491	40.713	36.458	41.303	45.064	43.609	46.206	52.439
	USD	1.439	1.487	1.921	1.844	1.629	2.157	1.755	2.156	2.412	2.462	2.574	2.630
	EUR	1.576	1.615	1.794	1.710	1.668	2.055	1.749	1.884	2.336	2.182	2.167	2.427
	GBP	1.844	1.982	2.292	2.358	2.251	2.705	2.257	2.808	3.328	3.332	3.464	3.717

Şube: katılımcı merkezi + şube olmak üzere iki kalemden oluşmaktadır.

Diğer: ATM, telefon bankacılığı, mobil bankacılık ve diğer ödeme kanallarıyla yapılan işlemlerin toplamıdır.

Tablo B.13: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Tutar)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Şube	TRY	3.353.998.610	2.962.681.649	3.814.332.459	3.968.141.430	4.643.106.166	4.392.482.821	4.727.424.926	5.757.875.965	6.496.406.495	6.451.054.681	7.357.277.088	7.971.148.232
	USD	55.951.845	66.300.915	64.084.520	74.509.108	65.314.569	92.108.711	65.046.744	79.704.536	94.466.965	93.618.822	117.232.656	100.582.700
	EUR	33.717.153	36.694.303	43.582.562	39.927.251	38.927.004	45.091.683	49.013.468	42.938.671	74.788.289	54.621.022	53.267.072	66.949.281
	GBP	28.121.098	35.090.248	44.130.160	47.865.516	36.790.341	52.382.069	45.255.787	45.563.734	71.301.978	73.799.163	69.852.270	79.731.405
İnternet Bankacılığı	TRY	462.591.499	482.479.812	610.175.966	650.563.676	616.965.812	767.359.717	733.189.809	902.962.957	991.132.484	1.044.967.860	1.189.357.030	1.363.078.320
	USD	4.895.901	4.698.947	7.213.450	7.629.432	7.415.044	7.602.231	7.119.919	9.721.799	11.811.411	12.308.107	13.667.335	13.629.000
	EUR	4.475.278	6.375.522	6.758.800	6.952.428	7.028.125	7.423.011	6.161.472	5.971.441	8.278.961	10.128.989	7.505.792	7.162.248
	GBP	3.644.475	3.770.588	4.715.016	5.527.714	4.958.293	6.004.870	5.281.583	6.838.576	9.630.018	9.644.154	10.426.498	13.144.509
Diğer	TRY	9.673.756	11.185.001	13.321.938	15.476.194	10.918.706	17.425.667	16.395.053	26.447.919	23.429.664	20.941.913	25.989.009	20.899.627
	USD	23.364	21.438	28.223	28.101	42.327	34.482	30.332	40.909	54.781	121.238	62.304	71.955
	EUR	16.546	15.618	23.538	9.662	8.567	50.524	32.446	21.596	60.340	24.091	32.661	53.771
	GBP	36.470	13.915	30.401	20.192	30.604	129.768	71.412	144.387	107.251	343.687	220.407	187.880
Toplam	TRY	3.826.263.865	3.456.346.462	4.437.830.362	4.634.181.300	5.270.990.684	5.177.268.204	5.477.009.788	6.687.286.841	7.510.968.643	7.516.964.453	8.572.623.127	9.355.126.179
	USD	60.871.110	71.021.300	71.326.192	82.166.640	72.771.940	99.745.424	72.196.995	89.467.244	106.333.157	106.048.166	130.962.295	114.283.655
	EUR	38.208.977	43.085.443	50.364.900	46.889.340	45.963.695	52.565.217	55.207.387	48.931.709	83.127.590	64.774.101	60.805.524	74.165.300
	GBP	31.802.043	38.874.752	48.875.577	53.413.422	41.779.237	58.516.706	50.608.783	52.546.697	81.039.247	83.787.005	80.499.174	93.063.794

Şube: katılımcı merkezi + şube olmak üzere iki kalemden oluşmaktadır.

Diğer: ATM, telefon bankacılığı, mobil bankacılık ve diğer ödeme kanallarıyla yapılan işlemlerin toplamıdır.

Tablo B.14: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Adet)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	105.504	99.127	111.538	100.303	113.334	111.789	97.317	115.029	109.699	110.405	112.216	110.164
USD	2.426	2.638	3.099	2.742	3.312	3.316	2.821	3.691	3.342	3.520	3.594	3.703
EUR	1.399	1.401	1.683	1.475	1.818	1.829	1.572	2.042	1.974	1.938	1.952	2.073
GBP	1.603	1.618	2.060	1.934	2.121	2.318	1.937	2.457	2.549	2.642	2.576	2.700

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.15: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Tutar)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	2.047.242.396	2.021.050.828	2.535.530.194	2.465.346.038	2.964.840.699	3.274.034.462	3.181.218.334	3.846.164.957	4.056.953.551	4.002.819.842	4.333.017.695	4.343.443.927
USD	18.184.154	16.730.845	25.646.255	19.483.469	23.848.951	25.395.446	25.382.218	30.418.681	24.868.515	24.605.735	25.139.923	27.681.887
EUR	8.981.479	8.687.361	12.902.197	13.472.378	15.130.127	15.338.870	11.212.593	12.946.883	16.659.380	12.484.901	12.865.454	18.785.304
GBP	24.370.458	26.519.157	39.039.377	37.747.583	38.386.560	50.620.690	35.963.246	56.199.976	56.427.741	65.023.368	63.817.969	76.272.145

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.16: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Adet)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	971	1.017	1.360	1.015	1.157	942	1.062	912	975	957	954	918
USD	68	67	81	61	70	61	75	74	76	72	72	84
EUR	30	34	35	25	41	32	35	37	22	22	28	37
GBP	72	65	79	53	52	50	56	67	44	56	60	65

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.17: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Tutar)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	41.558.230	39.877.726	59.264.393	39.858.166	45.990.365	49.328.989	57.186.941	54.974.019	53.251.939	56.974.432	76.011.953	86.229.655
USD	685.005	1.101.351	3.240.387	924.143	847.870	1.282.489	1.201.697	2.557.538	963.909	1.004.743	560.493	1.762.605
EUR	596.723	362.057	435.115	332.221	302.439	450.180	271.252	408.554	189.698	366.995	500.887	654.754
GBP	1.317.790	824.494	1.154.460	1.180.777	1.065.972	1.025.100	496.186	1.359.825	2.638.962	676.035	922.730	859.360

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.18: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Adet)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Tüzel Kişi Çek Adedi		15.197	15.222	15.272	15.306	15.359	15.386	15.414	15.399	15.407	15.390	15.389	15.405
Gerçek Kişi Çek Adedi	TRY	14.727	14.778	14.762	14.780	14.800	14.842	14.873	14.886	14.911	14.970	15.000	15.007
Toplam Çek Adedi		29.924	30.000	30.034	30.086	30.159	30.228	30.287	30.285	30.318	30.360	30.389	30.412
Tüzel Kişi Çek Adedi		1.172	1.175	1.178	1.183	1.185	1.184	1.185	1.175	1.177	1.186	1.188	1.178
Gerçek Kişi Çek Adedi	USD	226	227	228	230	230	233	236	237	234	235	235	237
Toplam Çek Adedi		1.398	1.402	1.406	1.413	1.415	1.417	1.421	1.412	1.411	1.421	1.423	1.415
Tüzel Kişi Çek Adedi		934	937	938	941	942	942	942	941	942	942	942	942
Gerçek Kişi Çek Adedi	EUR	202	202	202	202	202	202	201	201	201	201	201	201
Toplam Çek Adedi		1.136	1.139	1.140	1.143	1.144	1.144	1.143	1.142	1.143	1.143	1.143	1.143
Tüzel Kişi Çek Adedi		1.592	1.595	1.607	1.617	1.623	1.626	1.631	1.630	1.633	1.635	1.637	1.634
Gerçek Kişi Çek Adedi	GBP	729	730	737	738	739	740	741	739	740	741	743	737
Toplam Çek Adedi		2.321	2.325	2.344	2.355	2.362	2.366	2.372	2.369	2.373	2.376	2.380	2.371

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.19: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Tutar)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Tüzel Kişi Çek Tutarı		403.350.986	405.924.512	409.046.830	409.481.683	410.910.611	413.613.898	413.636.981	413.730.780	414.148.552	415.205.533	417.767.864	419.890.971
Gerçek Kişi Çek Tutarı	TRY	312.319.210	313.918.428	314.035.915	315.404.323	316.194.859	318.098.780	320.393.342	321.617.302	323.410.772	327.283.232	329.457.041	330.613.700
Toplam Çek Tutarı		715.670.196	719.842.940	723.082.744	724.886.006	727.105.470	731.712.678	734.030.323	735.348.082	737.559.324	742.488.765	747.224.905	750.504.671
Tüzel Kişi Çek Tutarı		23.621.112	23.717.881	23.751.673	25.170.690	25.182.190	25.174.690	25.179.190	24.972.126	24.979.626	25.484.056	25.491.026	25.442.283
Gerçek Kişi Çek Tutarı	USD	2.407.806	2.409.641	2.423.641	2.428.491	2.428.491	2.451.111	2.527.411	2.531.211	2.487.264	2.497.264	2.497.264	2.575.164
Toplam Çek Tutarı		26.028.919	26.127.523	26.175.315	27.599.182	27.610.682	27.625.802	27.706.602	27.503.338	27.466.890	27.981.320	27.988.290	28.017.447
Tüzel Kişi Çek Tutarı		17.356.783	17.416.783	17.467.393	17.539.003	17.589.613	17.589.613	17.589.613	17.579.363	17.595.363	17.595.363	17.595.363	17.595.363
Gerçek Kişi Çek Tutarı	EUR	1.275.740	1.275.740	1.275.740	1.275.740	1.275.740	1.275.740	1.270.740	1.270.740	1.270.740	1.270.740	1.270.740	1.270.740
Toplam Çek Tutarı		18.632.523	18.692.523	18.743.133	18.814.743	18.865.353	18.865.353	18.860.353	18.850.103	18.866.103	18.866.103	18.866.103	18.866.103
Tüzel Kişi Çek Tutarı		35.710.765	35.780.605	35.942.492	36.591.737	36.665.782	36.885.282	36.923.591	36.895.971	36.964.876	36.974.876	37.030.376	37.159.426
Gerçek Kişi Çek Tutarı	GBP	9.467.830	9.552.830	9.720.030	9.805.030	9.895.030	10.002.030	10.006.615	9.803.315	10.903.315	10.903.565	10.933.565	10.876.332
Toplam Çek Tutarı		45.178.595	45.333.435	45.662.522	46.396.767	46.560.812	46.887.312	46.930.206	46.699.286	47.868.191	47.878.441	47.963.941	48.035.758

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.20: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)

Tarih	Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplamı	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplamı
31 Mar.2019	10.792,8	2.255,0	2.017,1	19.823,9	-731,1	1.295,1	35.452,8	28.449,2	3.699,9	3.303,7	35.452,8
30 Haz. 2019	11.354,1	2.184,8	2.093,5	20.347,3	-733,0	1.647,8	36.894,5	29.572,1	3.828,3	3.494,1	36.894,5
30 Eyl. 2019	12.151,4	2.223,0	2.120,9	20.200,3	-740,0	1.899,8	37.855,4	30.224,8	3.912,1	3.718,5	37.855,4
31 Ara. 2019	13.277,3	2.124,5	2.348,6	22.557,9	-799,0	1.239,2	40.748,5	32.837,3	4.110,8	3.800,4	40.748,5
31 Mar. 2020	12.455,7	2.503,8	2.755,9	23.475,6	-829,5	1.639,7	42.001,2	34.244,8	3.947,9	3.808,5	42.001,2
30 Haz. 2020	11.800,6	3.078,5	2.871,9	24.487,2	-821,6	1.674,2	43.090,8	35.247,1	4.018,5	3.825,2	43.090,8
30 Eyl. 2020	13.556,6	3.498,0	3.215,1	27.305,2	-835,4	1.817,2	48.556,7	40.117,0	4.237,1	4.202,6	48.556,7
31 Ara. 2020	14.761,7	3.546,4	2.953,0	28.758,3	-879,0	1.460,9	50.601,3	41.787,6	4.467,4	4.346,3	50.601,3
31 Mar. 2021	15.794,1	3.960,0	3.261,0	29.969,3	-869,0	1.936,6	54.052,0	44.774,9	4.547,8	4.729,3	54.052,0
30 Haz. 2021	16.290,4	4.385,5	3.356,2	31.432,4	-865,8	2.293,6	56.892,3	46.859,3	4.925,0	5.108,0	56.892,3
30 Eyl. 2021	17.307,8	4.631,1	3.492,7	32.151,5	-883,6	2.700,1	59.399,6	48.804,6	5.083,8	5.511,2	59.399,6
31 Ara. 2021	24.213,2	6.838,7	4.955,2	42.006,0	-962,0	2.591,9	79.643,0	66.179,1	7.423,0	6.040,9	79.643,0
31 Mar. 2022	27.036,1	8.405,2	5.439,3	45.161,9	-985,2	3.248,4	88.305,7	73.368,1	4.547,8	8.086,3	88.305,7
30 Haz. 2022	30.404,8	9.786,2	6.038,5	48.836,3	-1.016,9	3.477,8	97.526,7	80.962,9	8.945,9	7.617,9	97.526,7
30 Eyl. 2022	35.986,0	12.224,6	6.870,7	50.868,3	-1.117,3	4.301,9	109.134,2	90.576,0	10.049,0	8.509,2	109.134,2
31 Ara. 2022	42.632,9	15.443,2	7.975,1	56.587,2	-1.309,5	4.002,7	125.331,6	104.324,5	11.728,2	9.278,9	125.331,6

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.21: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar.2019	254,5	2,4	3,9	0,0	100,6	11.896,4	38,4	20,2	4.672,6	452,9	0,4	8,3	0,0	1.288,0	18.738,6
30 Haz. 2019	250,3	0,9	4,2	0,0	96,9	12.364,5	37,2	20,8	4.685,9	493,2	0,3	8,7	0,0	1.281,7	19.244,6
30 Eyl. 2019	243,0	1,9	3,8	0,0	89,5	12.274,1	32,8	20,7	4.631,6	541,6	0,0	8,4	0,0	1.212,9	19.060,3
31 Ara. 2019	268,4	1,7	4,2	0,0	124,7	13.782,8	40,6	21,5	5.075,2	556,6	0,1	0,0	0,0	1.232,0	21.107,8
31 Mar. 2020	293,9	1,3	4,5	0,0	126,5	14.145,7	43,3	23,1	5.353,7	508,8	0,0	0,0	0,0	1.483,8	21.984,6
30 Haz. 2020	183,2	0,7	4,7	0,0	131,2	14.815,7	64,8	23,7	5.629,1	576,5	0,0	0,0	0,0	1.577,1	23.006,7
30 Eyl. 2020	217,1	0,3	5,2	0,0	173,2	16.623,8	73,5	26,0	6.288,5	639,6	0,0	5,4	0,0	1.757,7	25.810,2
31 Ara 2020	263,3	0,0	5,4	73,4	208,6	18.868,7	87,2	24,8	6.329,0	703,4	0,0	5,0	0,0	633,6	27.202,4
31 Mar. 2021	296,3	0,0	5,6	81,8	216,4	19.929,9	94,2	27,3	6.512,4	687,2	0,2	5,7	0,0	578,4	28.435,4
30 Haz. 2021	335,1	0,0	5,7	86,2	221,9	20.909,0	98,8	28,4	6.757,2	837,6	0,0	0,0	0,0	639,3	29.919,2
30 Eyl. 2021	381,9	0,0	5,7	87,8	214,9	21.525,5	92,8	28,9	6.650,9	909,4	0,0	3,1	0,0	711,2	30.612,1
31 Ara. 2021	564,5	0,0	0,7	130,4	293,7	30.433,5	95,2	38,9	7.472,4	1.004,6	0,0	4,5	0,0	382,4	40.420,8
31 Mar. 2021	673,3	0,0	0,8	145,3	312,5	32.764,9	109,1	45	7.727,5	1.049,3	0,1	5,1	0,0	647,2	43.479,8
30 Haz. 2022	796,0	0,0	0,8	297,4	275,3	35.361,6	102,9	50,3	8.175,0	1.320,1	0,1	0,0	0,0	655,6	47.035,1
30 Eyl. 2022	901,9	13,0	0,9	329,9	286,9	36.259,2	113,4	55,3	8.606,6	1.504,1	0,1	0,0	0,0	885,6	48.956,9
31 Ara. 2022	1.115,8	10,0	2,6	336,6	290,1	40.001,4	234,0	55,7	9.376,5	1.770,5	0,1	0,0	0,0	754,1	53.947,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.22: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2019	168,7	2,4	0,1	0,0	59,6	4.753,7	38,4	4,3	2.567,0	450,1	0,3	0,0	0,0	772,6	8.817,2
30 Haz. 2019	158,7	0,9	0,1	0,0	56,4	4.873,0	37,2	4,5	2.608,4	489,7	0,3	0,0	0,0	762,3	8.991,5
30 Eyl. 2019	151,5	1,9	0,1	0,0	51,3	4.915,3	32,8	4,8	2.666,9	537,7	0,0	0,0	0,0	746,1	9.108,4
31 Ara. 2019	172,3	1,7	0,1	0,0	46,6	5.580,3	40,6	4,7	2.906,8	552,0	0,1	0,0	0,0	667,6	9.972,8
31 Mar. 2020	182,0	1,3	0,1	0,0	42,6	5.537,4	43,3	4,5	3.156,0	506,1	0,0	0,0	0,0	766,5	10.239,8
30 Haz. 2020	96,6	0,8	0,1	0,0	40,9	5.738,4	64,8	4,3	3.326,6	574,8	0,0	0,0	0,0	874,6	10.721,9
30 Eyl. 2020	121,9	0,3	0,1	0,0	36,9	6.332,7	73,5	4,0	3.702,6	637,1	0,0	0,0	0,0	991,5	11.900,6
31 Ara. 2020	156,8	0,0	0,0	0,0	32,2	8.155,9	87,2	4,0	3.808,2	701,4	0,0	0,0	0,0	394,9	13.340,6
31 Mar. 2021	166,6	0,0	0,0	0,0	28,6	7.999,3	94,2	3,8	3.762,6	685,1	0,2	0,0	0,0	308,9	13.049,3
30 Haz. 2021	192,2	0,0	0,0	0,0	26,3	7.978,6	98,8	3,8	3.830,0	834,4	0,0	0,0	0,0	323,3	13.287,4
30 Eyl. 2021	239,5	0,0	0,0	0,0	22,8	8.181,4	92,8	3,7	3.884,7	904,9	0,0	0,0	0,0	379,0	13.708,8
31 Ara. 2021	296,4	0,0	0,0	0,0	22,4	9.568,8	95,2	3,7	3.987,3	1.000,1	0,0	0,0	0,0	256,4	15.230,3
31 Mar. 2022	360,5	0,0	0,0	0,0	18,7	9.813,4	109,1	3,4	4.067,8	1.043,4	0,0	0,0	0,0	439,4	15.855,6
30 Haz. 2022	452,5	0,0	0,0	0,0	16,9	10.410,4	102,9	3,3	4.389,6	1.311,8	0,1	0,0	0,0	419,8	17.107,3
30 Eyl. 2022	550,6	13,0	0,0	0,0	12,8	10.670,5	113,4	2,8	4.864,1	1.491,3	0,1	0,0	0,0	554,0	18.272,6
31 Ara. 2022	685,1	10,0	0,0	0,0	10,1	12.493,6	234,0	2,6	5.488,6	1.758,2	0,1	0,0	0,0	464,8	21.147,1

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.23: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31.Mar.2019	85,7	0,0	3,8	0,0	40,9	7.142,7	0,0	15,8	2.105,5	2,8	0,0	8,3	0,0	515,5	9.921,4
30 Haz. 2019	91,6	0,0	4,2	0,0	40,5	7.491,4	0,0	16,2	2.077,5	3,5	0,0	8,6	0,0	519,4	10.253,1
30 Eyl. 2019	91,4	0,0	3,7	0,0	38,3	7.358,8	0,0	15,9	1.964,7	3,9	0,0	8,5	0,0	466,7	9.951,9
31 Ara. 2019	96,1	0,0	4,2	0,0	78,1	8.202,4	0,0	16,8	2.168,4	4,6	0,0	0,0	0,0	564,4	11.135,0
31 Mar. 2020	111,9	0,0	4,4	0,0	83,9	8.608,4	0,0	18,6	2.197,7	2,7	0,0	0,0	0,0	717,2	11.744,8
30 Haz. 2020	86,6	0,0	4,6	0,0	90,2	9.077,3	0,0	19,4	2.302,5	1,7	0,0	0,0	0,0	702,5	12.284,8
30 Eyl. 2020	95,2	0,0	5,2	0,0	136,3	10.291,1	0,0	22,0	2.585,9	2,5	0,0	5,3	0,0	766,1	13.909,6
31 Ara. 2020	106,5	0,0	5,3	73,4	176,4	10.712,7	0,0	20,9	2.520,8	2,0	0,0	5,0	0,0	238,7	13.861,7
31 Mar. 2021	129,7	0,0	5,6	81,8	187,8	11.930,6	0,0	23,5	2.749,8	2,1	0,0	5,7	0,0	269,5	15.386,1
30 Haz. 2021	142,9	0,0	5,7	86,2	195,6	12.930,4	0,0	24,6	2.927,2	3,2	0,0	0,0	0,0	316,0	16.631,8
30 Eyl. 2021	142,5	0,0	5,6	87,8	192,0	13.344,1	0,0	25,2	2.766,3	4,5	0,0	3,1	0,0	332,2	16.903,3
31 Ara. 2021	268,1	0,0	0,6	130,4	271,2	20.864,7	0,0	35,2	3.485,1	4,6	0,0	4,5	0,0	126,1	25.190,5
31 Mar. 2022	312,8	0,0	0,8	145,3	293,8	22.951,5	0,0	41,5	3.659,7	5,9	0,0	5,1	0,0	207,7	27.624,2
30 Haz. 2022	343,5	0,0	0,9	297,4	258,3	24.951,2	0,0	47,0	3.785,4	8,2	0,0	0,0	0,0	235,9	29.927,8
30 Eyl. 2022	351,4	0,0	0,9	329,9	274,1	25.588,6	0,0	52,5	3.742,5	12,8	0,0	0,0	0,0	331,6	30.684,3
31 Ara. 2022	430,7	0,0	2,6	336,6	280,0	27.507,8	0,0	53,1	3.887,9	12,3	0,0	0,0	0,0	289,3	32.800,3

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.24: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
31 Mar. 2019	5.294,3	5,86	13.444,2	4,53	18.738,6	4,91
30 Haz. 2019	5.588,7	5,56	13.655,9	1,57	19.244,6	2,70
30 Eyl. 2019	5.575,4	-0,23	13.484,9	-1,25	19.060,3	-0,96
31 Ara. 2019	5.969,9	7,07	15.137,9	12,26	21.107,8	10,74
31 Mar. 2020	6.074,6	1,75	15.910,0	5,10	21.984,6	4,15
30 Haz. 2020	5.888,5	-3,06	17.118,2	7,59	23.006,7	4,65
30 Eyl. 2020	6.172,6	4,82	19.637,6	14,72	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	6.357,0	2,99	20.845,4	6,15	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	6.726,7	5,82	21.708,7	4,14	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	7.099,1	5,54	22.820,1	5,12	29.919,2	5,22
30 Eyl. 2021	7.474,2	5,28	23.137,9	1,39	30.612,1	2,32
31 Ara. 2021	10.454,8	39,88	29.966,0	29,51	40.420,8	32,04
31 Mar. 2022	11.644,9	11,38	31.834,9	6,24	43.479,8	7,57
30 Haz. 2022	12.920,7	10,96	34.114,4	7,16	47.035,1	8,18
30 Eyl. 2022	13.433,2	3,97	35.523,7	4,13	48.956,9	4,09
31 Ara. 2022	15.303,2	13,92	38.644,2	8,78	53.947,4	10,19

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.25: Krediler - Kamu Özel Ayrımı (Milyon TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Özel Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
31 Mar. 2019	4.118,0	2,05	14.620,6	5,74	18.738,6	4,91
30 Haz. 2019	4.186,5	1,66	15.058,1	2,99	19.244,6	2,70
30 Eyl. 2019	4.159,5	-0,64	14.900,8	-1,04	19.060,3	-0,96
31 Ara. 2019	4.850,4	16,61	16.257,4	9,1	21.107,8	10,74
31 Mar. 2020	4.905,1	1,13	17.079,5	5,06	21.984,6	4,15
30 Haz. 2020	4.750,8	-3,15	18.255,9	6,89	23.006,7	4,65
30 Eyl. 2020	5.063,4	6,58	20.746,8	13,64	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	5.494,7	8,52	21.707,7	4,63	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	5.542,6	0,87	22.892,8	5,46	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	5.504,3	-0,69	24.414,9	6,65	29.919,2	5,22
30 Eyl. 2021	5.696,7	3,50	24.915,4	2,05	30.612,1	2,32
31 Ara. 2021	7.510,6	31,84	32.910,2	32,09	40.420,8	32,04
31 Mar. 2022	8.078,4	7,56	35.401,4	7,57	43.479,8	7,57
30 Haz. 2022	8.503,2	5,26	38.531,9	8,84	47.035,1	8,18
30 Eyl. 2022	8.860,0	4,20	40.096,9	4,06	48.956,9	4,09
31 Ara. 2022	9.707,1	9,56	44.240,3	10,33	53.947,4	10,19

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.26: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
31 Mar. 2019	16.081,0	804,7	1.189,0	432,4	231,4	18.738,6
30 Haz. 2019	16.543,1	814,6	1.208,1	432,7	246,1	19.244,6
30 Eyl. 2019	16.298,2	842,4	1.210,5	454,9	254,3	19.060,3
31 Ara. 2019	18.237,2	895,8	1.282,0	439,6	253,2	21.107,8
31 Mar. 2020	19.072,6	759,7	1.283,8	597,1	271,4	21.984,6
30 Haz. 2020	19.988,8	934,7	1.343,2	434,5	305,5	23.006,7
30 Eyl. 2020	22.650,8	1.026,7	1.328,8	464,1	339,8	25.810,2
31 Ara. 2020	24.007,0	1.044,9	1.341,5	466,4	342,6	27.202,4
31 Mar. 2021	25.257,5	1.052,7	1.321,6	463,4	340,2	28.435,4
30 Haz. 2021	26.408,3	1.143,1	1.443,2	563,1	361,5	29.919,2
30 Eyl. 2021	27.071,5	1.172,0	1.481,9	528,0	358,7	30.612,1
31 Ara. 2021	36.866,2	1.284,9	1.414,9	506,8	348,0	40.420,8
31 Mar. 2022	39.797,7	1.325,5	1.438,7	549,8	368,1	43.479,8
30 Haz. 2022	42.949,4	1.526,3	1.515,3	602,3	441,8	47.035,1
30 Eyl. 2022	44.614,6	1.548,1	1.538,7	653,7	601,8	48.956,9
31 Ara. 2022	49.280,6	1.536,3	1.646,5	711,6	772,5	53.947,5

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.27: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artışı Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
31 Mar. 2019	1.265,6	795,8	1,7	158,4	235,9	849,3	3.306,7
30 Haz. 2019	1.315,3	923,6	2,0	158,4	518,1	576,7	3.494,1
30 Eyl. 2019	1.329,1	923,6	2,2	150,1	749,2	564,3	3.718,5
31 Ara. 2019	1.332,3	929,0	3,0	168,4	808,9	558,8	3.800,4
31 Mar. 2020	1.332,7	1.088,4	3,0	173,8	183,5	1.166,5	3.947,9
30 Haz. 2020	1.398,9	1.207,3	3,0	181,0	329,2	899,1	4.018,5
30 Eyl. 2020	1.401,4	1.366,6	3,6	215,0	513,0	737,5	4.237,1
31 Ara. 2020	1.470,7	1.369,1	10,4	220,2	671,1	725,9	4.467,4
31 Mar. 2021	1.492,6	1.693,2	10,4	256,9	301,7	974,5	4.729,3
30 Haz. 2021	1.506,1	1.842,6	10,4	262,5	639,7	846,7	5.108,0
30 Eyl. 2021	1.515,8	1.846,6	10,4	261,6	1.038,7	838,1	5.511,2
31 Ara. 2021	1.542,4	2.672,2	11,5	378,5	1.436,3	0,00	6.040,9
31 Mar. 2022	1.989,1	3.246,3	11,5	479,8	532,9	591,7	6.851,3
30 Haz. 2022	2.019,3	3.714,7	11,5	498,4	1.311,7	62,3	7.617,9
30 Eyl. 2022	2.028,1	3.766,2	11,5	510,8	2.192,6	0,0	8.509,2
31 Ara. 2022	2.316,1	3.693,6	11,5	554,4	2.703,3	0,0	9.278,9

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.28: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)

Tarih	Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	Özel Sermayeli Bankalar	Şube Bankaları	Bankacılık Sektörü	Yasal Sınır
31 Mar.2019	16,74	15,08	21,64	17,79	10,00
30 Haz. 2019	18,14	15,43	22,04	18,29	10,00
30 Eyl. 2019	19,11	15,88	22,89	19,02	10,00
31 Ara. 2019	14,63	14,02	21,98	17,05	10,00
31 Mar. 2020	16,13	13,58	21,41	16,90	10,00
30 Haz. 2020	15,97	14,13	20,81	16,92	10,00
30 Eyl. 2020	14,65	12,67	19,81	15,69	10,00
31 Ara. 2020	13,25	12,58	21,25	15,91	10,00
31 Mar. 2021	13,76	12,4	21,50	15,93	10,00
30 Haz. 2021	14,33	12,42	22,32	16,31	10,00
30 Eyl. 2021	16,07	12,82	22,97	17,05	10,00
31 Ara. 2021	14,14	13,10	22,42	16,66	10,00
31 Mar. 2022	16,1	12,64	24,48	17,5	10,00
30 Haz. 2022	18,74	10,92	23,36	17,67	10,00
30 Eyl. 2022	20,90	11,69	22,72	17,26	10,00
31 Ara. 2022	16,28	10,04	21,26	15,33	10,00

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.29: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
31 Mar.2019	982,5	611,8	161,0	230,4	235,9
30 Haz.2019	2.016,4	1.256,0	320,2	480,4	518,1
30 Eyl. 2019	3.009,6	1.893,7	481,1	734,8	749,2
31 Ara. 2019	3.862,6	2.437,9	674,3	1.057,0	808,9
31 Mar. 2020	800,2	449,8	153,9	278,2	183,4
30 Haz. 2020	1.534,2	822,1	280,1	557,7	329,2
30 Eyl. 2020	2.364,0	1.227,2	445,7	826,3	513,0
31 Ara. 2020	3.303,4	1.715,8	636,8	1.154,5	671,2
31 Mar. 2021	1.143,6	626,0	156,4	295,6	301,7
30 Haz. 2021	2.398,6	1.327,8	350,3	618,0	639,7
30 Eyl. 2021	3.707,8	2.052,4	599,0	960,5	1.038,7
31 Ara. 2021	5.271,7	2.864,1	894,0	1.411,5	1.436,3
31 Mar. 2022	1.562,1	801,9	343,0	484,1	532,9
30 Haz. 2022	3.343,7	1.652,7	744,4	1.051,1	1.311,7
30 Eyl. 2022	5.364,7	2.576,7	1.236,8	2.432,3	2.192,6
31 Ara. 2022	7.738,2	3.632,4	1.923,1	3.425,6	2.703,3

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.30: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2019	3.866,9	13.793,4	6.513,5	1.252,6	3.022,6	28.449,2
30 Haz. 2019	4.145,1	14.244,0	6.921,1	1.181,2	3.101,0	29.572,1
30 Eyl. 2019	4.434,0	15.666,3	5.869,5	1.266,9	2.988,1	30.224,8
31 Ara. 2019	4.708,0	16.982,2	6.462,1	1.279,5	3.405,5	32.837,3
31 Mar. 2020	5.137,6	17.532,5	6.497,2	1.455,7	3.621,8	34.244,8
30 Haz. 2020	5.941,1	17.907,7	6.401,0	1.404,7	3.592,6	35.247,1
30 Eyl. 2020	6.915,4	19.916,4	7.380,5	1.630,5	4.274,2	40.117,0
31 Ara. 2020	7.760,1	20.730,7	7.533,1	1.478,6	4.285,1	41.787,6
31 Mar. 2021	7.393,7	23.427,2	8.068,0	1.486,6	4.399,4	44.774,9
30 Haz. 2021	7.894,5	24.161,5	8.521,6	1.576,9	4.704,8	46.859,3
30 Eyl. 2021	8.914,9	25.099,8	8.467,0	1.481,6	4.841,3	48.804,6
31 Ara. 2021	12.946,1	32.873,1	10.756,5	1.998,1	7.605,3	66.179,1
31 Mar. 2022	14.893,2	36.390,0	11.440,2	2.622,5	8.022,3	73.368,1
30 Haz. 2022	18.722,7	38.786,8	12.282,8	2.862,0	8.308,6	80.962,9
30 Eyl. 2022	23.227,1	40.888,7	14.883,1	2.828,3	8.748,8	90.576,0
31 Ara. 2022	28.850,6	44.991,4	17.907,2	2.816,9	9.758,4	104.324,5

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.31: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar.2019	1.445,6	5.624,1	3.000,2	383,9	274,6	10.728,4
30 Haz. 2019	1.544,0	5.856,2	3.249,2	310,3	378,3	11.338,0
30 Eyl. 2019	1.706,6	7.007,0	2.710,2	382,1	365,3	12.171,2
31 Ara. 2019	1.886,9	7.486,7	2.881,9	333,9	424,9	13.014,3
31 Mar. 2020	1.851,9	7.453,7	2.959,1	406,0	433,9	13.104,6
30 Haz. 2020	2.234,8	7.703,7	2.804,3	381,3	297,5	13.421,6
30 Eyl. 2020	2.330,6	7.876,7	3.235,2	260,3	371,6	14.074,4
31 Ara. 2020	2.855,1	8.032,8	3.111,7	188,3	329,7	14.517,6
31 Mar. 2021	2.331,7	9.052,9	3.127,0	211,8	191,8	14.915,2
30 Haz. 2021	2.322,3	9.098,3	3.374,6	251,3	220,2	15.266,7
30 Eyl. 2021	2.442,9	9.362,6	3.387,2	343,2	234,1	15.770,0
31 Ara. 2021	2.532,0	9.273,2	2.916,9	335,0	251,8	15.308,9
31 Mar. 2022	2.962,5	9.752,7	3.024,2	282,7	223,0	16.245,1
30 Haz. 2022	3.490,3	9.374,7	3.106,6	282,5	199,9	16.454,0
30 Eyl. 2022	4.329,8	9.538,8	3.587,9	125,2	205,6	17.787,3
31 Ara. 2022	5.717,7	10.409,4	4.151,8	144,2	328,8	20.751,9

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.32: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Mar. 2019	2.421,3	8.169,3	3.513,4	868,7	2.748,1	17.720,8
30 Haz. 2019	2.601,2	8.367,8	3.671,9	870,9	2.722,4	18.234,2
30 Eyl. 2019	2.727,4	8.659,3	3.159,3	884,8	2.622,8	18.053,6
31 Ara. 2019	2.821,1	9.495,5	3.580,1	945,6	2.980,6	19.822,9
31 Mar. 2020	3.285,7	10.078,8	3.538,1	1.049,7	3.187,9	21.140,2
30 Haz. 2020	3.706,3	10.203,9	3.596,8	1.023,4	3.295,1	21.825,5
30 Eyl. 2020	4.584,9	12.039,7	4.145,3	1.370,2	3.902,5	26.042,6
31 Ara. 2020	4.905,0	12.698,0	4.421,3	1.290,3	3.955,4	27.270,0
31 Mar. 2021	5.062,0	14.374,3	4.941,0	1.274,8	4.207,6	29.859,7
30 Haz. 2021	5.572,3	15.063,2	5.147,0	1.325,5	4.484,6	31.592,6
30 Eyl. 2021	6.472,1	15.737,1	5.079,8	1.138,3	4.607,3	33.034,6
31 Ara. 2021	10.414,2	23.599,9	7.839,6	1.663,0	7.353,5	50.870,2
31 Mar. 2022	11.930,7	26.637,2	8.416,0	2.340,0	7.799,3	57.123,1
30 Haz. 2022	15.232,4	29.412,1	9.176,2	2.579,6	8.107,6	64.508,9
30 Eyl. 2022	18.897,3	31.349,9	11.295,2	2.703,1	8.543,2	72.788,7
31 Ara. 2022	23.132,9	34.582,0	13.755,4	2.672,7	9.429,6	83.572,6

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.33: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar.2019	2.103,5	5.251,0	20.574,6	520,1	2.163,6	30.612,9
30 Haz. 2019	2.260,8	5.434,1	21.290,5	586,7	2.190,3	31.762,4
30 Eyl. 2019	2.860,6	5.626,8	21.283,5	453,9	2.270,1	32.494,9
31 Ara. 2019	2.624,6	6.457,5	23.316,5	438,7	2.436,6	35.273,9
31 Mar. 2020	2.686,8	6.658,6	24.349,3	550,2	2.218,6	36.463,5
30 Haz. 2020	2.327,0	6.933,8	25.385,3	601,0	2.209,9	37.457,0
30 Eyl. 2020	2.612,3	7.913,7	28.910,3	680,7	2.517,5	42.634,5
31 Ara. 2020	3.184,6	8.630,3	29.453,4	519,3	2.531,0	44.318,6
31 Mar. 2021	3.162,6	8.752,3	32.055,9	804,1	2.786,7	47.561,4
30 Haz. 2021	2.917,8	9.092,3	33.980,6	868,5	2.894,9	49.754,1
30 Eyl. 2021	2.821,0	10.051,6	34.919,8	1.012,2	2.785,5	51.590,1
31 Ara. 2021	3.797,4	13.675,2	47.406,0	1.300,5	4.253,6	70.432,7
31 Mar. 2022	4.124,3	15.220,0	52.713,4	1.310,4	4.217,5	77.585,6
30 Haz. 2022	3.850,7	17.873,1	57.828,7	1.410,4	4.652,3	85.615,2
30 Eyl. 2022	3.968,9	21.453,9	63.594,9	1.558,3	5.148,6	95.724,6
31 Ara. 2022	4.367,7	25.888,3	72.404,4	1.664,1	6.081,6	110.406,1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.34: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar. 2019	1.437,6	1.533,1	7.517,8	239,9	478,2	11.206,7
30 Haz. 2019	1.602,7	1.681,0	7.783,8	270,4	302,4	11.640,3
30 Eyl. 2019	2.215,4	1.769,8	8.062,0	124,0	257,1	12.428,3
31 Ara. 2019	2.026,4	2.129,7	8.712,8	145,4	378,2	13.392,5
31 Mar. 2020	2.037,2	2.199,8	8.710,8	156,8	244,7	13.349,3
30 Haz. 2020	1.635,3	2.404,5	9.110,0	271,8	243,5	13.665,1
30 Eyl. 2020	1.806,1	2.651,4	9.299,9	317,0	322,2	14.396,6
31 Ara. 2020	2.400,8	2.603,7	9.203,5	309,6	345,2	14.862,8
31 Mar. 2021	2.292,6	2.474,6	9.801,4	346,5	340,0	15.255,1
30 Haz. 2021	2.004,8	2.673,4	10.208,5	380,0	122,6	15.389,3
30 Eyl. 2021	1.858,3	3.002,1	10.405,1	504,5	193,0	15.963,0
31 Ara. 2021	2.440,1	2.665,2	9.645,0	558,7	739,4	16.048,4
31 Mar. 2022	2.433,9	3.056,1	10.259,0	496,1	418,9	16.664,0
30 Haz. 2022	2.019,2	3.359,2	10.547,0	528,6	655,7	17.109,7
30 Eyl. 2022	2.313,7	3.848,2	11.007,4	618,0	1.071,5	18.858,8
31 Ara. 2022	2.445,3	5.180,1	12.530,3	596,2	1.963,1	22.715,0

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.35: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Mar.2019	665,9	3.717,8	13.056,9	280,2	1.685,4	19.406,2
30 Haz. 2019	658,1	3.753,1	13.506,7	316,2	1.887,9	20.122,1
30 Eyl. 2019	645,1	3.857,0	13.221,5	329,9	2.013,0	20.066,5
31 Ara. 2019	598,2	4.327,8	14.603,6	293,4	2.058,3	21.881,3
31 Mar. 2020	649,6	4.458,8	15.638,5	393,4	1.973,9	23.114,2
30 Haz. 2020	691,7	4.529,3	16.275,3	329,1	1.966,4	23.791,8
30 Eyl. 2020	806,2	5.262,2	19.610,4	363,7	2.195,3	28.237,8
31 Ara. 2020	783,9	6.026,6	20.249,9	209,7	2.185,7	29.455,8
31 Mar. 2021	870,0	6.277,7	22.254,5	457,6	2.446,7	32.306,5
30 Haz. 2021	913,0	6.419,0	23.772,0	488,6	2.772,2	34.364,8
30 Eyl. 2021	962,6	7.049,6	24.514,7	507,7	2.592,5	35.627,1
31 Ara. 2021	1.357,3	11.010,0	37.761,0	741,9	3.514,1	54.384,3
31 Mar. 2022	1.690,5	12.163,9	42.454,4	814,2	3.798,6	60.921,6
30 Haz. 2022	1.831,5	14.513,9	47.281,7	881,8	3.996,6	68.505,5
30 Eyl. 2022	1.655,2	17.605,7	52.587,5	940,3	4.077,1	76.865,8
31 Ara. 2022	1.922,4	20.708,2	59.874,1	1.067,9	4.118,5	87.691,1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.36: Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Çeyrek	M1	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M2	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M3	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim
2018	I	4.826,2	28,53	22.844,7	26,78	24.492,6	27,50
	II	5.342,4	36,75	24.489,5	31,17	26.341,2	31,27
	III	6.244,7	51,34	28.565,7	43,93	30.698,9	44,53
	IV	5.726,7	30,05	26.846,9	26,75	28.868,4	26,67
2019	I	6.297,8	30,49	29.051,7	27,17	31.226,9	27,50
	II	6.581,7	23,20	30.066,1	22,77	32.390,9	22,97
	III	6.775,1	8,49	30.109,1	5,40	33.243,7	8,29
	IV	7.386,0	28,97	33.164,4	23,53	35.890,4	24,32
2020	I	7.872,2	25,00	34.635,5	19,22	37.612,4	20,45
	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.461,4	32,89	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24
	III	12.381,7	27,32	49.727,0	22,23	52.622,7	20,18
	IV	17.349,1	72,16	67.053,5	60,25	71.396,0	57,61
2022	I	19.759,9	88,88	74.364,7	64,82	78.623,5	61,69
	II	23.814,8	111,55	82.490,8	73,09	86.691,6	71,19
	III	28.312,8	128,67	92.082,7	85,18	96.243,4	82,89
	IV	34.326,7	97,86	105.913,6	57,95	111.344,3	55,95

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.37: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDITWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNIVERSAL BANK LTD.
12	BANKMARE LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	HIGHRISE BANK LTD.
16	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.
17	T. HALK BANKASI A.Ş.
18	T. İŞ BANKASI A.Ş.
19	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
20	ALBANK LTD.
21	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.38: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
GSYH (Cari Fiyatlarla Milyon TL)	8.858,5	10.222,4	11.601,2	14.544,8	18.324,2	21.395,4	21.407,5	30.143,7	33.229,1 ^(H)
GSYH (Milyon ABD doları)	4.040,2	3.749,0	3.837,9	3.983,8	3.790,8	3.766,8	3.048,6	3.385,8	4.466,9 ^(H)
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	33.127,8	37.413	42.022	51.799	64.178	71.851,4	70.606,2	99.080,5	n.a
Fert Başına GSMH (ABD doları)	15.109	13.721	13.902	14.187	13.277	12.649	10.055	11.129	14.033,4 ^(H)
Enflasyon Oranı (%)	6,5	7,8	10,2	14,7	29,9	11,6	15,0	46,1	94,5
İhracat (Milyon ABD doları) (1)	134,0	118,1	105,5	105,6	100,9	82,5	101,1	128,6	68,2*
İthalat (Milyon ABD doları)	1.538,8	1.500,6	1.557,2	1.778,4	1.816,4	1.587,9	1.319,6	1.572,1	720,3*
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-1.404,8	-1.382,5	-1.415,2	-1.672,8	-1.715,5	-1.505,4	-1.218,5	-1.443,5	-652,1*
İhracat / İthalat (%)	7,5	7,9	6,9	5,9	5,6	5,2	7,7	8,2	9,5*
Gelen Turist Sayısı	1.366.007	1.483.244	1.577.073	1.734.330	1.759.625	1.749.979	388.837	552.312	1.415.066
a) Türkiye	1.020.577	1.110.795	1.218.232	1.324.248	1.359.420	1.358.465	307.717	438.700	1.117.675
b) Diğer	345.430	372.449	358.841	410.082	400.205	391.514	81.120	113.612	297.391
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	691,6	697,7	714,4	864,9	912,4	954,5	165,4	1.066,0 ^(H)	1.116,7 ^(H)
İstihdam	103.149	112.811	118.387	120.999	132.411	138.438	132.883	125.739	153.710 ^(H)
İşsiz Sayısı	9.320	9.043	8.075	7.452	9.872	9.317	14.950	10.646	n.a
İşsizlik Oranı (%)	8,3	7,4	6,4	5,8	6,9	6,3	10,1	7,8	5,9 ^(H)
Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus (2)	289.252	299.514	307.255	314.169	347.340	357.216	359.108	365.474	n.a
Nüfus (Projeksiyon) (3)	320.884	331.432	339.478	351.965	372.486	382.230	382.836	390.745	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	3,8	3,9	2,4	3,7	5,8	2,6	1,6	n.a	n.a

Kaynak: DPÖ, KKTOMB, İstatistik Kurumu, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi

^(H)Hedef

*: Ocak-Mayıs dönemi verileri

1) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

2) Fert Başına GSMH hesaplamasında DPÖ ortalama Amerikan doları (USD) kuru baz alınmıştır.

3) Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus: Hane halkı İş Gücü Anketi yoluyla elde edilen, okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapisane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

4) Nüfus (Projeksiyon) 2011 yılında yapılan nüfus sayımı verileri kullanılarak yapılan 2012-2021 projeksiyon verileridir. Fert Başına GSMH hesaplamasında bu nüfus sayıları kullanılmaz. Fert Başına GSMH hesaplamasında kullanılan nüfus: (yıl ortası nüfus) + (yurtdışında okuyan KKTC'li öğrenciler) – (KKTC'de okuyan TC uyruklu öğrenciler + diğer ülke vatandaşı öğrenciler)

Tablo B.39: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^(H)
1. Tarım	366,4	386,5	405,0	489,3	552,5	647,6	658,8	1.139,4	1.171,2	1.279,8	2.525,8	2.330,4
2. Sanayi	558,5	587,1	636,6	779,7	937,7	1.064,7	1.413,3	1.537,9	1.675,7	2.064,4	2.273,9	2.811,9
3. İnşaat	408,5	335,8	370,7	370,2	480,5	511,6	836,4	1.081,4	1.235,1	2.054,6	2.247,8	1.686,4
4. Ticaret - Turizm	1.216,8	1.385,3	1.527,9	1.829,1	2.012,9	2.280,6	2.921,8	3.814,5	4.746,7	2.746,6	4.153,8	8.089,9
5. Ulaştırma - Haberleşme	553,1	642,9	711,4	788,0	896,6	965,3	1.156,6	1.339,0	1.564,7	1.370,7	2.764,2	2.474,8
6. Mali Müesseseler	472,6	506,0	579,7	637,4	719,4	887,6	1.007,7	1.486,4	1.717,3	1.685,6	2.678,8	2.460,6
7. Konut Gelirleri	274,4	305,8	358,2	398,9	456,2	535,3	655,6	896,3	1.102,4	1.356,9	2.206,5	1.801,1
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	727,5	801,8	891,6	1.026,1	1.422,6	1.679,9	2.289,8	2.889,9	2.819,4	2.755,2	4.272,0	5.186,3
9. Kamu Hizmetleri	1.294,3	1.294,9	1.349,9	1.603,6	1.715,2	1.850,1	2.193	2.461,1	3.441,7	4.146,0	4.670,8	3.551,0
10. İthalat Vergileri	637,0	709,1	775,9	936,4	971,8	1.178,3	1.411,5	1.678,1	1.921,2	1.947,7	2.350,1	2.836,5
11. GSYH	6.509,0	6.955,1	7.606,9	8.858,6	10.222,5	11.601,2	14.544,8	18.324,1	21.395,4	21.407,5	30.143,7	33.229,1
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	50,2	-39,3	-27,5	-18,2	-11,7	4,2	6,9	10,6	13,7	17,1	45,1	22,7
GSMH	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4	10.210,7	11.605,5	14.551,8	18.334,8	21.409,1	21.424,6	30.188,9	33.251,9

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

^(H)Hedef

Tablo B.40: Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ⁽¹⁾
1. Tarım	5,6	5,6	5,3	5,5	6,0	5,6	4,5	6,2	5,5	6,0	8,3	7,0
2. Sanayi	8,6	8,4	8,4	8,8	9,2	9,2	9,7	8,4	7,8	9,6	7,5	8,5
2.1. Taş Ocakçılığı	0,7	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7	0,9	1,0	0,9	1,3	2,2	-
2.2. İmalat Sanayi	2,5	2,8	2,9	3,1	3,7	3,7	3,3	3,0	2,8	2,5	2,2	-
2.3. Elektrik-Su	5,3	5,1	4,8	5,1	4,8	4,8	5,5	4,4	4,1	5,8	3,1	-
3. İnşaat	6,3	4,8	4,9	4,2	4,7	4,4	5,8	5,9	5,8	9,6	7,5	5,1
4. Ticaret - Turizm	18,7	19,9	20,1	20,6	19,7	19,7	20,1	20,8	22,2	12,8	13,8	24,3
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	11,1	11,4	11,2	12,3	10,7	11,0	11,1	11,2	10,5	10,3	10,4	18,3
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	7,6	8,5	8,9	8,3	9,0	8,7	9,0	9,6	11,7	2,5	3,4	6,1
5. Ulaştırma - Haberleşme	8,5	9,3	9,4	8,9	8,8	8,3	8,0	7,3	7,3	6,4	9,2	7,4
6. Mali Müesseseler	7,2	7,3	7,6	7,2	7,0	7,6	6,9	8,1	8,0	7,9	8,9	7,4
7. Konut Sahipliği	4,2	4,4	4,7	4,5	4,4	4,6	4,5	4,9	5,2	6,3	7,3	5,4
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	11,2	11,5	11,7	11,6	13,9	14,5	15,7	15,8	13,2	12,9	14,2	15,6
9. Kamu Hizmetleri	19,9	18,6	17,7	18,1	16,8	15,9	15,1	13,4	16,1	19,4	15,5	10,7
10. İthalat Vergileri	9,8	10,2	10,2	10,6	9,5	10,2	9,7	9,2	9,0	9,1	7,8	8,5
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

⁽¹⁾Tahmin

Tablo B.41: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^(H)	2022 ^(H)
1. Toplam Kaynaklar	6.849,7	7.141,1	7.664,8	8.866,0	9.470,2	10.499,0	13.476,9	17.697,2	20.152,0	24.088,1	25.081,4	29.701,5
2. Toplam Yatırımlar	1.266,5	1.175,5	1.147,8	1.276,7	1.598,5	1.791,2	2.836,0	2.844,8	4.102,7	4.979,0	4.451,1	5.087,0
3. Toplam Tüketim	5.583,1	5.965,6	6.516,9	7.589,3	7.871,7	8.707,8	10.640,9	14.852,4	16.332,9	19.109,1	20.630,2	24.614,5
4. Kamu Harcanabilir Geliri	1.059,2	1.491,8	1.341,3	1.688,9	2.123,1	2.317,2	3.451,1	4.332,4	5.791,0	4.390,5	5.957,8	6.636,5
5. Özel Harcanabilir Gelir	5.449,9	5.424,0	6.238,1	7.151,5	8.087,7	8.962,7	11.100,7	14.002,4	15.618,1	17.034,1	22.831,5	26.614,8
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	28,0	20,8	25,0	23,3	29,8	29,4	29,0	17,0	29,8	20,7	30,1	27,5
7. Toplam Yurt İçi Tasarruflar	976,1	950,3	1.062,5	1.251,0	2.339,0	2.572,1	3.910,9	3.482,4	5.076,2	2.315,5	8.159,0	8.636,7

Kaynak: DPÖ

^(T) Tahmin^(H) Hedef**Tablo B.42: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)**

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^(H)
1. Tarım	10,8	3,7	-1,6	4,8	14,5	-7,3	4,9	2,6	2,7	1,8	-1,5	1,9
2. Sanayi	3,4	-0,7	1,7	8,5	19,5	7,3	4,4	-12,4	-14,7	-15	16,8	4,5
3. İnşaat	3,3	-16,0	-0,3	-4,5	6,5	5,7	10,6	7,6	3,9	-25,6	23,0	6,7
4. Ticaret-Turizm	6,0	6,1	1,4	8,5	-0,8	4,8	9,0	0,4	-2,7	-35,6	5,4	5,3
5. Ulaştırma-Haberleşme	-4,3	5,7	2,0	3,2	5,7	1,8	6,9	3,5	0,2	2,3	-35,6	4,8
6. Mali Müesseseler	1,4	8,1	7,5	0,8	1,6	2,0	3,1	2,7	1,2	0,5	-2,0	5,0
7. Konut Sahipliği	3,9	3,7	3,2	2,6	3,0	3,5	3,8	4,6	5,0	3,6	3,8	3,2
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	4,3	1,5	2,3	8,8	9,5	3,6	7,7	5,3	1,3	-16,0	3,1	6,6
9. Kamu Hizmetleri	2,8	1,9	1,4	-0,1	0,1	-0,2	-0,8	1,3	3,7	-1,5	-5,5	6,1
10. İthalat Vergileri	3,9	8,9	-2,1	7,9	-9,6	9,0	0,5	2,4	3,6	-16,4	-26,1	3,2
11. GSYH	3,9	1,8	1,1	4,8	4,0	3,6	5,4	1,3	0,2	-16,2	3,9	5,0
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	27,1	-174,5	35,3	40,5	41,9	133,0	-38,4	23,3	10,9	4,4	94,4	1,4
GSMH	4,0	0,5	1,3	4,9	4,1	3,8	5,5	1,3	0,2	-16,2	4,0	5,0

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

^(H) Hedef

Tablo B.43: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)

	2019	2020	2021
1. Cari İşlemler Dengesi	443,02	-260,44	-47,47
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	0,00	-6,79	-15,90
3. Finans Hesabı Dengesi	-187,88	-424,71	-233,00
4. Net Hata ve Noksan	-469,11	-87,27	-205,39
5. Rezerv Varlıklar	161,79	70,21	-35,76

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.44: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim

Aylar	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ocak	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,00	2,09	-0,88	0,47	2,56	-0,22	0,53	1,70	0,48	5,48
Şubat	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46	4,43	-2,14	0,31	4,00	1,39	0,37	2,33	0,46	12,98
Mart	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66	5,02	-0,41	0,09	4,61	2,26	1,71	2,80	1,86	27,73
Nisan	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51	5,38	1,09	1,09	6,54	5,07	5,72	2,57	3,84	34,20
Mayıs	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	1,80	4,56	2,73	1,86	6,95	8,91	6,22	3,34	5,52	43,10
Haziran	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	3,30	4,89	3,18	2,33	7,68	12,11	7,57	4,38	8,83	56,76
Temmuz	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	3,21	5,15	1,90	3,23	9,29	14,64	8,72	6,44	11,26	64,93
Ağustos	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	4,17	5,77	2,72	4,00	9,75	24,29	9,12	8,87	14,09	70,38
Eylül	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	6,30	5,84	5,78	4,63	10,31	31,99	11,18	10,7	16,46	75,64
Ekim	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	7,89	7,69	7,39	5,85	11,32	34,08	10,71	11,86	20,23	81,64
Kasım	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	8,29	6,97	6,38	7,36	12,78	31,93	10,20	14,55	26,86	86,14
Aralık	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	10,22	6,49	7,78	10,19	14,68	29,96	11,66	15,03	46,09	94,51

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.45: KKTC ve TC Enflasyon Oranları

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8	2013	10,22	7,40
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0	2014	6,49	8,17
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5	2015	7,78	8,81
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8	2016	10,19	8,53
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4	2017	14,68	11,92
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3	2018	29,96	20,30
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7	2019	11,66	11,84
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7	2020	15,03	14,60
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4	2021	46,09	36,08
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1	2022	94,51	64,27
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5			
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4			
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB, İstatistik Kurumu

Tablo B.46: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100)

Ana Gruplar	Ana Mal ve Hizmet Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranları											
	2022											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	1,22	1,63	1,73	1,63	1,20	1,02	0,50	0,69	0,54	1,10	0,97	0,77
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	0,16	0,12	0,22	0,54	0,06	0,03	0,01	0,07	0,03	0,02	0,11	0,00
3. Giyim ve Ayakkabı	0,17	-0,09	-0,05	0,38	0,32	0,28	0,03	-0,13	0,01	0,99	0,16	0,42
4. Konut, Su, Elekt., Gaz ve Diğer Yakıtlar	2,05	0,46	4,08	0,89	-0,44	0,96	1,73	0,17	0,03	0,00	0,11	1,30
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	0,58	0,11	0,51	0,28	0,55	0,48	0,13	0,32	0,02	0,19	0,16	0,15
6. Sağlık	-0,02	0,49	0,13	0,06	0,12	0,13	0,51	0,17	0,08	0,07	0,05	0,40
7. Ulaştırma	0,85	1,00	2,96	0,66	0,55	3,53	-0,23	-0,67	-0,46	0,43	0,84	-0,75
8. Haberleşme	-0,04	0,01	0,10	0,03	0,04	0,21	0,27	0,04	-0,14	0,07	0,07	0,02
9. Eğlence ve Kültür	0,14	2,91	2,09	0,10	2,39	0,90	0,27	2,13	-0,44	0,46	0,26	0,80
10. Eğitim	-0,08	0,01	0,14	0,03	0,05	0,34	1,0	0,10	3,07	0,02	0,04	0,05
11. Lokanta ve Oteller	0,03	0,19	0,69	0,35	1,69	1,17	1,13	0,11	0,23	-0,04	-0,46	1,13
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	0,42	0,27	0,45	0,12	0,08	0,48	0,10	0,32	0,10	0,11	0,17	0,22
Genel	5,48	7,11	13,05	5,07	6,63	9,54	5,21	3,31	3,08	3,42	2,48	4,50

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.47: Asgari Ücret Gelişmeleri

Yıllar	Asgari Ücret (TL)	Uygulama Tarihi
1997	23.000.000	01.01.1997
1997	33.800.000	01.09.1997
1998	50.250.000	01.01.1998
1998	67.000.000	01.09.1998
1999	85.000.000	01.01.1999
1999	103.000.000	01.01.1999
2000	137.000.000	01.01.2000
2000	160.000.000	01.07.2000
2001	200.000.000	01.01.2001
2001	240.000.000	01.08.2001
2002	320.000.000	01.01.2002
2002	380.000.000	01.10.2002
2003	440.000.000	01.01.2003
2003	500.000.000	01.08.2003
2004	550.000.000	01.03.2004
2004	627.000.000	01.07.2004
2005	720	01.06.2005
2006	780	01.01.2006
2006	860	01.08.2006
2007	960	01.02.2007
2008	1.060	01.01.2008
2008	1.190	01.09.2008
2009	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013
2014	1.560	01.01.2014
2014	1.675	01.11.2014
2015	1.730	01.09.2015
2016	1.834	01.07.2016
2017	2.020	01.02.2017
2017	2.175	01.07.2017
2018	2.365	01.03.2018
2018	2.620	01.09.2018
2019	3.150	01.02.2019
2019	3.400	01.08.2019
2020	3.820	01.02.2020
2021	4.400	01.02.2021
2021	4.970	01.09.2021
2022	7.000	01.01.2022
2022	9.885	01.07.2022

Not: 2005 yılından itibaren TL'den 6 sıfır atılmıştır.

Tablo B.48: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Gazyağı
	95 Oktan	98 Oktan		
04.04.2019	5,41	5,51	5,01	4,95
08.08.2019	5,36	5,46	4,96	4,90
05.05.2020	4,96	5,06	4,56	4,50
18.06.2020	5,40	5,50	4,94	4,94
09.07.2020	5,78	5,88	5,32	5,29
08.05.2021	6,07	6,17	5,61	5,58
29.05.2021	6,51	6,64	6,04	5,95
22.06.2021	6,96	7,09	6,52	6,37
13.07.2021	7,45	7,60	6,91	6,67
24.08.2021	7,35	7,50	6,81	6,57
06.10.2021	7,84	7,99	7,30	7,27
28.10.2021	8,80	8,96	8,44	8,39
18.11.2021	9,17	9,30	8,78	8,75
07.12.2021	10,37	10,58	10,09	9,99
15.12.2021	11,65	11,89	11,23	11,13
28.01.2022	12,60	12,84	12,55	12,67
16.02.2022	13,70	13,94	13,55	13,36
04.03.2022	14,73	14,97	14,62	14,13
10.03.2022	18,75	19,00	21,07	19,47
17.03.2022	17,33	17,58	18,07	17,02
23.03.2022	18,57	18,82	20,88	20,12
15.04.2022	18,14	18,38	19,78	18,44
27.05.2022	23,54	23,81	22,19	21,58
09.06.2022	26,00	26,08	27,00	25,50
02.07.2022	24,86	25,14	25,73	24,45
08.07.2022	23,81	24,10	24,86	23,23
16.07.2022	22,52	22,82	24,86	23,23
23.07.2022	21,29	21,59	23,86	23,23
29.07.2022	22,26	22,57	25,47	25,00
03.08.2022	21,16	21,47	23,47	23,84
06.08.2022	19,64	19,95	23,47	23,84
10.08.2022	19,64	19,95	22,26	22,33
13.08.2022	20,75	21,06	23,99	23,70
23.08.2022	20,75	21,06	25,70	25,43
03.09.2022	18,42	18,73	24,70	25,43
07.09.2022	20,42	20,73	25,70	25,43
08.09.2022	20,42	20,73	24,44	25,43
10.09.2022	19,54	19,85	23,94	24,32
17.09.2022	20,29	20,60	23,69	24,16
24.09.2022	19,91	20,22	22,68	22,92
08.10.2022	20,90	21,21	24,92	23,82
15.10.2022	21,35	21,66	26,94	25,85
22.10.2022	20,87	21,18	26,10	25,10
29.10.2022	21,72	22,03	25,46	24,22
05.11.2022	22,80	23,11	25,46	24,22
19.11.2022	21,80	22,11	24,03	23,22
26.11.2022	20,50	20,81	22,73	22,60
03.12.2022	20,50	20,81	21,73	21,65
09.12.2022	18,50	18,81	20,43	20,35
16.12.2022	18,00	18,31	19,93	19,85
30.12.2022	18,57	18,88	20,54	20,27

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.49: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	5.572.694	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	58.878.076	8.678.585	1.014.857	39.821.898	9.873.712	116.267.128
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.4847	38.472.891	7.359.533	120.681.239
2014	78.446.382	8.304.840	835.323	40.583.800	5.814.745	133.985.090
2015	66.228.637	6.195.715	3.811.828	35.611.170	5.885.294	117.732.644
2016	65.926.162	10.664.066	893.816	23.981.854	4.022.010	105.487.908
2017	63.818.406	8.362.779	1.681.343	22.247.673	9.505.787	105.615.988
2018	52.127.770	10.376.400	2.536.815	26.110.465	9.700.495	100.851.945
2019	43.130.122	2.129.943	2.236.897	30.490.266	4.448.151	82.465.379
2020	49.500.656	2.041.116	10.440.836	31.554.011	7.568.755	101.105.374
2021	63.422.518	1.919.596	6.064.178	33.423.541	23.816.180	128.646.013
2022 (Ocak-Mayıs)	40.725.762	734.895	210.795	16.977.089	9.564.663	68.213.204

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	27.673.475	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963
2013	1.155.334.547	257.018.820	113.400.316	59.110.065	86.239.017	28.323.666	1.699.426.431
2014	995.563.199	238.330.438	125.280.677	70.915.525	75.481.630	33.204.743	1.538.776.212
2015	967.563.226	271.360.515	115.042.857	45.084.868	70.781.057	30.744.861	1.500.577.384
2016	940.845.300	326.806.415	133.943.157	51.872.616	69.557.193	34.165.573	1.557.190.254
2017	1.043.002.512	387.506.424	150.130.828	61.166.015	87.668.520	48.929.706	1.778.404.005
2018	1.068.509.898	356.271.158	149.333.076	90.732.549	100.527.838	50.989.832	1.816.364.351
2019	927.163.386	287.971.697	152.984.913	85.855.064	95.200.820	38.744.575	1.587.920.455
2020	796.336.209	224.715.672	159.347.833	41.763.482	58.582.973	38.888.790	1.319.634.959
2021	988.219.834	235.949.063	140.221.802	58.668.671	102.825.979	46.204.460	1.572.089.809
2022 (Ocak-Mayıs)	492.592.531	60.744.499	53.089.881	29.359.602	43.277.571	41.275.322	720.339.406

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.51: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı

Yıllar	Ercan	Girne	Gazimağusa	Karpaz	Toplam
2015	1.693.694	60.733	19.196	342	1.773.965
2016	1.785.746	57.513	19.004	295	1.862.558
2017	1.794.483	71.619	21.668	283	1.888.053
2018	1.968.345	84.974	26.260	382	2.079.961
2019	1.973.844	70.097	24.575	476	2.068.992
2020	426,545	35,766	5,312	24	467,647
2021	575.044	51.815	11.189	103	638.151
2022	1.461.733	138.384	34.140	303	1.634.560

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.52: 2021 - 2022 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı)

Uyruk	KKTC		Güney Kıbrıs		Diğer Ülkeler		Toplam	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Ocak	10.058	96.086	134	173.327	959	68.131	11.151	337.544
Şubat	16.030	122.830	213	176.744	907	74.437	17.150	374.011
Mart	42.395	125.519	1.099	204.509	2.484	107.582	45.978	437.610
Nisan	44.288	135.403	1.165	231.192	2.395	149.582	47.848	516.177
Mayıs	45.687	170.668	3.729	248.181	2.916	167.434	52.332	586.283
Haziran	88.718	161.979	90.680	264.064	39.340	177.737	218.738	603.780
Temmuz	89.376	178.805	119.204	272.994	57.318	196.884	265.898	648.683
Ağustos	90.922	168.164	142.201	311.463	63.570	223.088	296.693	702.715
Eylül	118.394	188.155	138.218	248.213	67.400	188.820	324.012	625.188
Ekim	139.919	181.580	177.506	242.822	102.357	197.577	419.782	621.979
Kasım	120.665	176.829	167.748	215.055	86.390	148.633	374.803	540.517
Aralık	106.657	200.786	182.064	246.932	77.806	136.725	366.527	584.443
Toplam	913.109	1.906.804	1.023.961	2.835.496	503.842	1.836.630	2.440.912	6.578.930

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.53: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı

Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Türkiye	588.045	621.819	710.889	776.428	773.936	154.686	265.911	707.284
KKTC	52.335	53.224	55.613	49.344	50.560	42.410	64.329	71.812
Diğer	235.661	249.079	348.471	317.434	336.184	68.229	71.276	251.362
Genel Toplam	876.041	924.122	1.114.973	1.143.206	1.160.680	265.325	401.516	1.030.458

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

EK C. NOTLAR

Para Arzı

En geniş anlamıyla 'Para Arzı' bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de 'para arzı' likidite derecelerine göre M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCCMB'deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCCMB'deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten'de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları 'KKTCC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı'ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar 'Geçici' olarak kabul edilmektedir.

Banka

Şirketler Yasası ve 'KKTCC Bankacılık Yasası' altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTCC'de faaliyet gösteren toplam 21 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten'de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.mb.gov.ct.tr) yayınlanmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 21 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten'de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTCC Merkez Bankası'na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her

